

నవంబర్
2023

211

సంపుటి : 19 సంచిక : 6

వెల రూ. 15/-

MARXISTU మార్కిస్టు

సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక

ఈ సంచికలో.....

పత్రికా స్టేషన్ పైతాచిక దాడి
బుర్జువా వార్తాపత్రికల మాయలో కార్బుకులు పడరాదు
కుల గణన

గుప్త సాప్రాజ్యం: స్థాపన, విస్తరణ
76 వసంతాల భారతదేశం నిజంగానే వెలిగిపోతేందా ?

గాజా యుద్ధం
గాంభీ హంతకుడిపై ప్రేమ
ఏది అనలైన్ భారతీయ సంస్కృతి?
ప్రాంతీయ పార్టీల అవకాశవాదం గురించి సిపిఐ(ఎం)కు స్పష్టమైన అవగాహన ఉంది
ఆయన దేశానికి అన్నదాత

“న్యూస్నీక్కి, దాని జర్విస్టులకు సంఖీభావంగా సమిష్టి నిరసన కార్బూక్మాలు జరగడం ఆనందించడగ్గ విషయం. ఓంతోపాటు ఈ విషయాన్ని కోర్టులో సహాలు చేయడం జరిగింది. భారత దేశపు ప్రభూత లాయర్లు కొందరు దాడులకు వ్యతిరేకంగా కోర్టుకు వెళ్లారు. కానీ ఇదే సరపాటిదు. అప్పుడప్పుడూ జలగే కార్బూక్మాలతో మీడియా స్టేటంత్రాన్ని స్వేచ్ఛనూ కాపాడలేం. రాజ్యం అణచి వేతను అనేక మార్గాల్లో ఎదుర్కొనాలి. ,”

న్యూస్నీక్ వ్యవస్థాపక ఎడిటర్ ప్రభీర్ పుర్ఫాయస్టను అరెస్టు చేసి తీసుకు వెళుతున్న ధీశ్వరీసులు

అధికారులకు మనిలాండరింగ్క సంబంధించి ఎటువంచి ఆధారాలు లభించలేదని తెలిసేది. అంటేకాదు ధీశ్వరీ ప్రైట్ ర్స్టు ప్రైమా ఫేస్ కేసు విచారణ చేసిన అనంతరం న్యూస్నీక్కు అనుకూలంగా.. కంపెనీకి చెందిన అధికారులెవ్వరీనీ ఆరెస్టు చేయుద్దని మధ్యంతర ఉత్తర్వులిచ్చిందనీ, ఇటువంచి ఒక కేసులో ఈ సంస్కు వ్యతిరేకంగా ఆయాపు వసన్న శాఖావారు చేసిన ఫిర్యాదును దిగువ కోర్టు ఒకటి కొట్టిపేసిందని కూడా ఆ విలేకరికి తెలిసి ఉండేది. ఇక న్యూస్నీక్ చేసా ప్రభుత్వ టాకింగ్ పాయింట్లును ప్రచారం చేస్తున్నదని చెప్పాడానికి న్యూయార్క్ ట్రైమ్స్ పత్రిక జర్విస్టు ఇచ్చిన ఊహారణ ఏమంటే, 2019 అక్టోబర్ 2న “70 వీళ్ల చేసా విషయం” సందర్భాన్ని పురస్క రించుకుని తదనంతరం దేశంలో జరిగిన పరిణామాత్మక మార్పుల గురించి వివరించే ఒక వీడియాను ప్రసారం చేయడమే.

న్యూయార్క్ ట్రైమ్స్ కథనం పూర్తిగా జర్విసం ముసుగులో జరిగిన పైధాంతిక వక్షపాతంతో కూడిన కథనం. దాన్ని న్యూయార్మెన్ విమర్శ అని ఏమాత్రమూ అనరు. లాయరు, డబ్బుఎంపెచ్ మేజేజర్ అయిన జాసన్ ఫెచెర్ జర్విసం నైతిక విలువలపై తీవ్రమైన ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ వ్యాసాన్

ప్రమరించే ముందు ఆయన జర్విస్టు అడిగిన ప్రశ్నలకు పిఎన్ఎఫ్ తరపున జవాబులు చెప్పాడు. ఆ జవాబులు ఇలా ఉన్నాయి: “పిఎన్ఎఫ్ ఎనాడూ నిధులు తీసుకోలేదు. విదేశీ వ్యక్తుల నుండి గానీ, సంస్కల నుండి గానీ, రాజకీయ పార్టీల నుండి గానీ లేక ప్రభుత్వం లేక దాని నఫ్యలు, ప్రతినిధుల నుండి గానీ ఎటువంటి ఆదేశాలూ దానికి రాలేదు”. దిగ్రాంతికరమైన విషయం ఏమంటే న్యూయార్క్ ట్రైమ్స్ పత్రిక...నిధులు రాలేదని ఆయన చేసిన ఖండనను ప్రచురించకుండా వదిలేయడం ద్వారా పారకుల్లో పిఎన్ఎఫ్కు అ మాటకోస్తే రాయ్కి నిధులు ధాటవ్వు అమృకం నుండి కాకుండా చేసా నుండి అందుతున్నాయన్న భావన వీర్పదేట్లు చేసింది.

న్యూయార్క్ ట్రైమ్స్ ఉపాధికారి మీద ఈ సారి మరో దాడికి పూనుకున్నారు. ఈ సారి ప్రభుత్వం మొకార్తీ ప్రచార పద్ధతిలో తప్పాడు సమాచారం, భయపెట్టడం, దుష్పుచారం చేయడానికి పూనుకుంది. హిందూత్వం ప్రచారకులు, లేక అందరూ పిలుస్తున్నట్లు మూడు “భక్తులు” సోషల్ మీడియా వేదికల మీద రెచ్చిపోయారు. అమెరికా వార్తా పత్రికలు

వెల్లడించిన వివరాలను బట్టి భారత దేశ జాతీయ భద్రతకే ప్రమాదం వచ్చినట్లు వారు ప్రచారాన్ని లంఘించుకున్నారు. న్యూస్నీక్, దాని వెనుకనున్న వారి రక్తం కళజూడాలని రంకెలు వేశారు. జాతీయ ప్రధాన మీడియాలో ఒక భాగం, ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ ప్రచార బాకాలుగా పేరుతెచ్చుకున్న ఒకటి రెండి టెలివిజన్ చానట్లు కూడా ఈ దుష్పుచారంలో గొంతుకిపాయి. దర్యాపు సంస్కలు ‘లీక్’ చేశాయన్న పేరుతో ఇష్టం వచ్చినట్లు తప్పుడు వార్తలు ప్రసారం చేశాయి.

దీంతో న్యూస్నీక్కి మీద నేర, ఉగ్రవాద సంబంధ ఆరోపిలలతో కేసులు పెట్టడం జరిగింది. అక్టోబర్ 2న, ఆ తరువాత జరిగిన ఘటనలకు వ్యతిరేకంగా దేశ వ్యాపితంగా జర్విస్టులు, లాయర్లు, రాజకీయ కార్బూక్రలు, సామాజిక కార్బూక్రలు పెద్ద ఎత్తున నిరసనలు తెలియజేశారు. దిన్ని ఖండిస్టూ, లేక న్యూస్నీక్కి మీద బిజెపి ప్రభుత్వ దాడులను విమర్శిస్తూ అనేక పత్రికలు ఎడిటోరీలియల్స్ రాశాయ, వార్తలు ప్రచరించాయి. [ప్రేక్ష కష్టాలు, వర్కుంగ్ జర్విస్టుల సంఘాలు, వృత్తి సంఘాలు ముఖ్యంగా ఎడిటర్ల్స్ గిల్డ్ ఆఫ్ ఇండియా, డిజిపబ్జె, ఇండియన్ మీడియాలో మహిళా నెట్వర్క్ పిటీటోటు న్యూయార్క్కు చెందిన కమిచీ టు ప్రాటెక్ట్ జర్విస్టు వెఱడలైనవి ఈ దాడులను తీవ్రంగా ఖండించాయి. న్యూస్నీక్కి, దాని జర్విస్టులకు సంఖీభావంగా సమిష్టి నిరసన కార్బూక్రమాలు జరగడం ఆనందించడగా విషయం. దీంతోపాటు ఈ విషయాన్ని కోర్టులో ఇష్టాల్స్ పేరుతో ఇష్టం వచ్చినట్లు తప్పారు.

కానీ ఇదే సరిపోదు. అప్పుడప్పుడూ జరిగే కార్బూక్రమాలతో మీడియా స్టేటంత్రాన్ని స్వేచ్ఛనూ కాపాడలేం. రాజ్యం అణచి వేతను అనేక మార్గాల్లో ఎదుర్కొనాలి, ప్రతిభుదీంచాలి. ఈనాడు విషపూరిత ప్రచారం ముమ్మరిస్తున్న తరువంలో సోపల్ మీడియాలోనూ, కొన్ని వ్యతిరోపున మీడియా వేదికల్లో కూడా తప్పుడు సమాచారం, విద్యేష రాజకీయాలు తీవ్రంగా ప్రచారం అపుతున్న తరువంలో ఈ ప్రతిభుటను సుధిర్భాగ్యంలో చేయడమే.

2014 మే నెల నుండి ఇప్పటివరకు 19 మంది భారతీయ జర్విస్టులు తమ వ్యతిరోపించాడు. కానీ చంపిన వారిని విగతా 34వ పేజీలో)

బూర్జువా వార్తాపత్రికలు మాయలీ కాల్చుకులు పదురాదు

ఆంటోనియో గ్రాస్టే

ఇచ్చి వార్తాపత్రికల సర్క్యులేఫ్స్ పెంచటం కోసం క్యాంపెయిన్ జరుగుతున్న రోజులు. బూర్జువా వార్తాపత్రికల యజమానులు, నిర్వాహకులు దారిన పోయేవారిని (అంటే పారకులను) ఆకర్షించే విధంగా తమ పొవలలో పత్రికను ప్రదర్శించే కిటికీలకు వార్ల్వెస్ రాసి, చక్కగా అలంకరిస్తారు. ప్రతిరోజు ఉదయం లేక సాయంత్రం నాలుగు, ఆరు పేజీలతో వార్తాపత్రికలు వస్తాయి. ప్రస్తుతం జలగుతున్న రాజకీయ పరిణాములను వార్తాపత్రికల యజమానులు, నిర్వాహకులు ప్రయోజనాలకు అనుకూలంగా వ్యాఖ్యానిస్తాయి. వాటిని పారకుల మెడడ్జులోకి ఎక్కించి, యజమానుల ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా అర్థం చేసుకొని, వ్యాఖ్యానింపజేసే విధంగా ఉంటాయి.

కార్బికులు తాము చందాదారులుగా చేరే వార్తాపత్రికను ఎంచుకోవటం గురించి, వారు అమాయకంగా చేసే ఈ పని ఎంత ముఖ్యమైనదో, ఎంత ప్రాధాన్యత కలదో కార్బికులతో ప్రత్యేకంగా చర్చించాలి. కార్బికులను ఉచ్చులోకి, ప్రమాదంలోకి లాగే పరిస్థితులలో చైతన్యమంతగా, పరిణితితో యోచించి, తగిన కొలబద్ధము వినియోగించి పత్రికను ఎంపిక చేసుకోవాలి.

అన్నిటికి మీంచి కార్బికులు పెట్టుబడిదారీ పత్రికల మోజు నుండి తక్షణమే బయట పడాలి. పెట్టుబడిదారీ వర్షపు వార్తాపత్రికలు (అపి వారిలో ఏతరగతికి చెందినవైనప్పటికే) తమ ప్రయోజనాలకూ, భావాలకూ వ్యతిరేకంగా పోరాటాన్ని సాగించే సాధనాలని కార్బికులు ఎల్లప్పుడు, ఎల్లప్పుడు, ఎల్లప్పుడు గుర్తుంచు కోవాలి. పత్రికలో ప్రచురించే ప్రతి విషయం ఒకే అభిప్రాయంతో ప్రభావితమై ఉంటుంది. అధిపత్యంలో ఉన్న వర్గానికి అనివార్యంగా నేవచేసేలా, దాన్ని వాస్తవంలోకి మార్చి కార్బిక వర్గంతో పోరాటం చేసేలా ఉంటాయి. వాస్తవంగా పెట్టుబడిదారీ పత్రికలలో మొదటి వాక్యం సుంది చివరి వాక్యం పరకు ఈ లక్ష్మీలను నెరవేర్చే విధంగానే ఉంటాయి.

వందలు, వేలాది మంది కార్బికులు ప్రతిరోజు, క్రమబద్ధంగా తమ ధనాన్ని బూర్జువా

పత్రికలకు ఇస్తూ వాటి శక్తిని పెంచుకోవటానికి తోడ్సుటునందిస్తున్నారు. ఎందుకు? తన ముందు బూర్జువా వార్తాపత్రికను పెట్టుకొని రోడ్జుమీదనో, ప్రామలోనో ప్రయాణం చేస్తున్న వారిని దీనిని గురించి మీరు అడిగితే “ఏం జరుగుతున్నదో తెలుసుకోవటానికి నాకు అవసరం” అని చెబుతాడు. అందులోని వార్తలు, విషయాలను కళాత్మకంగా మలిచి, కార్బికుని ఆంటోనియో పనిలను, మేధను తమకు కావలసిన వైపు కు మలచుకోవటానికి అచి క్లోసైంచబడినవనే విషయం ఎప్పుటికీ అతని బురల్సోకి ప్రవేశించదు. ఈ వార్తాపత్రిక అవకాశవాదంతో ఉన్నదనీ, ఒకటి ధనికుల కోసమని, రెండు, మూడు, నాలుగు, ఐదు తన ప్రయోజనాలకు పూర్తి వివరించునే బూర్జువా రాజకీయ పాట్టిలతో లంకచేసుకొని ఉన్నాయని అతను తెలుసుకోవటసి ఉంది.

పెట్టుబడిదారీ వార్తాపత్రికలు చిన్న విషయాలను కూడా పెట్టుబడిదారీ వర్గానికి అనుకూలంగా, కార్బికువర్గానికి, వారి రాజకీయాలకు వ్యతిరేకంగా చెప్పటాన్ని ప్రతి కార్బికుడూ, ప్రతిరోజు వ్యక్తిగతంగా చూస్తున్నాడు. ఒక నమ్మె ప్రారంభమైతే ఏం జరుగుతుంది? కార్బికులు ఎల్లప్పుడూ తప్పు దారిలోనే ఉంటున్న పెట్టుబడిదారీ వార్తాపత్రికలు రాస్తాయి. ఒక ప్రదర్శన జిగితే ఏమాత్మాది? ప్రదర్శనలో పోల్స్‌న్యూహాచ్చు అపమాదంలో ఉన్నారని ఎప్పుడూ చెబుతాయి. కేవలం వారు కార్బికులు కాబట్టి తల పొగరు కలవారనీ, గొడవలు స్పృశించే వాళ్ళనీ, గూడాలనీ ప్రచారం చేస్తాయి. ప్రభుత్వం ఒక చట్టం చేస్తే ఏమి చెబుతాయి? ఆ చట్టం న్యాయమైనది, ఉపయోగ కరవునది కాకపోయినా అది మంచిదనీ, న్యాయమైనదనీ, ఉపయోగకరమైనదనీ చెబుతాయి. ఎన్నికలు, రాజకీయ, అధికార పోరాటం జరుగుతంబే ఏమి చెబుతాయి? అన్నించీకన్నా మంచికార్బికుమం, అందరికన్నా మంచివారు బూర్జువా పాట్టిల అభ్యర్థులేని చెబుతాయి.

కార్బికులను దారి తప్పించటానికి బూర్జువా వార్తాపత్రికలు కొన్ని సార్లు వోసంగా ఉంటాయి. కొన్ని సార్లు వక్కిరిస్తాయి. మరికొన్ని

రచయిత ఇటలీ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ నాయకుడు,

మార్కిస్ట్ మేధావి

సార్లు అనత్యాలను సత్యాలుగా చెబుతూ కార్బికులను అజ్ఞానంలో ఉంచటానికి ప్రయత్నిస్తాయి. కానీ మనం ఈ విషయాలకు సంబంధించిన వాస్తవాలను గురించి కనీసం మాట్లాడం. కాబట్టి బూర్జువా వార్తాపత్రికల వోసాన్ని కార్బికులు అంగీకరించటానికి అవధులు లేకుండా ఉన్నాయి. దీనికి వ్యతిరేకంగా మనం స్వందించాలి. వాస్తవాన్ని సక్రమంగా అర్థం చేసుకొనే విధంగా కార్బికులకు మనం తోడ్సుదాలి. లక్ష్మీ లేకుండా వార్తాపత్రికల అందించే యువకుల చేతుల్లో పెట్టే దబ్బులు బూర్జువా వార్తాపత్రికలకు ఇచ్చే ఆయుధాలు. తగిన సమయం చూసి వాటిని కార్బికువర్గానికి వ్యతిరేకంగా ప్రయోగిస్తారు.

కార్బికులు అత్యంత ప్రాధమికమైన ఈ వాస్తవాలను తెలుసుకొని, బూర్జువా వర్గం ఎంత పత్రికల్లోను అంతరం లేకుండా వార్తాపత్రికలు అందించే యువకుల చేతుల్లో పెట్టే దబ్బులు బూర్జువా వార్తాపత్రికలకు ఇచ్చే ఆయుధాలు. తగిన సమయం చూసి వాటిని కార్బికువర్గానికి వ్యతిరేకంగా ప్రయోగిస్తారు. కాబట్టి తల పొగరు కలవారనీ, గొడవలు స్పృశించే వాళ్ళనీ, గూడాలనీ ప్రచారం చేస్తాయి. ప్రభుత్వం ఒక చట్టం చేస్తే ఏమి చెబుతాయి? ఆ చట్టం న్యాయమైనది, ఉపయోగ కరవునది కాకపోయినా అది మంచిదనీ, న్యాయమైనదనీ, ఉపయోగకరమైనదనీ చెబుతాయి. ఎన్నికలు, రాజకీయ, అధికార పోరాటం జరుగుతంబే ఏమి చెబుతాయి? అన్నించీకన్నా మంచికార్బికుమం, అందరికన్నా మంచివారు బూర్జువా పాట్టిల అభ్యర్థులేని చెబుతాయి.

(గ్రాస్టే 1961లో “వార్తాపత్రికలు, కార్బికులు” అన్న శీర్షికతో రాసిన ఈ వ్యాసాన్ని ఇటలీ యన్ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ పత్రిక ‘అంచెల్స్’ అదే పొది డిసెంబర్ 22న ప్రచురించారు.)

* * *

కుల గణన

నిజమైన సామాజిక న్యాయం X హిందూత్వ

హరీష్ వాంబెడ్

అణగారిన కులాలకు సామాజిక న్యాయం చేయడానికి ఇప్పుడు అమలవుతున్న విధానాలన్నీ నీటిని సమాలంగా మార్చాల్సిన అవసరాన్ని ముందుకు తెచ్చింది బీహార్ కుల గణన. ఇది కొత్త రాజకీయ చైతన్యానికి బాటలు వేయపచ్చ.

.....

గత నాలుగు దశాబ్దాలుగా అమలవుతున్న నయా-ఉదారవాద విధానాలు ఉద్యోగాలలోనూ, యాజమాన్యాలలోనూ కొత్త రంగాలను సృష్టించాయి. విలితంగా ప్రముఖమైన ఉన్నత మధ్యతరగతి ఆవిధ్యవించింది. అది భారతదేశ వ్యవస్థంగా ఉన్న అనేకమంది ఇంజనీర్లు, సాంకేతిక పరిజ్ఞానులు, వ్యక్తిగా నిపుణులు పలనలు పోయెందుకు అవకాశం కల్పించింది. ఈ క్రమం, నెడు దేశం ఎదుర్కొంటున్న సంక్లోభానికి ముసుగేయగలిగింది. ఈ రోజు దేశ జనాభాలో అత్యధికభాగం అత్యంత వెనుకబట్టటు తనానికి గుర్తించారు. ఏరు దేశ ఆర్థిక, రాజకీయ పరిమాణాలకు దూరంగా మిగిలిపోయారు. ఏరిలో ఎక్కువశాతం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నివసించేవారే. చిన్నచిన్న పనులు చేసుకుంటూ బిలికే వారే. ఎన్నికల ప్రక్రియలో నిర్ణయాత్మక స్థానాలలో లేనివారే.

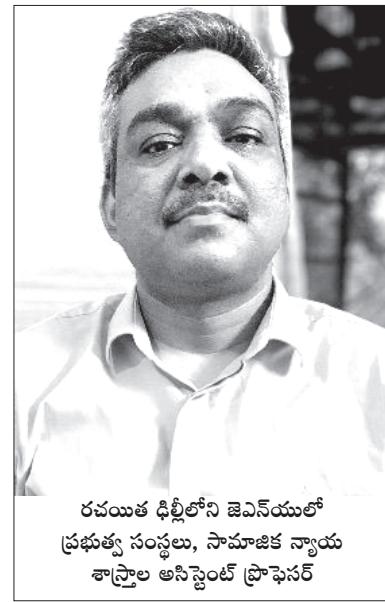
వర్గ అనవానతలు, విద్యలో వెనుకబట్టతనం, జనాభాలో విధిక కులాల, వివిధ మతస్థుల స్థానాలు తెలుసుకోడానికి రాష్ట్రాలు అనేక కమిషన్లు వేస్తుంటాయి (1955లో కాకా కాలేకర్ .1980 లో మండల్ . 2006 సచార్). ఇటువంటి కమిషన్లు సమర్పించిన గణాంకాలు చట్టసభల్లో తగిన చట్టాలు చేయడానికి ఉపయోగ పడతాయి. నమాజిలో అణగారిన, వెనుకబడిన తరగతి ప్రజలకు ప్రయోజనకరమైన విధానాలు రూపొందించడానికి

అవసరమవుతాయి.

ఈ మధ్య (2023) బిహార్ ప్రభుత్వం, కుల గణన సర్వే నివేదిక విడుదల చేసింది. ఇది రాష్ట్రాలు తమ జనాభాలోని వివిధ తరగతుల వివరాలను సేకరించవలిన అవసరాన్ని మరోమారు నొక్కి చెప్పింది. వెనకబడిన, నివ్వు కులాల ప్రజల ప్రయోజనాలు కాపాడడానికి రూపొందించిం చవలసిన విధానాల అవశ్యకతను ఈ గణన తెలియచేస్తుంది. విడుదల చేసిన నివేదికలో ఉన్నత కులాలవారు మైనారిటీలుగా, అంటే రాష్ట్ర జనాభాలో కేవలం 16 % గా మాత్రమే ఉన్నారని తెలియచేసింది. ఇతర వెనుకబడిన కులాలవారు (బిబిసి) 27.12% ఉండగా, అత్యంత వెనుకబడిన కులాలు (ఎక్స్‌లైమ్ లీ బార్కఫార్డ్ క్స్ప్రై-జిబిసి) అత్యధికంగా 36. 01% ఉన్నట్టు తెలియవచ్చింది. అంటే రాష్ట్ర జనాభాలో మొత్తం వెనుకబడిన కులాల వారు 63. 13 % ఉన్నారని అర్థం.

కులాలవారీ జరిగిన ఈ గణన, దేశంలోని కీలకమైన వసరులు (భూమి, ప్రభుత్వ సంస్థలు, బడా పరిత్రమలు) ఉన్నత వర్గాల ఆధినంలోనే ఉన్నాయనేది వాస్తవమని నిరూపిస్తున్నది. ఇతర వెనుకబడిన కులాలు, అత్యంత వెనుకబడిన కులాలు, ఎస్సీలది ప్రైట్‌క పాత్రాలే. వారు అతి తక్కువ వేతనాలు పొందుతున్న వ్యవసాయ కూలీలుగా ఉన్నారు. లేదా గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని కార్బూకులుగా ఉన్నారు.

ఇదివరకటి సర్వేలు కూడా భూమి ఏ కులస్థుల ఆధినంలో ఎంత మేరకు ఉండో తెలిపాయి ఈ సర్వే లలో సామాజికంగా అగ్రకులాలుగా (బ్రాహ్మణులు, భూమిహర్షులు, రాజవుట్లు) ఉన్న వారి ఆధినంలోనే అత్యధిక శాతం భూమి ఉన్నట్టు తెలింది. ఆర్కింగా వెనుకబడిన కులాల అధినంలో ఉన్నభూమి అతి స్వల్పం. ఇతర వెనుకబడిన కులాలలోని

రచయిత ధీల్లోని జెవన్యులో ప్రభుత్వ సంస్థలు, సామాజిక న్యాయ శాస్త్రాల అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్

యాదవులు, కుర్చీలు (ప్రధానంగా 14.26 శాతం జనాభాగిన యాదవులు, 2.87% ఉన్న కుర్చీలు) అధినంలో కూడా భూమి ఉన్నది. వారు ప్రజాతంత వ్యవస్థలో ప్రధాన భూమికు పోష్యున్నారు. అయితే పారికి కూడా ఉన్నత కులాలకంటే తక్కువ భూమి ఉంది. అంటే ఇతర వెనుకబడిన కులాలు, అత్యంత వెనుకబడిన కులాలు సంఖ్యాపరంగా అత్యధిక భాగంగా ఉన్నప్పటికీ ఆర్థిక సంపదకి, వ్యవస్థలలో పరపతికి అమదదూరంలో ఉన్నారు.

బీహార్ ప్రభుత్వం నిర్వహించిన ఈ సర్వే రాష్ట్రం రూపొందించే విధాన రూపకల్పన ప్రభావితం చేయడహనే కాదు, దేశ రాజకీయ కులాలను కూడా ఓ కుదురుతుంది. వెనుకబడిన కులాల జనాభా అత్యధికంగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో ప్రధానంగా ఉత్తరప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, హర్యానా రాష్ట్రాల్లో కూడా ఇటువంటి సర్వేలు నిర్వహించడం వల్ల వెనుకబడిన కులాల రాజకీయ సమీకరణలకు దారి తీస్తుంది. వారు ఆయా రాష్ట్ర రాజకీయ వ్యవస్థల్లో, శాసన సభలు వెగ్రాలలో, అభివృద్ధి చెందుతున్న పెట్టుబడి దారి వ్యవస్థల్లో తమపంతు వాటాను కోరవచ్చు. ప్రత్యేకి రాజకీయ పార్టీలు కూడా కొత్తగా అందుబాటులోకి వచ్చిన గణాంకాలను రాజకీయాలలో స్తుబ్బగా ఉన్న సామాజిక న్యాయం అంశాన్ని పునర్తైసించేయడానికి వాడుకోవచ్చు. ఈనాడు కేంద్రంలో ఉన్న హిందుమత్తు పాలనను సవాలు చేయడానికి ఉపయోగించవచ్చు.

అంటే, బీహార్లో నిర్వహించబడిన కుల

గణనకు ఆర్థికంగా వెనుక బడిన కులాల సమస్యను మార్పుకు గురిచేయగల సత్తా ఉన్నది. వెనుకబడిన తరగతులకు సామాజిక న్యాయం అందించడానికి ఇమ్మిడ్యులు అమలమతున్న విధానాల మార్పును ప్రోత్సహించే అవకాశాలు పుష్టిలంగా ఉన్నాయి. అణగారిన తరగతులనుండి ప్రభావితం చేయగల కొత్త నాయకత్వం అవిధ్వనించవచ్చు. ఈ తరగతుల సంక్లేషమాన్ని కోరేవారికి ప్రాధాన్యతలనిచ్చే కొత్త రాజకీయ, సామాజిక మిత్రుల చుట్టూ సమీకరణలు జరగవచ్చు. ప్రధానంగా ,ఇది సాంప్రదాయకంగా అనుసరిస్తున్న సామాజికన్యాయ అజ్ఞండాని నంస్కరిస్తుంది. అత్యంత వెనుకబడిన కులాల కు శాసన సభల్లో సమభాగస్వామ్యాన్ని కలిగిస్తుంది. వారికి అధికార యంత్రాంగంలో తగిన ప్రాతినిధ్యం కల్పిస్తుంది. వారికి చెందవలసిన రాజ్యాంగ రక్షణ కల్పిస్తుంది.

గత రెండు దశాబ్దాలుగా బీజేపీ లోని మిత్రవాద పక్షం వివిధ రకాల సాంస్కృతిక ఎత్తుగడలతో, అత్యంతికంగా వెనుకబడిన తరగతులను ప్రభావితము చేస్తున్నది. ఈనాడు బీజేపీ రాజకీయంగా బలపడడానికి కారణం ఉత్తర భారతదేశంలో అది రాజకీయంగా పొందుతన్న విజయాలకు కారణం ఆ ప్రాంతాలలో అది అత్యంత వెనుకబడిన కులాల సుంది పొందుతన్న మద్దతు. ఈ మద్దతు బీజేపీ కేవలం ఉన్నత కులాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుందన్న ఆరోపణను ఫరీగా తొలగించింది. నిమ్మ కులాలతో నహా “పొందుత్వ తనలో అన్ని కులాలను ఇముడ్చుకుంటుందన్న” పేరు సంపాదించడానికి తోడ్పడింది. అంతేకాదు, రకరకాల జానపద స్వత్యాలు, సంప్రదాయాలు, ఆయుకులాల గాథలు ప్రచారంలో పెట్టి వీరందరిని తనమైపు ఆకట్టుకుంది.

ప్రధానంగా మిత్రవాదులు, యాదవులను లక్ష్మిగా చేసుకుంది. వారు రాజకీయా ధికారంలో, ఆధిపత్యంలో ఉన్నట్టు, రాష్ట్రసంపదలో సింహభాగం పొందుతన్నట్టు ప్రచారం చేసింది. అందువలన అత్యంత వెనుకబడిన కులాలు, బీజేపీ తమకు కూడా సమర్థవంతంగా సామాజిక, ఆర్థిక న్యాయం అందిస్తుందని భ్రమపడి మద్దతు నిచ్చాయి.

బీజేపీ ప్రభుత్వాలు కులాలతో సంబంధం లేకుండా సంక్లేషు పథకాలు ప్రజలందరికి అందించాయనే అపోహా కూడా ఉంది.

“ బీపోర్ కుల గణం మిత్రవాదుల అధికార దాపోర్టుల గుండెల్లో గుబులు రేపుతున్నాయి. కారణం స్పష్టం. ఇది సామాజికంగా అధిమ స్థానంలో ఉన్నవారిలో రాజకీయ చైతన్యానికి బాటలు వేసే శక్తి కలిగి ఉన్నది. రాజ్య రక్షణలో తమ స్థానం కోసం దావా చేయడానికి అవకాశం పెరుగుతున్నిమ్మ కులాల సమస్యలను పరిష్కరించడంలో నిరంతరంగా విఫలమవుతునే వస్తున్నది.

బీపోర్ ముఖ్యమంత్రి నితీష్ కుమార్

అయితే, ఇవి కేవలం బీజేపీ ప్రభుత్వాలు అయ్యా కులాలవారు తమకి ఎన్నికలముందు వాగ్దానం చేసినట్టు రాజకీయ, సామాజిక ఆకాంక్షలు పక్షద్వారా పట్టించేదుకు పన్నిన పన్నాగుమని తెలియవస్తున్నది. బీజేపీ హాయాంలో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన కులాలవారు సామాజికంగా గాని, రాజకీయంగా గాని ప్రధానమైన శక్తిగా ఎదిగిన దాఖలాల లేవు. సాంప్రదాయ అధికారిక వ్యవస్థలలో పీరికి భాగ స్వామ్యం కల్పించి మరింత ప్రజాతంత్రయుతంగా మలిచిన సందర్భలు కూడా లేవు.

మిత్రవాద ప్రభుత్వాలు అణగారిన కులాలకు ఉపయుక్తమైన నాయకత్వ స్థానాలు కానీ, స్పష్టమైన రాజకీయ ప్రాతినిధ్యంగాని కల్పించడంలో విఫలమయ్యాయి. అధికారిక వ్యవస్థలన్నీ ఇప్పటికీ అధివత్య కులాల అధినంలోనే ఉన్నాయన్నది స్పష్టం. కేవలం కొన్ని ప్రభుత్వ సంస్థలో కొన్ని చర్యలు చేపట్టబడ్డాయి అంతే. అణగారిన సామాజిక తరగతులకోసం కొన్ని సంస్కరణలు చేపట్టబడ్డాయి. కేవలం పైపైకి చూసినా ఇప్పటికీ అధికారిక యంత్రాంగంలో (ప్రభుత్వరంగ

మయినా, ప్రైవేటు రంగమయినా) ప్రధానమైన సంస్థలన్నీబోల్సో, అన్నిరంగాలలో అంటే న్యాయ వ్యవస్థ, అధికారయంత్రాంగంలోని ఉన్నత పదవులులో అధికారిక స్థాయి, ప్రసారమాధ్యమాలు, సాంస్కృతిక సంస్కలు వద్దరాల్లో పెద్దగా మార్పేమిలేదు. అవన్నీ సామాజికంగా ఉన్నతస్థాయిలో ఉన్నవారి అధినంలోనే ఉన్నాయి. ప్రధానంగా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు నానాటికి పెరుగుతున్నిమ్మ కులాల సమస్యలను పరిష్కరించడంలో నిరంతరంగా విఫలమవుతునే వస్తున్నది.

బీపోర్ కుల గణన మిత్రవాదుల అధికార దాపోర్టుల గుండెల్లో గుబులు రేపుతున్నాయి. కారణం స్పష్టం. ఇది సామాజికంగా అధిమ స్థానంలో ఉన్నవారిలో రాజకీయ చైతన్యానికి బాటలు వేసే శక్తి కలిగి ఉన్నది. రాజ్య రక్షణలో తమ స్థానం కోసం దావా చేయడానికి అవకాశం ఏర్పరిచింది. ప్రత్యేకి రాజకీయ పారీల్లో అన్ని కులాలకు సమాన పోటా ఇష్టకపోవడాన్ని అగ్యారవ సామాజికంగా గాని, రాజకీయంగా గాని ప్రధానమైన శక్తిగా ఎదిగిన దాఖలాల లేవు. సాంప్రదాయ అధికారిక వ్యవస్థలలో పీరికి తగిన నాయకత్వ స్థానం కల్పించక పోవడాన్నితీప్రంగా సమాలు చేస్తున్నది. బీజేపీ తరహ అభివృద్ధిలో ఇముడ్చు కోపడం అంటే ఇదేనా అని ప్రశ్నిస్తున్నది.

ప్రభుత్వ సంస్కలన్నీబోల్సో ధనిక, పట్టుణ సామాజిక ఉన్నతి తరగతులవారు అక్రమించుకోగా దళిత బహుజనులు ప్రభుత్వ అధినంలో లేని, ప్రధానంగా సమా-ఉదారవాద విధానాలు అమలైన మార్కెట్ ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఉన్నాయి.

ఈ నేప్స్ నమాజంలోని అన్ని తరగతులకు అన్ని సంస్కరలలో సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని డిమాండ్ చేయడానికి మద్దతు గా నిలిచే అవకాశం ఉంది. ఉన్నత వర్గాల వారు సామాజికంగా ఉన్నతస్థాయంలో

“‘ఇండియా’ కూటమి ఈ సర్వే యొక్క రాజకీయ అవకాశాన్ని తక్షణమే అంచనా వేసుకుంది. తన కార్బూక్రములో సామాజిక న్యాయమే ప్రధానమైన అజెండాగా ఉంటుందని, దేశవ్యాప్తంగా కుల గణన నిర్ణయాన్నామని ప్రకటించింది. ఆధికంగా వెనుక బడిన కులాలకు గౌరవప్రదమైన స్థానాలు ఇస్తే, రాజకీయ అదికారపంపిణీలలో వారికి తగిన ప్రాతినిధియ్యాన్ని కలిపే, ఆర్థిక స్వామ్యాన్నత లంబన కి బాటులు వేస్తే, వాలి సామాజిక భద్రతకు ప్రాధాన్యత నిస్తే మాత్రమే ఈ కొత్త రూపకల్పనకు అర్థం ఉంటుంది. ♦♦

ఉండడంకాదు, భూమిలో అతథిక భాగాన్ని కలిగి ఉన్నారు. అందువలనే అధికారం వారి చుట్టూ కేంద్రీకరించబడి ఉంది. సాంప్రదాయకంగా ఉన్నప్రాంగం అధివత్యం కొనసాగుతూనే ఉంది. వారి అధినంలోనే సామాజిక వ్యవస్థ ఉన్నది. శక్తివంతమైన మద్దతరగతి సంపదలు, తరతరాలుగా కొనసాగుతూ వస్తున్న సాంప్రదాయాలు ఉన్నాయి. వారే విధాన నిర్దయాలు చేసేవారిని స్థిరిస్తారు. అమచేసేది వారే. సిఇట్ లు వారే. యిజమానులు వారే. నయా-ఉదారవాద ఆర్థిక విధానంలో కూడా మునుపటి ఆర్థిక విధానాల నమూనాలలో లాగే సామాజిక సాంస్కృతిక ప్రభావాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. నయా-ఉదారవాద ఆర్థిక నిర్మాణాన్ని ప్రజాతంత్రముతంగా మలిచే చర్యలు ఏపీ చేపుటబడలేదు. సామాజిక న్యాయం కూడా పెరుగుతున్న అనమానతలను తోలగించే మార్గం దరి చేరలేదు.

సామాజిక న్యాయానికి ప్రతినిధిలమని చెప్పుకునే రాజకీయ పార్టీలు శాసన సభలలో అధికారాలు చెలాయిస్తున్న రాష్ట్రాలలో కూడా - బీఎర్ లో రాష్ట్రీయ జనతాదళ్, ఉత్తరప్రదేశ్ లో సమాజ వాదీ పార్టీ - ప్రభుత్వ విధానాల రూపకల్పనలో లేదా అర్థికాభివృద్ధి ప్రణాళికలు రచించే వ్యవస్థలలో, ఆర్థికంగా అణగారిన వర్గాల ప్రాతినిధ్యం విస్మరించ బడింది. ఈ సమస్యను సైద్ధాంతికంగా వాడుకోడం తప్పితే, రాజకీయ పార్టీలకు, ఈ సామాజిక తరగతులకు వారి సమస్యలను వరిష్టరించడంలో కేంద్ర స్థానాన్ని కల్పించాలనే రాజకీయ సంకల్పం లేదు. సామాజికంగా ఉన్నత తరగతుల నిరంతర ఆధివత్యం సహాలు చేయబడలేదు. లేదా ప్రజామదత్త గల క్రియాశీల ఉద్యమాలు ఊపందుకోలేదు.

ఇందుకు భిన్నంగా సాధారణ ప్రజల రాజకీయ చర్చలలో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన

కులాల వారిని పేద కార్బూక వర్గంగా విభజించి వారికి సంక్లేష పథకాలు, ఆహార భద్రతా, కటీస వేతనాలు, లేదా కొన్ని నిప్పియూత్తుక వెనులుబాటు కల్పించడంతో సరిపెట్టాలని చుసారు. ఇది, ఈచిసి లను కొద్దిపాటి హూలిక నంక్కేము వధ కాలు రాష్ట్రోల నుండి పొందేవారిగా చేస్తున్నది. రాజ్యం లోనీ ఆధివత్య కులాల ద్వారా గుణ మార్గదర్శకాల్లో ఈ వధకాలు నడుస్తుంటాయి. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన కులాల వారిని అధికార యంత్రానంగంలో విన్సరించడం, ప్రజాసామ్యానికి ప్రమాదమని ఎన్నదూ గుర్తించలేదు.

బీపోర్ కులగణ వారిలో కొత్త సామాజిక చైతన్యాన్ని కలిగించి, వారిని విధాన రూపకల్పనలకోసం - రృథవైన ఆర్థిక అభివృద్ధికి, నమానత్వం సాధించగల సామాజిక సంస్కరణలకి - ఒత్తిడి చేసేవిధంగా ప్రేరించిస్తుంది అని భావించ వచ్చు. ప్రస్తుతానికి ఆర్థికంగావెనుక బడిన కులాలవారు అనేక భాగాలుగా విడిపోయి ఉన్నారు. ప్రధానంగా ఉత్తరప్రదేశ్, బీపోర్ వంటి రాష్ట్రాలలో ఇది కనిపిస్తుంది. వారి సమస్యలు పరిషురించడునే స్వప్తంత రాజకీయ ఎజిండాతో లేరు. ఈ సర్వే నివేదిక వారిని ఒక స్వప్తంత రాజకీయ విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేసుకువాలిసిన తప్పినిసరి పరిస్థితులు కల్పించచు.

ఇది, అన్ని కులాలవారిని హిందుత్వ తనలో ఇముడ్చుకుంటున్నదని చెప్పుకునే హిందుత్వ శక్తుల ప్రయోజనాలను దెబ్బతీయడమే కాదు, సామాజిక న్యాయం కోసం వనిచేస్తున్న న్యాయమని చెప్పుకునే సాంప్రదాయ నాయకుల స్వభావించుకు ఉప్పబిలులు చేస్తుంది. వారంతగా వెనుకబడిన కులాల ప్రయోజనాలను విస్మరించారో, వారి గురించి శ్రద్ధ చూపలేదో తెలియచేస్తుంది.

సాంప్రదాయకంగా సామాజిక న్యాయం ఓట్టును పొందే రాజకీయ పార్టీలు ఇప్పుడయినా వెనుకబడిన కులాల అందోళనని అర్థం చేసుకోవాలి. వారికి రాజకీయాలలో న్యాయబద్ధంగా జప్పవలసిన స్థానాలను కేటాయించే విషయం ఆలోచించాలి. బాధ్యతాయితంగా ఈ వనిచేస్తే, అది ఉన్నత కులాల సామాజిక అధివత్యానికి వ్యక్తిరేకంగా కొత్త ప్రజాతంత్ర ఉప్పేసును రగిలిస్తుంది. సామాజిక న్యాయం సూత్రాల అధారంగా, సామాజిక న్యాయం కోసమే వసిచేస్తున్నమని చెప్పుకుంటున్న సమాజ్ వాదీ పార్టీ, రాష్ట్రీయ జనతాదల్, క్రావిడ మున్సిపిలియార్ జంగం, బహుజన పార్టీ వంటివీసీ తమ నిజాయితీని వునరుధ్వచీంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అణగారిన కులాలవారికి తగిన రాజకీయ స్థానాలు కేటాయించి, వారి మానిఫెస్టోలలో వారి ప్రయోజనాలు కాపాడే దిమాండ్లకు ప్రాధాన్యత కలించాలి. ఈ పార్టీలు ఆప్తరువాత నిమ్మ కులాలకు ప్రతినిధ్యం వహిసున్న రాజకీయ పార్టీలతో సౌహార్ష్యాన్వేషించుకుని బలహీన పర్వాల సామాజిక న్యాయం ఆధారంగా శక్తివంతమైన ప్రజాతంత్ర రాజకీయాలకి మూలాధారం కావాలి.

‘ఇండియా’ కూటమి ఈ సర్వే యొక్క రాజకీయ అవకాశాన్ని తక్షణమే అంచనా వేసుకుంది. తన కార్బూక్రములో సామాజిక న్యాయం ప్రధానమైన అజెండాగా ఉంటుందని, దేశవ్యాప్తంగా కుల గణ నిర్మపాస్తుని ప్రకటించింది. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన కులాలకు గౌరవప్రదమైన స్థానాలు ఇస్తే, రాజకీయ అధికార ప్రతినిధ్యం వహిసున్న రాజకీయ పార్టీలతో సౌహార్ష్యాన్వేషించుకుని బలహీన పర్వాల సామాజిక న్యాయం ఆధారంగా శక్తివంతమైన ప్రజాతంత్ర రాజకీయాలకి మూలాధారం కావాలి.

(అనువాదం: కె. ఉపాఱాణి)

గుప్త సామ్రాజ్యం:

న్యాపన, విస్తరణ

ఎం.వి.ఎస్.శ్రీ

మోర్చ సామ్రాజ్యం పతనం అనంతరం ఉత్తరాదిన కుషానులు, దక్కను, దక్కిణాది ప్రాంతాన శాతవాహనులు పెద్ద రాజకీయ శక్తులుగా ఆవిర్భవించాయి. తమ ఏలుబడిలో ఉన్న ప్రాంతాలకు రాజకీయ స్థిరత్వాన్ని కల్పించడంతోబాటు రోమన్ సామ్రాజ్యంతో పాగించిన వ్యాపారం ద్వారా ఆర్థిక పరిపుణ్ణిని కూడా ఈ రెండు సామ్రాజ్యాలూ కల్పించాయి. క్రీ.శ. మూడవ శతాబ్దం నడిమి దశలో ఈ రెండు రాజ్యాలూ పతనం చెందాయి. కుషానుల అధివర్యం క్రీ.శ. 230 నాటికి అంతరించింది. ఆ తర్వాత వారికి సామంతులుగా ఉండిన మురుందులు క్రీ.శ. 250 వరకూ ఉత్తరాదిన అధివర్యాన్ని నెరపారు. ఆ తర్వాత వారి రాజ్యం కూడా పతనం అయింది.

కుషాను సామ్రాజ్య శిథిలాలమీద ఆవిర్భవించింది గుప్త సామ్రాజ్యం. తర్వాత అది శాతవాహన సామ్రాజ్యం లోని గణనీయమైన ప్రాంతాన్ని కూడా తన అధినంతోకి తెచ్చుకుంది. గుప్తులు వైశ్యలుగా ఉండేవారు. మొదట కుషానులకు సామంతులుగా వ్యవహరించారు. కుషాను సామ్రాజ్యం పతనం తర్వాత ఆ స్నానాన్ని క్రమంగా పొందగలిగారు. గుప్త వంశం పాలన క్రీ.శ. 275 లో మొదలైనట్టు కనిపిస్తోంది. ఒత్తే ఒక బలమైన సామ్రాజ్యంగా స్థిరపడినది ఒకటవ చంద్రగుప్తుడి కాలం నుండే. ఇతడు ఉత్తరాదిన క్షత్రియులుగా గుర్తింపు ఉన్న లిఖపీ తెగకు చెందిన రాకుపారిని వివాహం చేసుకున్నాడు. దాని కారణంగా గుప్తుల సామాజిక పోలు క్షత్రియులతో నమానంగా గుర్తింపు పొందింది.

సామంతులుగా ఉన్నమ్మడే గుప్తులు కుషానులనుండి బలమైన అశ్విక దళాలను నిర్మించే విషయంలో శిక్షణ పొందారు. కుషానుల మాదిరిగానే గుప్తుల అశ్విక దళాలు కూడా జీను, కళ్యాం, రికాబు, కోటు, పంటాము, పాదరక్షలు ఉపయోగించడంలో ఆరితేరాయి. కుషానుల కాలానికి రథాలకు, గజబలానికి ప్రాధాన్యత తగ్గి, అశ్విక దళాల ప్రాధాన్యత పెరిగింది. ఆ క్రమంలో గుప్త రాజులు నైపుణ్యం కల అశ్విక దళాలను సిద్ధం చేసుకున్నారు. అదే వారి సైనిక అధివర్యానికి, విజయాలకు దోహదం చేసింది. క్రీ.శ. 319-20 లో

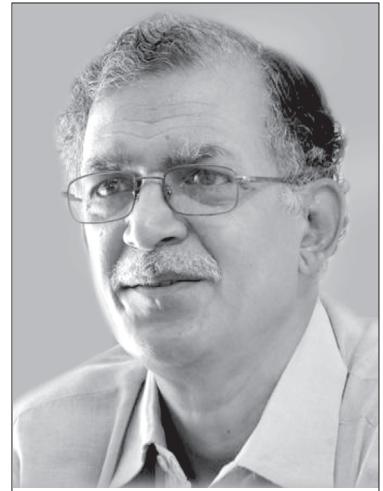
ఒకటవ చంద్రగుప్తుడి పాలన మొదలైంది. అక్కడినుంచి క్రీ.శ. 445 వరకూ గుప్త సామ్రాజ్య ప్రాభవం కొనసాగింది.

ప్రారంభంలో గుప్త సామ్రాజ్యం ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్ ప్రాంతానికి పరిమితమైవుండేది. అందునా ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రాంతానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఉందేది. అక్కడే గుప్తుల కాలానికి చెందిన నాటేలు, వస్తువులు ఎక్కువగా లభించాయి. ప్రయాగ నుంచి (ఇప్పుడు అలహాబాద్) గుప్తుల పాలన మొదలైన్నిటి వైపులా క్రమంగా విస్తరించింది.

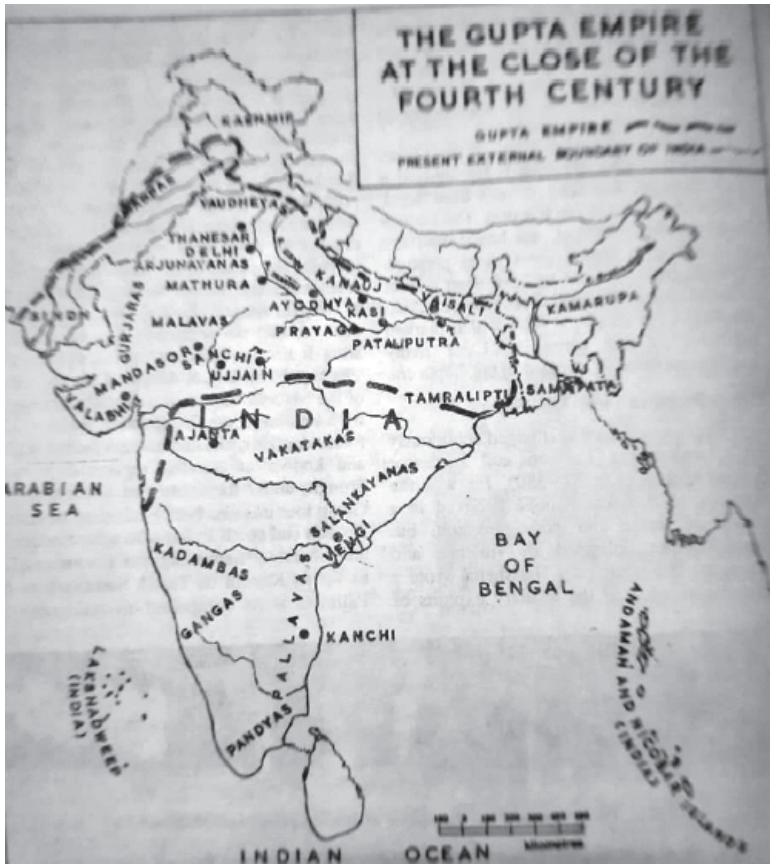
సారవంతమైన భూమయులు కలిగి వుండడంతోబాటు మధ్య భూరతంలో, దక్కిణ బీహార్లో విస్తారంగా లభించే ఇనువ భిన్నజాన్ని కూడా వారు ఉపయోగించు కోగలిగారు. ఉత్తరాదిన విస్తరించే క్రమంలో తూర్పు రోమన్ సామ్రాజ్యంతో ప్రక్రకం సాగించడానికి ఉపయోగించిన సిల్క్ రూట్ గుప్తులకు అందుబాటులోకి పచ్చింది. ఈ సాసుకూల అంశాలు గుప్త సామ్రాజ్యం బలపడడానికి, విస్తరించడానికి దోహదం చేశాయి.

విస్తరణ

ఒకటవ చంద్రగుప్తుడి కుమారుడు, వారసుడు అయిన సముద్రగుప్తుడి కాలంలో గుప్త సామ్రాజ్యం బాగా విస్తరించింది. క్రీ.శ. 335 నుండి 380 వరకూ సముద్రగుప్తుడి పాలన సాగింది. సముద్రగుప్తుడు బలప్రయోగం అన్నా ఆక్రమించుకోవడం అన్నా అమితమైన ప్రీతిని ప్రదర్శించేవాడు. సముద్రగుప్తుడు చేసిన యుద్ధాలను, ఆక్రమణలను అతని ఆస్థాన కవి హరిశేసుడు వివరంగా

“ సముద్రగుప్తుడి ఖ్యాతి భారత ఉపభంగం అంతా వ్యాపిం చింది. శ్రీలంక రాజు మేఘవర్షున్ సముద్రగుప్తుడికి విలువైన కానుకలు పంపిన్నా బుద్ధగయలో ఒక దేవాలయాన్ని నిర్మించ వలసిందిగా కోరినట్టు చైనా గ్రంథాలలో ప్రస్తావన ఉంది. మార్య సామ్రాజ్యంతో పోల్చుకుంటే అంత విస్తారమైనది కాకున్నా ఆ తర్వాత చెప్పుకోదగిన స్థాయిలో గుప్త సామ్రాజ్యం భారత భూభాగంలో ఎక్కువ భాగాన్ని తన ఏలుబడి కిందకు తెచ్చుకోగలిగింది. ”

వర్షించాడు. అలహాద్ లో అశోకుడి కాలంలో శాంతిని, సహజీవనాన్ని బోధిస్తూ స్థాపించిన రాతిస్థంభం మీదనే మరోపక్క సముద్రగుప్తుడు సాగించిన దండయాత్రల వివరాలను కూడా చెక్కారు.

సముద్రగుప్తుడు ఆక్రమించుకున్న ప్రాంతాలను అంచు తరువాలుగా విభజించవచ్చు. మొదటి కోవలోకి గంగా యమున వరీవాహక ప్రాంతంలో ఉండే రాజ్యాలు వస్తాయి. ఈ ప్రాంతమును విస్తరించి విపరాలను కూడా ఉన్నారు. ఈ ప్రాంతమును విస్తరించుకున్న సముద్రగుప్తుడు అంతా వాయించింది. శ్రీలంక రాజు మేఘవర్షున్ సముద్రగుప్తుడికి విలువైన కానుకలు పంపిన్నా బుద్ధగయలో ఒక దేవాలయాన్ని నిర్మించ వలసిందిగా కోరినట్టు చైనా గ్రంథాలలో ప్రస్తావన ఉంది. దానిని అంగీకరిస్తూ గయలో ఒక పెద్ద బౌద్ధారామాన్ని సముద్రగుప్తుడు నిర్మించాడు. మార్య సామ్రాజ్యంతో పోల్చుకుంటే అంత విస్తారమైనది కాకున్నా ఆ తర్వాత చెప్పుకోదగిన స్థాయిలో గుప్త సామ్రాజ్యం భారత భూభాగంలో ఎక్కువ భాగాన్ని తన ఏలుబడి కిందకు తెచ్చుకోగలిగింది.

రాజులందరినీ ఓడించి వారి భూభాగాలను గుప్త రాజ్యంలో విలీనం చేసుకున్నాడు. ఇక రెండవ కోవలోకి తూర్పు హిమాలయ సానువులలో ఉండే రాజ్యాలు, నేపాల్, అస్సాం, బెంగాల్ వంటి చుట్టుపక్కలి రాజ్యాలు వస్తాయి. సముద్రగుప్తుడి సైనిక బలగాల శక్తి ఏమిటో ఆ రాజ్యాలన్నీ చవి చూశాడు. పంబాబ్ ప్రాంతంలో ఉన్న గణ రాజ్యాలు మౌర్య సామ్రాజ్య పతనానంతరం కొంతాలం పాటు స్వస్తంత్రంగా ఉండగలిగాయి. ఇప్పుడు

అవన్నీ గుప్తులకు లొంగిపోయాయి. మూడవ కోవలోకి వింధ్య ప్రాంతంలోని అటవిక రాజ్యాలు వస్తాయి. వీటిన్నింటినీ నముద్రగుప్తుడు తన ఆధీనంలోకి తెచ్చుకున్నాడు. నాలుగో కోవలోకి దక్కను ప్రాంతంలో, దక్కిణాదిన ఉన్న పన్నెందు రాజ్యాలు వస్తాయి. వీటిన్నింటినీ సముద్రగుప్తుడు ఓడించాడు. సముద్రగుప్తుడి జైత్యుత్తర దక్కిణాదిన కాచీపురం వరకూ కొనసాగింది. అక్కడ పొలిస్టున్న పల్లవులు నైతం సముద్రగుప్తుడి సార్వభౌమికారాన్ని అంగీకరించారు. ఇక అయిదవ కోవలోకి వాయప్ప ప్రాంతంలో దాదాపు ఆప్సన్నిస్తాన్ వరకూ ఉన్న శక్కల, కుపానుల రాజ్యాలు వస్తాయి. (మా. క్రి.స. 400 నాటి గుప్త సామ్రాజ్య పటం)

సముద్రగుప్తుడి ఖ్యాతి భారత ఉపభంగం అంతా వ్యాపించింది. శ్రీలంక రాజు మేఘవర్షున్ సముద్రగుప్తుడికి విలువైన కానుకలు పంపిన్నా బుద్ధగయలో ఒక దేవాలయాన్ని నిర్మించ వలసిందిగా కోరినట్టు చైనా గ్రంథాలలో ప్రస్తావన ఉంది. దానిని అంగీకరిస్తూ గయలో ఒక పెద్ద బౌద్ధారామాన్ని సముద్రగుప్తుడు నిర్మించాడు. మార్య సామ్రాజ్యంతో పోల్చుకుంటే అంత విస్తారమైనది కాకున్నా ఆ తర్వాత చెప్పుకోదగిన స్థాయిలో గుప్త సామ్రాజ్యం భారత భూభాగంలో ఎక్కువ భాగాన్ని తన ఏలుబడి కిందకు తెచ్చుకోగలిగింది.

రెండవ చంద్రగుప్తుడు

(క్రి.స. 380-412)

గుప్త సామ్రాజ్యపు ఉచ్చ దశ రెండవ చంద్రగుప్తుడి కాలంలో చాలాంలో చాలా వచ్చు. దండయాత్రల ద్వారా సామ్రాజ్య విస్తరణ కొనసాగించడంలో బాటు వివాహ సంబంధాలను నెరవడం ద్వారా కూడా తన ఆధిపత్యాన్ని విస్తరించాడు. మర్యాద భారతంలో పొలిస్టున్న వాకాటకుల రాజు రెండవ రుద్రసేనుడికి తన కుమార్ ప్రభావతిని ఇచ్చి వివాహం చేశాడు రెండవ చంద్ర గుప్తుడు. ఆ రాజు మరణించాడని పిస్టు వయస్సుడైన అతని కుమారుడికి పట్టాభిషేకం చేసి, ఆ రాజ్యాన్ని రాజీ ప్రభావతి వాస్తవానికి పొలించింది. ఆ విధంగా మర్యాద భారతం మీద గుప్తుల పరోక్ష పాలన సాగింది. పశ్చిమ మార్క్షా గుజరాత్ ప్రాంతాలమీద 4 శతాబ్దాల పాటు శక్కల ఆధిపత్యం కొనసాగింది. రెండవ చంద్రగుప్తుడు ఆ ప్రాంతాలను తన స్వాధీనంలోకి

తెచ్చుకున్నాడు. దాంతే పళ్ళిమ సముద్రతీరపు వాణిజ్య మార్గాలమీద అధిపత్యం నెరపడం సాధ్యమైంది. మాక్జ్ ప్రాంతం సంపద్వం తమ్ముంది. ఆ ప్రాంతపు ముఖ్య పట్టణం ఉజ్జ్వలుని రెండవ చంద్రగుప్తుని రెండో రాజుధానిగా ఉండేది. రెండవ చంద్రగుప్తుని విజయాలను కుతుబ్ మినార్ సమీపంలో స్థాపించిన ఇనుప స్థంభం మీద చెక్కారు. వాటిలో సహజంగానే అతిశయ్యాక్షులు ఉన్నా వాయవ్య ప్రాంతంలో, తూర్పున బెంగాల్ ప్రాంతంలో గుప్తుల అధికారాన్ని అతడు నుస్ఫరం చేసినట్టు తెలుస్తుంది. (చూ. గుప్తుల కాలపు నాటేలు)

ఈ చంద్రగుప్తుడు “విక్రమాదిత్యుడు” అన్న బిరుదు స్వీకరించాడు. క్రీ.పూ. 57 లో ఉజ్జ్వలునిని పరిపాలించిన విక్రమాదిత్య మహోరాజు పేరునే తన జరుదుగా ఈ రెండో చంద్రగుప్తుడు స్వీకరించాడు. చంద్రగుప్తుడి ఆస్థానంలో కాళ దాను, అమరసింహుడు వంబి పండితులు ఉండేవారు. ఇతని పాలనా కాలంలోనే ఘా-హియాన్ లనే చైనా యాత్రికుడు ఇక్కడికి వచ్చి ఆ పరిస్థితుల్ని వివరంగా గ్రంథస్తం చేశాడు.

గుప్త సాప్రాజ్య క్షీణిక

రెండవ చంద్రగుప్తుడి అనంతరం అతడి కుమారుడు కుమారగుప్తుడు క్రీ.శ. 413లో అధికారంలోకి వచ్చాడు. అతడు దాదాపు 40 సంవత్సరాలు పాలించాడు. మహాంధ్రాదిత్య అన్న బిరుదు స్వీకరించాడు. కుమారగుప్తుడి పాలన చివరి కాలంలో ఉత్తరాదినుండి హాణుల దాడులు క్రమంగా పెరుగుతూ

“ ఈ చంద్రగుప్తుడు “విక్రమాదిత్యుడు” అన్న జరుదు స్వీకరించాడు. క్రీ.పూ. 57 లో ఉజ్జ్వలునిని పరిపాలించిన విక్రమాదిత్య మహోరాజు పేరునే తన జరుదుగా ఈ రెండో చంద్రగుప్తుడు స్వీకరించాడు. చంద్రగుప్తుడి ఆస్థానంలో కాళ దాను, అమరసింహుడు వంబి పండితులు ఉండేవారు. ఇతని పాలనా కాలంలోనే ఘా-హియాన్ లనే చైనా యాత్రికుడు ఇక్కడికి వచ్చి ఆ పరిస్థితుల్ని వివరంగా గ్రంథస్తం చేశాడు. ”

వచ్చాయి. కుమారగుప్తుడి కొడుకు స్థందగుప్తుడి పాలనలో ఈ దాడుల తీవ్రత హాచ్చింది. క్రీ.శ. 455 నుండి 467 వరకూ పాలించిన న్నందగుప్తుడు వూడుల దాడులను విజయపంతంగా తిప్పికొట్టగలిగినా, ఆ దాడుల పరంపర కొనసాగుతూనేవచ్చింది. స్థందగుప్తుడి వారసులు మరో దశాభ్యం పాటు గుప్త సాప్రాజ్యాన్ని నిలబెట్టగలిగారు. ఆ తర్వాత అతడి సోదరుని కుమారుడు బుధగుప్తుడు క్రీ.శ. 500 వరకూ పాలించాడు. ఐతే అప్పటికే సామంత రాజ్యాలు బలవడదం, అలా బలవడ్డాక గుప్తుల సార్వభౌమాధికారాన్ని నామమాత్రంగా మాత్రమే అంగీకరించడం మొదలైంది. మరో వక్క హాణుల రాజు తోరమానుడు ఉత్తరాది నుండి తన ప్రాభలూన్ని విస్తరింపజేస్తూ గుప్తుల అధిపత్యాన్ని దెబ్బ తీశాడు. అతని కుమారుడు మిహిరులుడు పరింత శక్తివంతంగా వ్యవహారించి గుప్తసాప్రాజ్య పతనానికి తెర తీశాడు. గుప్తుల కాలంలో విరివిగా కొనసాగిన భూదానాలు

ప్రభుత్వ ఆదాయం తరిగిపోదానికి దోహదం చేశాయి. దానికి తోడు వశీమాన మాళ్ళు ప్రాంతం స్వతంత్రతను ప్రకటించుకోవడంతో వాణిజ్యపరమైన ఆదాయాలూ తగ్గిపోయాయి. హాణుల దాడులను తట్టుకోదానికి అవసరమైన పైన్నాన్ని పోషించడం తలకు మించిన భారం అయింది. క్రీ.శ. 550 నాటికి గుప్త సాప్రాజ్యం విచ్చిన్నాం అయింది.

గుప్త సాప్రాజ్య స్థాపనతో భారతదేశంలో భూస్వామ్య యుగం మొదలైనట్టు చరిత్రకారులు భావిస్తారు. మౌర్యుల కాలంలో అమలైన కేంద్రీకృత పాలన విధానం ఏ విధంగా సంక్లోబంలో పడ్డది మనకు కలియుగం గురించిన వివిధ వ్యాఖ్యానాలు వివరిస్తాయి. (గత సంచికలో వాటి వివరాల ఇష్టబడ్డాయి) . మన దేశంలో పూడుల భూ సంబంధాలు ఏ విధంగా మొదలైన విస్తరించినది ఇష్టుడు తెలుసుకుండాం.

(చ్చే సంచికలో)

‘మార్కెట్స్’కు మీ సందేహాలు రాయింది!

‘మార్కెట్స్’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రికలో సిపిఎ(ఎం) పొలిట్బూర్యారో సభ్యులు బివి రాఘవులు ప్రతినెలా పారకుల సందేహాలకు సమాధానాలిస్తున్న సంగతి మీకు తెలుసు. ప్రస్తుత అంతర్జాతీయ, జాతీయ, రాష్ట్ర రాజకీయ పరిషామాలపై మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకు నేందుకు ప్రశ్నలను పంపండి! ప్రతినెలా 20వ తేదీలోపు మీ ప్రశ్నలు మాకు చేరితే తదుపరి సంచికలో రాఘవులు సమాధానాలు లభిస్తాయి. మీ ప్రశ్నలు అందాల్చిన చిరునామా!

ఎడిటర్, మార్కెట్స్ (సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక), ప్రజాశక్తి భవనం, అమరారెడ్డి కాలనీ, అరవింద

సూక్ష్మ వద్ద, తాడేవల్లి, పిన్ : 522501, గుంటూరు జిల్లా.

సెల్: 9490099333 email: venkataraosankarapu@gmail.com

76 వసంతాల

భారతదేశం నిజంగానే వెలిగిపోతోందా ?

సమితిచంద్రశేఖర

భూరథదేశానికి స్వాతంత్రం వచ్చి 76 నిండిన సందర్భములో ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు, ప్రభుత్వేతర విశ్లేషకులు, దేశీయు, విదేశ మీదియా సంస్థలు, అనేక మంది ‘విజ్ఞలు’ ఉత్సాహంగానో లేదా అనూరాయతోనో భారతదేశం ఆర్థికంగా వెలిగిపోతోందని ఊదర గొపుతున్నారు. 2014లో విజపి నాయకత్వంలోని ఎన్దివి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ శైతణ్యపంతంగా, సూతన కాంతులు విరజిమ్ముతుండడం స్వప్తంగా కనిపిస్తున్నదనే అంచనాలకు వస్తున్నారు.

స్థాల జాతీయాత్మత్వం 2021-22 లో 9.1 శాతం, 2022-23 లో 7.2 శాతం పెరగడం ఈ అంచనాకి రావడానికి కారణమని చెపుతున్నారు. రాబోయే రెండెళ్లు ఈ రేటు తగ్గుతుందని ఐఎంఎఫ్ అంటున్నా, అది 6.1, నుండి 6.3 శాతం మధ్య ఉండ వచ్చని అంచనా వేసింది. ఇది 4.5 నుండి 5.2 శాతంగా చూపిన ఔనా అభివృద్ధి కంటే ఎక్కువే. కోవిడ్ సంవత్సరం మన ఆర్థికాభివృద్ధి -5.8 శాతం తగ్గింది. ఈ మాంధ్యం నుండి 7 శాతం వారిక వ్యాప్తి వైపుకు మరలిందని చూపిస్తున్నారు. భారతదేశం చైన్యా కన్నా అభివృద్ధిలో పరగులు తీస్తోందని చూపే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

నుదీర్ఘ కాలం ప్రపంచాభివృద్ధిలో నాయకత్వస్థానంలో ఉన్న ఔనాను సహితం అధిగమించి ఎంతో బాగా వ్యాప్తి చెందుతూ, భారతదేశం ప్రపంచ అభివృద్ధిలో ముందుకు దూసుకుని పోతున్నది అని చెప్పుకోడానికి ఈ గణాంకాలను నిదర్శనంగా చూపుతున్నారు.

అయితే, ఈ అంచనాలకు రావడానికి

ఉపయోగించిన గణకాలను అనేకమంది ఆర్థికవేత్తలు, ప్రభుత్వ సంస్థలలో సేవలు అందించిన వారితో సహి ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఈ అంచనాలకు రావడానికి 2011-2012 బేస్ నసంవత్సరంగా మార్కుడానీ, అలాగే జాతీయ గణాంకాలను రూపొందించడానికి అను సరించిన విధానాలలో మార్పులనూ వారు తప్పు పడుతున్నారు. ఈ బేస్ నసంవత్సరాన్ని మార్పుడం వలన స్థాల జాతీయాత్మత్వాత్మి స్థాలు, అభివృద్ధి రేటు పెరిగినట్టు కనిపిస్తున్నాయి. ప్రధానంగా కంపెనీ వ్యవహారాలు పర్యవేక్షించే మంత్రిత్వ శాఖ నుండి వ్యవహారిక తయారీ రంగంలో స్థాల జాతీయాత్మత్వాత్మి ని లక్ష్మించ టూనికి కార్బోరేట్ ప్లైనాన్స్ గణాంకాలు తీసుకోవాలనే నిర్ణయం వివాదాస్పదమైనది.

దీనికి తోడు, ఈ లెక్కలు వేసేటప్పుడు నగదు రద్దు వల్ల, కోవిడ్ మహమ్మారిని ఎదుర్కొడంలో వైఫల్యం వల్ల బాగా సమస్యలు యున వ్యవసాయేతర ఆర్థిక కార్యకలాపాలు ఎక్కువగా జరిగే అంసంఖచీత రంగాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. అందులనన కూడా అభివృద్ధి బాగా జరిగినట్టు కనిపిస్తున్నది. కానీ ప్రభుత్వం, దాని తాబేదారులు

నేపసల్ శాంపింగ్ సర్పే, లేదా జాతీయ కుటుంబ ఆర్టోగ్యూ సర్పేల గణాంకాలు నాయకత్వాత్మి నేపసని చెబుతూనే మరోవైపు జాతీయ కంపెనీ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ అందించిన గణాంకాలనే ఆంసందంగా స్నీకరించి ఉపయోగించుకుంటున్నారు.

2011-2012ను బేస్ నసంవత్సరంగా తీసుకోడానికి చేసే వాదనలను అంగీకరించి నప్పుకీటి, స్థాల జాతీయాత్మత్వాత్మి స్థాలు, అభివృద్ధి రేటు అంచనాలు అతిగా ఉన్నారు. మార్కెట్లు పెరిగాయని ఉదరగొడుతూన్నంత

రచయిత ప్రమమి ఆర్థిక వేత్త. ఆర్థిక రంగంపై నిత్యం వ్యాపారు రాస్తుంటారు

స్థాలులో వాసవంగా తిరిగి పుంజుకున్న దాఖలాలు కనిపిండం లేదు. 2020-21 లో 5.8 శాతం దిగజారిన ఆర్థిక వ్యవస్థ ఆ తరువాత సంవత్సరాలైన 2021-22, 2022-23లలో పుంజుకున్న మాట వాస్తవమే. అయితే ఎదుగుదల ఎంతని నిశితంగా పరిశీలిస్తే కొన్ని కలవరపరిచే విషయాలు కనిపిస్తున్నాయి.

మొదటిది, స్థాల జాతీయాత్మత్వాత్మి సంవ్యాపంగా పూర్తిస్థాలులో పుంజులోలేదు. 2019-20 స్థాల జాతీయాత్మత్వాత్మిని 2022-23 తో పోల్చి చూసినప్పుడు 10.1 శాతం పెరుగుదల కనిపిస్తున్నది. అంటే ఈ పెరుగుదల మూడైళలో జరిగినది. అంటే ఏడాదికి 3.4 శాతం మాత్రమే వ్యాప్తి చెందింది. 2020-21కి ముందున్న తోమ్మిది త్రైమాసి కాలలో పరుసగా వ్యాప్తి 10టు పడిపోతూ వస్తున్నది. 2018 మొదటి త్రైమాసికంలో 8.9 శాతంగా ఉన్న వ్యాప్తి రేటు 2020 కి 2.9 శాతానికి పడిపోయింది. క్రితం సంవత్సరం ఏప్రిల్-జూన్ త్రైమాసికి అమాంతం 23 శాతం దిగజారిపోయింది. అంటే కోవిడ్ కాలం నుండి పుంజుకండి ప్రభుత్వాలు చూపిస్తున్నంత గొప్పగా ఏమి లేదు.

ముఖ్యంశాలు:

ప్రభుత్వమూ, దాని తాబే దారులు ఎన్వెన్వెన్స్, ఎన్వెఫ్ పోచ్ ఎన్ అందించిన గణాంకాలను పరిగణలోకి తీసుకోవడం లేదు (తమకు అనుగుణంగా ఉండకపోవడం వలన). జాతీయ గణాంకాలనే (నేపసల్ అకోంట్) పరిగణించడానికి మాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. నయా-ఉదారవాద విధానాలు తయారీ రంగాన్ని పునరుత్సేజించ చేసాయని ఆశిస్తున్నారు. ఎన్దివి ప్రభుత్వం ఆర్థిక వ్యవస్థను పునరుత్సేచింప

చేస్తానని నమ్మబిలికింది. ఈ మూడేళ్ళ కాలంలో 18 శాతం స్వాలజాతీయొత్తుత్తి పెరిగిందని చూపేటేందుకు అనుగుణంగా ఉన్న ఆధారాలను మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకుంటున్నది. ఇది మొదటి అంశం. రెండోది, మారిన భోగోళిక రాజకీయ పరిస్థితులలో అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలోని పెట్టుబడిదారుల వ్యాహం వలన, వారు విదేశాలలో కొత్త భాగస్వాములను వెతుక్కుం టార్నీ, చైనాపై ‘మరింతగా’ ఆధారపడున్ని తగ్గించుకుంటారనీ, తద్వారా భారతదేశం ఎక్కువగా లభి పొందుతుందనే భావన కలిగి ఉన్నారు. ఇది భారతదేశానికి ప్రపంచ తయారీరంగం హబ్గా మారే అవకాశాన్ని కల్పిస్తుందని బాధిస్తున్నారు.

ఈ రెండించిలో మొదటి భావనకు మనాది లేదు. ఎందుకంటే, విచిత్రవైన ఊహలతో ఉండే సట్టా మదుపరులను, బాండ్జ మార్కెట్లో పెట్టుబడులు పెట్టేయారిని నమ్మకుని వెళ్ళడమంటే కుక్కతోక పట్టుకుని గోదారి ఈదటం వంటిదే. రెండవది, మూడు దశాబ్దాలూగా సంస్కరణలు' అమలు చేస్తున్న వృథికీ భారతదేశం ప్రపంచ మార్కెట్లో ఒక చిన్న ఎగుమతిదారునిగా ఉండి పోదానికి కారణమైన నిర్వాణ బలహీనతలను పరిగణనలోనికి తీసుకోలేదు. నిజానికి ఇప్పటికే భారతదేశం తయారీరంగంలో దూసుకుపోతూ ఎగుమతులలో తన సత్తా చాటి, అందరికన్నా మంచండవలిసంది. కానీ అలా జరగలేదు.

2011-12 నుండి 2022-23 మధ్య కాలాన్నే పరిగణలోనికి తీసుకుండాము. నేపసంల అకోంట్స్ స్టోప్స్టైట్ ఈ గణాంకాలనే తీసుకున్నది. దీని ప్రకారం దేశ స్వాలజాతీయొత్తుత్తిలో 61 శాతం సేవా రంగం నుండి వ్యవసాయ, వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాల నుండి 11 శాతం, తయారీ రంగం నుండి 28 శాతం స్వాల జాతీయొత్తుత్తి వస్తున్నది. ఎన్దివి ప్రభుత్వం, తయారీ రంగాన్ని నూతన ఆర్థిక విధానాల అములు ద్వారా పునర్తైజింప చేస్తానని నమ్మబిలికింది. కానీ ఈ కాలంలో ఈ రంగం అభివృద్ధి సాధించినది కేవలం 18 శాతం మాత్రమే. అది కూడా ఇంత సుదీర్ఘ కాలానికి.

తయారీ రంగం వెనకబడడానికి కారణం అనంధుచిత రంగం ఉత్పత్తిని పెంపాందించడంలో విఫలమవడం కాదు, మన గణాంకాల్లో అధిక భాగం సంఖ్యాత రంగానికి సంబంధించినవే. అందులోని కొన్ని సమాపోలు అత్యధిక లాభాలు ఆర్థిస్తున్నప్పు కీ ఉత్పత్తిని మాత్రం నిలదగానే ఉంచుతున్నాయి.

“ మొదటిది, స్వాల జాతీయొత్తుత్తి సంపూర్ణంగా పూర్తి స్థాయిలో పుంజుకోలేదు. 2019-20 స్వాల జాతీయొత్తుత్తిని 2022-23 తో పోల్చి చూసినప్పుడు 10.1 శాతం పెరుగుదల కనిపిస్తున్నది. అంటే ఈ పెరుగుదల మూడేళ్లలో జరిగినది. అంటే ఏడాబికి 3.4 శాతం మాత్రమే వ్యధి చెందింది. 2020-21కి ముందున్న తొమ్మిది త్రైమాసి కాలలో పరుసగా వ్యధి ఉంటు పడిపోతూ వస్తున్నది. ”

భారతదేశంలోని కొన్ని మార్కిట్‌మైన నిర్మాణ బలహీనతలు ఆర్థిక వ్యవస్థను పట్టి పీడిస్తూ, ఎదగ నీయకుండా కట్టి పడేస్తున్నాయి. ఇవే కసుచూపుమేరలో భారతదేశం అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా మారి, తయారీరంగంలో బాగా అభివృద్ధి చెంది, ఎగుమతులను పెంచుకునే దిశగా ముందుకు ముందుకెళ్ళకుండా నిలవరిస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వానికి ఇందుకు సంబంధించిన అవగహన ఉంది. కేవలం ‘భారతదేశంలో తయారు చేయడం’ అనే పిలుపు ఇస్తే ఘలితాలు రావని దానికి కూడా తెలుసు. అందుకనే ఈ మధ్య కాలంలో కొన్ని పరిశ్రమలను ఎంపిక చేసుకుని వాటికీ ప్రత్యుష సచ్చిదీలు, ‘ఉత్పత్తుల ఆధారంగా’ ఇవ్వాలని నిర్ణయించుకుంది. ఈ పథకం 2020 మార్చీలో ప్రారంభించబడింది. అనులు ఈ పథకం కొన్ని రంగాలకు మాత్రమే పరిమితం చేయాలని భావించింది. కానీ తరువాత మరో 14 ఇతర రంగాలకు కూడా విస్తరించడం జరిగింది. దీనికి గాను రూ 1.97 లక్షల కోట్ల కేటాయించింది.

అయితే, వివిధ రంగాలకు చేసిన కేటాయింపులు అసమతల్యంగా ఉన్నాయి. వాటి నుండి పొందిన ఘలితాలు కూడా పరిమితంగానే ఉన్నాయి. 2023-24 సంపత్తుానికి గాను విఎల్సె స్క్రీములకి రూ. 8083 కోట్లు కేటాయించగా, అందులో భారీ మొత్తాలలో తయారీలు జరిగే ఎలక్ట్రోనిక్ తయారీరంగానికి రూ. 4499 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అయితే, అందులో అత్యధిక భాగం మొబైల్ పోస్టు, వాటి విడి భాగాల తయారీకి పోతుంది. ఈ రంగం లో సింహ భాగం దేశీయ వినిమయానికి పోయి, కొంత భాగం మాత్రమే ఎగుమతులు చేయడం జరుగుతుంది. విదేశి పారిశ్రామికవేత్తలకు ఇచ్చే ప్రత్యుష సచ్చిదీలు పేడ, మధ్యతరగతులకిచే కీలక రంగుల నుండి నిధులు మరలుస్తున్నాయి. కానీ ఈ సచ్చిదీల పొందిన ఆ పెద్ద కంపెనీలు తయారీ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేసి ఎగుమతులు చేస్తున్నారనడానికి ఎటుపంటి ఆధారాలు లేవు.

(అనువాదం: కె. ఉషారాణి)

గాజా రుద్రం

జ్ఞాయల్ జాత్యవంకార విధానాల

పర్మావసానం

తల్లిజ్ అహార్డ్

రోజు సంక్లోభం అనేది ఏ క్రణంలోనైనా పేలదానికి నిద్రంగా ఉన్న ట్రైమ్ బాంబ్ మాదిరిగా ఉండేది. ఈ ట్రైమ్ బాంబ్ పెట్టింది ఇజాయల్. దానికి ఇంధనం సమకూర్చింది ఉగ్రవాద ఇజాయల్ మంత్రులు వారి హింసాకాండ, యుద్ధానికి ఎదురు చూస్తున్న హమాన్. ట్రైమ్ బాంబ్ బటన్ నొక్కేవారి కోసం ఇంతకాలం వేచి చూస్తూ వచ్చింది.

ఈ ఏపిల్లర్లో రంజ్యాన్ సందర్భంగా అల్-అస్సా మసీదులోకి ఇజాయల్ పోలీసులు ప్రవేశించడంతో ఆ బాంబు కాస్తా వేలింది.

.....

గాజాలో ఇజాయల్ దళాలు సాగిస్తున్న మారణకాండలో ఇప్పుకీఁ అనేక వేల మంది ప్రజలు ప్రాణాలు విడిచారు. ఇది ఇప్పటిలో ఆగేట్లు లేదు. ఇంకా చాలా ప్రాణ నష్టం సంభవించే పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. హమాన్ ఇజాయల్ మీద దాచి జరిపిన మొదటి రోజుల్లో 1,300 మంది ఇజాయలీలు మరణించారు. తమ దేశంలోకి ప్రవేశించిన 2,500 మంది హమాన్ సైనికుల్లో నగం మందిని చంపేశామని ఇజాయల్ చెబుతోంది. ఆ తరువాత గాజా మీద ఇజాయల్ చేస్తున్న వైమానిక, భూతల దాడుల్లో వేలాది మంది చనిపోయారు. గాజాను ఇజాయల్ పూర్తిగా దిగ్ంధనం చేసింది. పట్టణానికి విద్యుత్ కట్ చేసింది. అది ఒక పెద్ద మానవ సంక్లోభంలోకి నెట్లబడింది. భవనాలు శిథిలమైపోతున్నాయి. వాటికింద వేలాది మంది చనిపోతున్నారు. ఆసుపత్రులన్నీ క్షత్రాగ్రాములతోనిండిపోయాయి. చివరికి చిన్సుపిల్లల ఆసుపత్రి మీద పడిన బాంబు 500 మందికి పైగా పసిపిల్లల

ప్రాణాలు హరించింది. ప్రజలకు ఆహారం కూడా దొరకడం లేదు. పిల్లలు, తల్లులు, వ్యధులనే తేడా లేకుండా ఇజాయల్ సైన్యాలు పొలస్తేనా ప్రజలను పొట్టున పెట్టుకుంటున్నాయి.

ఇజాయల్ గాజాపై వైమానిక దాడులు ఆపకపోతే తాము అవహారించుకోయిన వందమందికి పైగా ఇజాయల్ బింధులను రోజుకొక్కరు చూపున చంపేస్తామని హమాన్ ప్రకటించింది. ఈ లోగా ఇద్దరు వ్యధులిను విడిచిపెట్టింది. ఈ పొచ్చురికలను ఇజాయల్ పక్కన పెట్టి గాజాతో తనకు గల 360 కిలో మీటర్ల సరిహద్దుల గుండా యుద్ధ ట్ర్యాంకుల సహాయంతో పదాతి దళాలను గాజాలోకి నడిపిస్తోంది. 33 లక్షల జనాభాగల గాజాను పూర్తిగా ఆక్రమించుకోడానికి సిద్ధమైంది. ఉత్తర గాజాలో 23 లక్షల మంది, దక్షిణ గాజాలో 10 లక్షల మంది నివిస్తున్నారు. యుద్ధం వల్ల ఇప్పటికే లక్షలాది మంది పొలస్తేనా ప్రజలు నిరాశ్రయులై శరణార్థి శిబిరాల్లో చేరారు.

హమాన్ తను జరిపిన దాడిని “అపరేషన్ ఆక్స్ ఫ్లోడ్” అంటోంది. ఈ దాడిని “మహ విప్పవ దినం” అని హమాన్ దళాల కమాండర్ మొహమ్మద్ దీఫ్ పేర్కొన్నారు. అల్-అక్సా మనిసీ దును అవవిత్రం చేసినందుకు ప్రతీకారంగా ఈ దాడి చేసినట్లు అయిన ప్రకటించారు. ఇజాయల్ సంకీర్ణ ప్రత్యుంటోని పచ్చి మితవాద ప్రార్కి చెందిన ఉగ్రవాద మధ్యతుదారులు ఏప్రిల్లో మసీదులోకి ప్రవేశించి పొలస్తేనియున్నపై పెద్ద ఎత్తన దాడికి దిగిన సంగతి విధితమే. పశ్చిమ తీరంలోనూ,

రచయిత శాసీ అరేబియా, ఒమన్, యుఎఇలో మాజీ రాయబారి. “యుద్ధంలో పశ్చిమాసియా” అన్న శీర్షికతో ఆయన రాసిన పుస్తకం గత ఏడాది ప్రమితమైంది.

ఇజాయల్లోనూ, ప్రవచంలోని అన్ని ప్రాంతాల్లోనూ ఉన్న పాలస్తేనియస్సంతా ‘ఎడతెరిపిలేని దాడులు ప్రారంభించాలని’ దీఫ్ పిలుపునిచ్చారు. అక్సోబర్ 8స హమాన్కు సంఖ్యాభావంగా పోటబుల్లా సైనికులు లెబనాన్ నుండి ఇజాయల్ ఆక్రమిత పెబా ప్రాంతంలోని ఇజాయల్ స్థావరాలపైకి ఫిరంగులు పేల్చారు.

ఇజాయల్ తన యుద్ధ చర్యలను “అపరేషన్ ఐరస్ స్పైస్” (ఉక్కు భద్రం) అని పిలుస్తోంది. 3,60, 000 మంది ఉన్న తన రిజర్విస్టులతో సహ మొత్తం సైన్యాన్ని గాజాపై యుద్ధలోకి దించింది. దీనికి తోడు యూదు నాయకులు అత్యంత తీవ్రమైన యుద్ధ నాదాలు మొదలు పెట్టారు. గాజాలోని హమాన్ స్థావరాలను బూడిద చేసేస్తానని ఇజాయల్ ప్రాణాని బెంజమిన్ నెతన్యాహూ ప్రకటించారు.

హమాన్ దాడి పెట్టు తప్పిదం “ఇజాయల్ ఈ యుద్ధంలో గెలుస్తుంది” అని రక్షణ శాఖ మంత్రి యోవ్ గాల్లంట్ ప్రకటించారు. ఇజాయల్ నాయకుల భాష రోజురోజుకూ తీవ్రమవుతోంది. హమాన్సు ఐవెస్ ఉగ్రవాద సంస్తోషి సమానంగా పరిగణిస్తూ “దాన్ని అణచివేసి హార్తిగా నిర్మాలిస్తాం” అని నెతన్యాహూ ప్రకటించారు.

అక్సోబర్ 11 స నెతన్యాహూ దేశంలో అత్యంత ప్రభుత్వాన్ని ప్రకటించారు. ఇద్దరు ప్రతిపక్ష నాయకులు బెస్ట్ గాంట్, గాడి ఎజిప్టోట్లను ప్రభుత్వంలోకి తీసుకున్నారు.

ఈ ఇధరూ మాజీ సైనికాధికారులు, వీరిధరితో కలిపి నలుగురు సభ్యుల యుద్ధ నిరవ్యాపక మంత్రివర్గం” ఏర్పాటు చేశారు. దీంతోపాటు 14 మంది నభ్యులతో ఒక భద్రతా మంత్రివర్గాన్ని కూడా ఏర్పాటు చేశారు. ఇందులోకి నలుగురు ప్రతివక్ష నభ్యుల్లి తీసుకున్నారు. దేశాన్ని రక్షించలేకపోతున్నారని తన పై వచ్చిన విమవర్గాలనుండి తప్పించుకోడానికి తన కన్నా ప్రజల్లో ప్రతిష్ట గలిగిన ప్రతివక్ష సభ్యులను నెత్నాయా యుద్ధ మంత్రివర్గంలో చేర్చుకున్నారు.

అమెరికా వైఫి

తన పదవీ కాలమంతా నెత్నాయాపూతో పట్టి పట్టసట్టు ఉన్న అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైదెన్ ఈ ఘర్జణ విషయంలో మాత్రం పాత పద్ధతి ప్రకారమే ఇజ్రాయిల్కు గట్టి మద్దతు దారుగా రంగంలోకి దిగారు. “హామాన్ హ్రాత్రింగ్ డష్ట్ రక్టీ” అనీ, ఎదురు దాడి చేయడం ఇజ్రాయిల్ హక్కు మాత్రమే కాదు, విధి, అవెరికా ఇజ్రాయిల్కు వెన్నడన్నుగా ఉంటుంది” అని బైదెన్ అన్నారు. ఈ సందర్భంగా బైదెన్ చేసిన ప్రసంగం “గతంలో అధికారంలో ఉన్న ఏ అధ్యక్షుడు చేయనంతటి ఇజ్రాయిల్ అనుకూల ప్రసంగం” అని వాణింగ్ న్యోస్ అభివర్షించింది.

ఆక్షోబ్ర 12న అమెరికా విదేశాంగ మంత్రి అంటోనీ బ్లింకెం ఇజ్రాయిల్ రాజాని టోల్ అవీవుకు హూటాహూటిన బయలుదేరి వెళ్లారు. అక్కడ ఆయన ప్రసంగిస్తూ “మీమ్యుల్లి రక్షించుకునే శక్తి మీకు ఉంది. అయినప్పటికీ అమెరికా ఉన్నంతకాలం మీకు అండగా ఉంటుంది, నిశ్చింతగా ఉండండి” అని చెప్పారు.

కానీ హామాన్ దాడులు ఇజ్రాయిల్ అభేద్యమైనది అన్న శ్రమలను పటాపంచలు చేశాయి. తమ భూభాగంలోని శత్రువులను కనుగొని అంతం చేసే శక్తి దానికి ఉన్నదని అందరూ అనుకునేవారు. ఆ నమ్మాలను హామాన్ దాడులు చెదరగొట్టడమే కాదు, హామాన్కు వ్యతిరేకంగా ఇజ్రాయిల్ ఒక్కటే పోరాదగలదు అన్న భ్రమలను కూడా తొలగించాయి. హామాన్తో యుద్ధం మొదలైన కొఱడోజుల్లోనే అమెరికా నుండి ఇజ్రాయిల్కు సైనిక పరికరాలు రావడం ప్రారంభమైనాయి. ఇజ్రాయిల్కు 200 కోట్ల డాలర్ల రక్షణ సాయం చేసామని అమెరికా ప్రకటించింది. ఇజ్రాయిల్ అవసరాలు విమిటో కనుగొనేందుకు గాను అమెరికా రక్షణ శాఖ మంత్రి లాయిడ్ ఆస్ట్రీన్ వ్యక్తిగతంగా ఇజ్రాయిల్ సందర్శించారు.

“ హామాన్ దాడులను ఇజ్రాయిల్, దాని మద్దతు దారులను ఆశ్చర్యపరిచిగానీ గత ఏడాబి డిసెంబర్లో నెత్నాయాపూతా తిలిగి అధికారం చేపట్టిన తరువాత అయిన పోకడలు గమనించిన రాజకీయ పరిశీలకులు మాత్రం ఇటి ఆశ్చర్య పరచలేదు. ఇజ్రాయిల్ ప్రభుత్వ చెర్రలిస్టు పోకడలకు హామాన్ నుండి ప్రతిఖులు ఉంటుందని వారు భావిస్తూనే ఉన్నారు గానీ అటి ఇంత తీవ్రంగా ఉంటుంసి వారూ ఊహించలేదు. ”

ఇజ్రాయిల్ బాంబు దాడులకు బల్లిపోతున్న పసిపిల్లలు

హామాన్ దాడులను ఇజ్రాయిల్, దాని మద్దతు దారులను ఆశ్చర్యపరిచిగానీ గత ఏడాబి డిసెంబర్లో నెత్నాయా తిరిగి అధికారం చేపట్టిన తరువాత ఆయన పోకడలు గమనించిన రాజకీయ పరిశీలకులు మాత్రం ఇటి ఆశ్చర్య పరచలేదు. ఇజ్రాయిల్ ప్రభుత్వ చెర్రలిస్టు పోకడలకు హామాన్ నుండి ప్రతిఖులు ఉంటుందని వారు భావిస్తూనే ఉన్నారు గానీ అటి ఇంత తీవ్రంగా ఉంటుంసి వారూ ఊహించలేదు.

2023 మేలో ఇజ్రాయిల్ దళాలకూ, గాజా కేంద్రంగా ఉన్న ఇస్లామిక్ జిపోద్కూ మధ్య జరిగిన ఘర్జణల తరువాత రాజకీయ వ్యాఖ్యాత ఆరోన్ దేవిచ్ మిల్ల్ర్ ఇలా రాశారు: “సరికొత్త తుపాను ముంచుకు రావడం భాయం. ఎప్పుడు? రోజుల్లోనా, వారాలా, నెలలా అన్నదే ప్రశ్న.” “ ఇజ్రాయిల్ ప్రభుత్వంలో అగ్గి రాజేస్తున్న మంత్రుల ప్రసంగాలు, పశ్చిమ తీరం, తూర్పు జెరూసలెంలోని యూదు సెట్లర్లలో ఉగ్రవాదులు, జెరూసలెం, పశ్చిమ తీరంలో సాయంథ పోరాటానికి ఎదురు చూస్తున్న హామాన్, పీటికి తోడు ఇజ్రాయిల్,

దక్కణ లెబనాన్లలోని అరబ్-యూదులు కలిసి ఉన్న పట్టణాలు.... వీటన్నిటి ఫలితంగా ఈ తుపాను భింబితంగా ముంచుకొస్తుంది.” అని ఆయన రాశారు.

ఇటువంటి ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు రావడానికి కారణం ఊహించిందే. గత ఎన్నికల్లో దెబ్బతిన్న నెత్నాయా తిరిగి నిలబెట్టుకోడానికి సంకీర్ణ ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమైన పదవులను పచ్చి మిత్రవాద పార్టీ నాయకులకు కట్టబెట్టారు. ఇటామర్ బెన్-గ్రీట్ర్కు జాతీయ భద్రతా మంత్రి పదవి కట్టబెట్టారు. బెజాలెల్ స్టోల్ట్రిచ్ కెర్రిక్ మంత్రి పదవి విచారణలో ఉన్నారు. పశ్చిమ తీరంలో సెల్ఫిమెంట్లు నిర్మించే బాధ్యత కూడా ఈ యనకే అప్పబోంచారు.

ఈ మండు ఉగ్రవాద పార్టీలు “జాత్యోపాంకార, యూదు దురహంకార, అరబ్-వ్యాపిరీక వైఫారి విషయంలో ఒక్కరంగానే ఉన్నాయి” అని మిల్ల్ర్ అప్పాడు వ్యాఖ్యానించారు. ఈ యన చెప్పింది వాస్తవమేనని స్టోల్ట్రిచ్ తన వ్యాఖ్యల ద్వారా నిరూపించాడు. “పాలస్తీనా ప్రజలు అనేవారే

సంష్టలు ఉన్న పలు అంతస్తుల భవనాల మీద బాంబులు వేసి అనేక మందిని పొట్టనపెట్టుకుంది” అని పొచ్చార్డ డబ్బు చెప్పింది.

ప్రస్తుత యుద్ధంలో హమాన్ సాధారణ పొరులమీద, పిల్లల మీద దాడులు చేసిందని విమర్శలు వచ్చాయి. అయితే ఈ పనిని ఇజ్రాయిల్ దళాలు అనేక సంవత్సరాలుగా నిరంతరం చేస్తూ ఉన్నాయి. తాజా హమాన్ దాడికి ప్రతిగా ఇజ్రాయిల్ చేస్తున్న దాడి మహాకృష్ణార్థునది. “గాజాలోని అనుమత్తుల్లో ఇంకంబేటర్లోని ఫీల్లల విద్యుత్తు లేక చనిపోవడం అందోళన కలిగించడం లేదా” అని అడిగిన ప్రశ్నకు ఇజ్రాయిల్ మాజీ ప్రధాని సప్రాటీ బెన్యూస్ సమాధానమిస్తూ “మీరు నన్ను పాలస్తీనా పొరుల గురించి అడుగుతున్నారా? ఏం జరుగుతున్నదో మీరు చూడలేదా? మేము నాజీలతో పారాదుతున్నాం” అని సమాధానం ఇచ్చారు.

“ఇజ్రాయిల్ నాయకత్వం, దాని మద్దతుదారులూ దీన్ని ప్రతికారం తీర్చుకునే, శిక్షించే సమయంగా భావిస్తున్నారు” అని రాజకీయ వ్యాఖ్యాత ఆఫ్స్ థరూర్ పేర్సొన్‌స్టుర్. ఇప్పుడు ఇజ్రాయిల్ తన శత్రువుల మీద తెల్ల భాస్పరాన్ని ఉపయోగిస్తోందిని మానవ హక్కుల వాచ్ అక్టోబర్ 12న నివేదించింది. ఈ రసాయనం వల్ల ప్రజలకు దీర్ఘకాలిక దుష్టిలొకులు ఏర్పడతాయి.

తక్కు పర్యవేసానాలు

పాలస్తీనా నమస్కారమును తక్కువచేసి చూపడానికి అమెరికా, ఇజ్రాయిల్లు చాలా కాలంగా ప్రయత్నిస్తున్నాయి. కానీ ఈ యుద్ధంతో రెండు దేశాల మద్ద సాధారణ సంబంధాలు నెలకొల్పుతున్నామని చేస్తున్న తప్పుడు వాగ్గునాలను ఇక్కొల్పి పాలస్తీనియస్కూల్స్, వారికి మద్దతిస్తున్న అరబ్బు ప్రజలు గానీ ఇంకెంతమాత్రం నమ్మబోరు.

పాలస్తీనాతో జరిగే ప్రతి యుద్ధంలోనూ ఇజ్రాయిల్కు అమెరికా ప్రభుత్వం నుండి కాకుండా దాని రాజకీయ వ్యవస్థనుండి, మీడియా సంస్థలనుండి మద్దతు లభిస్తుంది. ఇజ్రాయిల్ ప్రచారం చేస్తున్న అత్యంత తప్పుడు వార్తలకు వంత పలకడం ద్వారా అమెరికా అధ్యక్షుడు బైడెన్ అనత్యాలను వ్యాపింపజేస్తున్నారు. “ఉగ్రవాదులు పిల్లల తలలు నరుకుతున్నారని నాకు నమ్మకమైన ఫోలోలు వచ్చాయి” అని బైడెన్ పేర్సొన్‌స్టుర్. అయితే

“ఇజ్రాయిల్ నాయకత్వం, దాని మద్దతుదారులూ దీన్ని ప్రతీకారం తీర్చుకునే, శిక్షించేసమయంగా భావిస్తున్నారు” అని రాజకీయ వ్యాఖ్యాత ఆఫ్స్ థరూర్ పేర్సొన్‌స్టుర్. ఇప్పుడు ఇజ్రాయిల్ తన శత్రువుల మీద తెల్ల భాస్పరాన్ని ప్రయోగిస్తోంది. లెబనాన్లోనూ, గాజాలోనూ ఇజ్రాయిల్ ఈ తెల్ల భాస్పరాన్ని ఉపయోగిస్తోందిని మానవ హక్కుల వాచ్ అక్టోబర్ 12న నివేదించింది. ఈ రసాయనం వల్ల ప్రజలకు దీర్ఘకాలిక దుష్టిలొకులు ఏర్పడతాయి. ”

నిత్యం ఇజ్రాయిల్ బాంబు దాడులతో ధ్వనిసమపుతున్న గాజా

ఘనమైన అమెరికా అధ్యక్షుల వారు ఫోలోలను నిజంగా చూడలేదని ఆయన ప్రభుత్వ అధికారులు తరువాత వివరణ ఇచ్చారు. అంతటి అధ్యక్షుల వారే అలా ఉంటే సోపల్

మీడియాలో ఇజ్రాయిల్ మద్దతుదారులు ఉండుకుంటారా! వారు పూర్తిగా అవాస్తవ వార్తలు, అరోపణలతో దెబ్బిపోతున్నారు.

అధికారంలో దీర్ఘకాలం కొనసాగడం కోసం, గాజా యుద్ధంపై తడుపరి జరిగే కమిషన్ దర్శావ్యక్తి నుండి ఒయటపడేందుకూ ప్రధాని నెత్యాహూ తన మంత్రివర్ధంలోని ఉగ్రవాద మంత్రులకు పగ్గాలు పూర్తిగా వదిలేశారు.

అమెరికాలో చాలా మంది రాజకీయ నాయకులు కూడా పాలస్తీనా రక్తం రుచి చూడాలనుకుంటున్నారు. హమాన్ తో జరుగుతున్నది “మత” యుద్ధం అని ఒక రిపబ్లికన్ నెనెబుర్ అన్నారు. గాజాను పూర్తిగా నేలమట్టం చేయాలని ఆయన పిలుపునిచ్చారు.

పాలస్తీనాలోని దుష్టులందరిని నిరూపించాలని అమెరికా అధ్యక్ష పదవి కోసం పోటీపడుతున్న నిక్కి హాలే పిలుపునిచ్చారు. రెండవ ప్రపంచ

యుద్ధం ముగింపులో జపాన్లో అమెరికా ఎటువంటి ఏరివేతకు పాల్పడిందో ఇజ్రాయిల్ గాజాలో అలా చేయాలని మరో నాయకుడు పిలునిచ్చారు.

మరో ఇజ్రాయిల్ నాయకుడు మరింత ముందుకు పోయి గాజాపై అణబొంబులు వేసి సర్వాశసనం చేయాలన్నాడు. గాజా త్వరలో గుడారాల సగరంగా మారిపోతుంది అని ఒక ఇజ్రాయిల్ సైనికాధికారి అన్నాడు.

ఇజ్రాయిల్ అజేయమైన దారులను ప్రమాదములను హమాన్ దాడి పంచాపంచులు చేసింది. అక్టోబర్ 7న హమాన్ చేసిన మెరుపు దాడి లాంటివి జరక్కుండా ఇజ్రాయిల్ చాలా పెద్ద ఎత్తున సన్నాహాలు చేయడానికి పెద్ద ఎత్తున వనరులు పెచ్చిస్తోంది. కేవలం గాజా చుట్టూ 60 కిలో మీటర్ల సరిహద్దును బారికేడ్ తో మున్సియల్ నికి అది 100 కోట్ల దాలర్లు ఖర్చు చేసింది.

హమాన్ దాడి ఆ దేశ గూఢచారి వ్యవస్తా ప్రతిష్టాపను కూడా దెబ్బతిస్తింది. శత్రువు కడలికలను అణువణువూ కనిపెట్టి నైపుణ్యం

“ కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఇజ్జాయల్, అమెరికాలు పాల ప్రీసా సమస్యనూ, పాలస్తీనియస్త అశలూ, ఆకాంక్షలను తక్కువ చేసి చూపిస్తూ ఇజ్జాయల్, అరబ్బు దేశాల మధ్య సత్పంబంధాలు కుదర్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి. తూర్పు జెరూసలెం రాజధానిగా స్వతంత్ర పాలస్తీనా రాజ్యం ఏర్పాటు సమస్యమా, పాలస్తీనా శరణార్థుల సమస్యనూ పక్కన పెట్టేశాయి. ”

ఇజ్జాయల్ గూఢచారి వ్యవస్థకుండని అనుకొనేవారు. గాజా సరిహద్దుల్లో హామాన్ కడలికల గురించి ఇజ్జాయల్కు తెలుసు. అయితే హామాన్ గాజకు క్వార్టర్ నుండి నిధులు సమకూర్చుకోవడంలోనూ, ఇజ్జాయల్లో పనిచేస్తున్న 20,000 మంది పాలస్తీనియస్త ఉపాధికాపుడుల్లోనూ ఆసక్తి కలిగి ఉండిగానీ యుద్ధం, దాడుల పట్ల దానికి ఆసక్తి లేదని అనుకుంది.

సైనిక, గూఢచారి ఔఫల్యాలు నెత్నాహూ ప్రభుత్వం మీదా, వ్యక్తిగతంగా నెత్నాహూ మీదా ప్రతికూల ప్రభావం వేస్తుంది. “ప్రస్తుత భద్రతా మంచివర్గం నుండి నెత్నాహూ వైదొలగాలనీ, దాని స్థానంలో సైపుణ్యం, అనుభవం, బాధ్యత గల ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచాలనీ” ప్రతిపక్ష నాయకుకు యియర్ లాపిడ్ డిమాండ్ చేశారు.

నెత్నాహూ రాజీనామా చేయడం జరగకపోవచ్చు. ఆయన అధికారం కోసం పూర్తిగా ఉగ్రవాద మంత్రులపై ఆధారపడి ఉన్నారు. కాన్త మర్యాదన్నులైన ఇజ్జాయలీల్లో ఆయనకు ప్రతిష్ఠ లేదు. ఆయన యుద్ధానంతరం పదవిలో కొనసాగడానికి, భవిష్యత్తులో వేయబోయే యుద్ధ నేరాల కమిషన్ శిక్షల నుండి తప్పకోడానికి ఆయన ఉగ్రవాద నంకీర్చ భాగస్వాముల మీద మరింతగా ఆధారపడి వారు చెప్పినట్లు ఆడే పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. అడే జరిగితే ఇజ్జాయల్ లక్షలాది మంది పాలస్తీనియస్తను వివక్షతతో కూడిన ఆవాసల్లో పెట్టి దారాఱిష్టున వైపు పరిస్థితులు కలిగించే జాచివివక్ష రాజ్యంగా మారిపోయే ప్రమాదం ఉంది.

ప్రాంతియే రాజకీయాలపై ప్రభావం యుద్ధ ఫలితం ఎలా ఉన్నప్పటికీ గాజా యుద్ధం ఈ ప్రాంత రాజకీయాలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపిస్తుంది.

కొన్ని ద శాబ్దాలుగా ఇజ్జాయల్, అవోరికాలు పాలస్తీనా సమయస్తు, పాలస్తీనియస్త అశలూ, ఆకాంక్షలను తక్కువ చేసి చూపిస్తూ ఇజ్జాయల్, అరబ్బు దేశాల మధ్య సత్పంబంధాలు కుదర్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి. తూర్పు జెరూసలెం రాజధానిగా స్వతంత్ర పాలస్తీనా రాజ్యం ఏర్పాటు సమస్యమా, పాలస్తీనా శరణార్థుల సమస్యనూ పక్కన పెట్టేశాయి.

2020 ఆగస్టులో యుఎఇ తరువాత బిప్రాంయాన్, వెనురాకో, నుండి లు ఇజ్జాయల్తో సయోధ్య కుదుర్చుకోవడంతో అవోరికా-ఇజ్జాయల్ ద్వారయం ఎత్తుగడ ఫలిస్తోందని అనుకున్నారు. ఈ సయోధ్య క్రమాన్ని “అభిహోమ ఒప్పందాలు” అని పేరుపెట్టారు. బైదెన్ అమెరికా అధ్యక్షుడైనపుటి నుండి ప్రపంచంలోని ముఖ్యమైన అరబ్బు, ముస్లిం దేశమైన సౌది అరేబియాకూ ఇజ్జాయల్కూ దోస్తీ కుదర్చడంపై ప్రభావంగా కెంట్రికరించారు. 2023 ఏడాది అంతా ఈ క్రమం పురోగతి సాధించింది. ఈ ఏడాది చివిరిలో రెండు దేశాల మధ్య ఒక ఒప్పందాన్ని ప్రకటించాలని కూడా భావించారు.

అయితే హామాన్ దాడి తరువాత సౌది అరేబియా విదేశాంగ శాఖ ఒక ప్రకటన చేస్తూ తన గతంలో చేస్తూ వచ్చిన హెచ్చరికలను గుర్తు చేసింది. “పాలస్తీనా భాభాగాన్ని ఆక్రమించడం, పాలస్తీనా ప్రజలకు వారి స్వాయమైన హక్కులను నిరాకరించడం, వాటిని పదేపదే ఉల్లంఘించడం వల్ల విస్మేటనం బద్దలయ్యే పరిస్థితుల ఏర్పడతాయని తమ దేశం మొదటి నుండి హెచ్చరిస్తునే ఉంది” అని ప్రకటనలో పేరొప్పారు.

ఇజ్జాయల్తో సంబంధాల పునరుద్ధరణ గురించి సౌది అధికారి ఇలా చెప్పారు: “పరిస్థితి మాకు చాలా చెడ్డగా కనిపిస్తోంది. పరిస్థితులు చేజారేట్లున్నాయి” తరువాత సౌది

రాజు మొహమ్మద్ బిన్ సాల్మాన్ పాలస్తీనా పాలనా అధిపతి మొహమ్మద్ అబ్సాన్తో మాట్లాడుతూ తమ దేశం “పాలస్తీనా ప్రజలు తమ న్యాయమైన వాక్కులు రాబట్టుకోవడంలోనూ, మంచి జీవనం సాధించడంలోనూ, వారి అశలు, ఆకాంక్షలు నెరవేర్చుకోవడంలోనూ న్యాయమైన, సాదీర్చమైన శాంతి సాధించడంలోనూ పాలస్తీనా ప్రజల తరఫున నిలబడుతుందని” హమీ ఇచ్చారు.

హామాన్ దాడి ప్రణాళికలో ఇరాన్ హస్తం ఉండని పశ్చిమ దేశాలకు చెందిన కొన్ని మీదియా సంఘలు చెబుతున్నాయి. ఇజ్జాయల్ తన అరబ్బు పొరుగు దేశాలతో సత్పంబంధాలు ఏర్పరుచుకోవడం ఇరాన్కు ఇప్పం లేదని అవి వాడిస్తున్నాయి. “అభిహోమ ఒప్పందాలతో ప్రారంభమైన ఈ ప్రాంత పరివర్తన క్రమాన్ని” ఈ దాడులు పట్టాలు తప్పించాయని తైమ్సు వత్తిక రాసింది. హామాన్కు ప్రధాన మద్దతుదారు ఇరాన్ అనీ, స్ఫోదంలో ప్రతిష్ట పోగొట్కుంటున్న ఇరాన్ ప్రభుత్వానికి ఈ యుద్ధం చాలా అవసరం అనీ అందులో వ్యాఖ్యాతలు రాశారు.

వాలస్తీల్ జర్రుల మరో అడుగు ముందుకు వేసింది. దాని విలేకరి ఇలా రాశాడు: “హామాన్ శనివారం నాడు ఇజ్జాయల్పై చేసిన ఆకస్మిక దాడి ప్రణాళిక రూపొందించడంలో ఇరాన్ భద్రతాధికారులు హామాన్కు సహాకించారు.... ఇజ్జాయల్కు అన్ని వైపుల నుండి ముఖ్య ఏర్పాటు సయోధ్యమైన అరబ్బు, ముస్లిం దేశమైన సౌది అరేబియాకూ ఇజ్జాయల్కూ దోస్తీ కుదర్చడంపై ప్రభావంగా కెంట్రికరించారు. 2023 ఏడాది అంతా ఈ క్రమం పురోగతి సాధించింది. ఈ ఏడాది చివిరిలో రెండు దేశాల మధ్య ఒక ఒప్పందాన్ని ప్రకటించాలని కూడా భావించారు.

ఇరాన్సైప్పె ఈ విధంగా కెంట్రికరించడం వెనుక ఈ దాడికి నెలవ్వాహూ ప్రభుత్వ అనసుర్థ కారణమైన విషయం నుండి ప్రజల దృష్టిల్లో మరిపే. అతని నాయకత్వం వెనుక ప్రజలను సమీకరించే వ్యాహాం ఉంది. సిరియా, లెబనాన్లో హామాన్, ఇరాన్ అధికారుల ఎప్పుడెప్పుడు సమావేశమయ్యారు ఏలా ఈ దాడిని భరారు చేశారు అన్ని వివరాలు కూడా వారు రాశారు.

ఇరాన్సైప్పె ఈ విధంగా కెంట్రికరించడం వెనుక ఈ దాడికి నెలవ్వాహూ ప్రభుత్వ అనసుర్థ కారణమైన విషయం నుండి ప్రజల దృష్టిల్లో మరిపే. అతని నాయకత్వం వెనుక ప్రజలను సమీకరించే వ్యాహాం ఉంది. ఇరాన్కీ సౌది అరేబియాకూ పడదు కసుక ఇరాన్ బూచి చూపించి సౌది అరేబియాను తిరిగి సయోధ్య చర్బుల్కి తీసుకు రావచ్చని కూడా అమెరికా-ఇజ్జాయల్ భావిస్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం జరుగుతున్న గాజా యుద్ధం పాలస్తీనా సమస్యను అది ఎక్కడ ఉండాలో అక్కడ అంటే పశ్చిమాసియా రాజకీయిలు కేంద్రంలో పెట్టింది. యుద్ధం తీవ్రప్రత, ఇజ్జాయల్ బలహిసతల వెల్లు, పాలస్తీనా ప్రజల తరఫున నిలబడుతుందని” అంగతా - 35వ పేజీలో

గాంధీ హంతకుడిపై పేమ

సుభాష్ గట్టార్డె

“రామరాజుమంచే నా దేశం హిందూ రాజ్యం కాదు. రామరాజుమంచే దైవ పాలన. భూమిపై దేవుని రాజ్యం.”

- గాంధి.

వాఖురాం గాంధీ (19 మే 1910 - 15, నవంబర్ 1949) గురించి అద్యానీ చెబుతూ, గోండ్స్ 1933 లో “ఆర్వెన్సెవెన్స్” తెగడంపులు చేసుకున్నాడని, అర్వెన్సెవెన్ ని తీవ్రంగా విమర్యించేవాడని అన్నారు.” దీనిని గాంధీ సోదరుడు గోపాల్ గాంధీ నిర్వంద్వంగా తిరస్కరించారు. గాంధీతోపాటు గోపాల్ గాంధీ కూడా గాంధీ హత్య కుట్టలో నిందితుడు. అతడు, ‘నేనెందుకు మహాత్మా గాంధీని హత్యచేశాను’ అనే పుస్తకాన్ని 1993లో ప్రచురించాడు. వారిద్దరూ ఆర్వెన్సెవెన్ క్రియాలీలు కార్యకర్తలు.

1

తన సమకాలీనుల లాగే జవహర్లాల్ నెప్రూ కూడా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలలో రాటుదేలినవాడు. ఆ కాలంలో ఉత్తరాలు రాయదం అతి తక్కువ ఖర్చుతో కూడుకున్న సమాచార సాధనం. నెప్రూ తన కూతురు ఇందిరకు రాసిన - అప్పటికి ఆమకు 10 ఏళ్ళు మాత్రమే - ఉత్తరాలు, తదనంతర కాలంలో పుస్తక రూపంలో ప్రచురించబడ్డాయి. ఆ గ్రంథం ప్రపంచం పట్ల సున్నితమైన అవగాహన కల్పించడానికి రాసినది. ప్రపంచ సాహిత్యంలో ఆణిమత్తుం. ఆయన ఉత్తరాలు కుటుంబ నభ్యలు, స్నేహితులేకాడు, విమర్శకులను కూడా ప్రశంసించారు అన్నది ఆసక్తికరమైన అంశం. జయప్రకార్థ సారాయక్షసి. రాజగోపాలాచారితో జరిపిన సుదీర్ఘ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ఆయన విధానాలు, ఆయాన మన్యల వట్ల మిత్తవాదం వైపు మొగ్గుచూపుతున్నాయా, లేదా వామపక్షం వైపు మొగ్గుచూపుతున్నాయా తెలియచేసిని.

గాంధీ హత్యకు గురికాబడిన రెండు

రోజుల క్రితం నెప్రూ శ్యాంప్రసాద్ ముఖ్యీకి రాసిన ఉత్తరం చూద్దాం. ఆయన ఇలారాశారు: “గత కొన్ని రోజులుగా హిందూ మహాసభ నిర్వహిస్తున్న కార్యకలాపాల పట్ల నేను చాలా కలత చెందుతున్నాను. ప్రస్తుతం అవి ప్రభుత్వాన్ని కాంగ్రెస్ ని విమర్యించదమే కాదు, దేశంలో హిందును నిరంతరంగా వ్యాపించేస్తున్నాయి. ఆర్వెన్సెవెన్ మరింత దారుణంగా ప్రవర్తిస్తున్నది. మేము వాటి అభ్యంతరకర కార్యకలాపాలకు, దోషించిలు, అక్రమాలకు సంబంధించిన అనేక రుజువులు సంపాదించాం.”

“ఈ ఉత్తరాలను బట్టి చూస్తే, రానున్న రోజుల్లో పెద్ద తుఫాన్ పచ్చ సూచనలతో దేశం అట్టడుక బోతున్నట్టు స్వప్తంగా అర్థం అవుతున్నది. ఆర్వెన్సెవెన్, హిందూ మహాసభ నాయకులు ‘అసాధారణంగా విషం చిమ్మె’ ప్రసంగాలు చేయడాన్ని ఆయన శిక్షించవద్గవి అన్నది స్వప్తం. నహానానికి కూడా హద్దులన్నాయి. ఇప్పటివరకు హద్దులు దాటి ఉండకపోతే, ఇప్పుడు దాబేశారని నేను భావిస్తున్నాను” అని రాశారు.

ఈ ఉత్తరం రాయడంలో అర్థం, ముఖ్యీ ప్రభుత్వంలో భాగస్సామి అయినందు వల్ల ఈ పనులు ఖండిస్తారని. మతత్వ సంస్థలకు వ్యతిశేకంగా గొంతెత్తుతారని. కానీ ముఖ్యీ వేసం దాల్చారు.

హిందూ మతత్వ సంస్థలు హిందు ప్రేరిస్తున్నాయినడానికి అనేక సాక్ష్యాలు ఉన్నాయి. హిందూ మహాసభ నాయకుడు, ఆర్వెన్సెవెన్ వ్యవస్థాపకుల్లో ఒకరు డాక్టర్ బివెన్ మూంజె, ‘జిన్నాను ఎదుర్కొడానికి మనం శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో హిందుకు పొల్చడవలసిందే’ అని సూచించారు. ఆల్ ఇండియా హిందూ మహాజాతి నమ్మేళనంలో అధ్యక్షోపన్యాసం చేస్తూ పై మాటలన్నారు.

వాటిని చదివితే వారెంత బరితిగించాలో అర్థం అవుతుంది. “హిందూ మహాసభ

రచయిత ప్రముఖ పాత్రికాయుడు, వామపక్ష ఉపయుక్తుడు. ‘మాడీనామా’, ‘హిందూత్వ పునరాగమనం’ వంటి అనేక పుస్తకాలు రాశారు. చర్చమాన రాజకీయాలపై వ్యాఖ్యానాలు, వ్యాసాలు రాస్తుంటారు.

కార్యకర్తలు హిందువుల ప్రయోజనాలు తాకట్టి పెట్టిబడ్డాయని బహిరంగంగా జాతీయ నాయకులను విమర్యించారు. నెప్రూ, పటీల్, ఆజాద్ లను బహిరంగంగా ఉరిటీయాలని దిమాండ్ చేశారు. ‘గాంధీ మయిదాబాద్’ అనడం నర్వాసాధారణం అయిపోయాయి. 1947 డిసెంబర్లో జిరిగిన ఆర్వెన్సెవెన్ ర్యాలీలో 50,000 మంది స్వయం సేవకులు పాలొన్స్ట్రూట్స్ గూధాచార సమాచారం. అందులో గోల్వ్యాల్కూర్ ప్రభుత్వ వైభాగ్యరతీయుల వైభాగ్యరతీయుల వైభాగ్యరతీయులని దేశాల్ని శేశారు. గాంధీ మయిదాబాద్ అనడం సర్వాసాధారణం అయిపోయాయి. 1947 డిసెంబర్ 8న ఒక సమావేశంలో, గోల్వ్యాల్కూర్ మార్చాడుతూ సంఘు పాకిస్తాన్ సుండం చేస్తుంది. ‘ప్రవర్తనా అడ్యుపిడితే వాళ్ళను కూడా అంతం చేస్తుంది’ అన్నారు. “అది నెప్రూ ప్రభుత్వమైనా, లేదా ఇతర ఏ ప్రభుత్వమైనా సరే” భారతదేశంలో వారండానికి వీలులేదు. ఆర్వెన్సెవెన్ కి తప్పణమే ప్రత్యర్థుల నోరు మూలించే సత్తా ఉంది” అని అన్నారు.

హిందూ రాష్ట్రకు అనుకూలమైన పత్రికలు మహాత్మాగాంధీని చంపేస్తామని బాహోటంగానే పరోక్షంగా బెదిరించాయి. ఉదాహరణకి: గాంధీని చంపడానికి ఆరు రోజుల ముందు దైనిక హిందూ రాష్ట్ర అనే పత్రికలో “గాంధీ గారు దేశానికి వ్యక్తిరేకంగా, పై విధమైన భయండకరమైన ప్రకటనలు చేస్తున్నిర్ణయించాలని భారతదేశం కేటాయించాలని భారతదేశ

“ ఈ పరిస్థితులలో నాథురాం గోదే, అతని సహచరుడు గాంధీ హత్యచేశారు. హిందూ ఆధిపత్య శక్తులు ఈ క్రుటు పన్నాయి. అందులో సావర్క్షర్ ఆయున దగ్గరి వారు కీలకపాత్ర పాశిపుంచారు. అభిభక వ్యక్తిని మరో వ్యక్తి ఏదో ఉడుకు రక్తంలో, ఏ ప్రణాళిక లేకుండా చంపిన సాధారణ హత్య ఎంతమాత్రం కాదు. దాదాపు దశాబ్దంన్నరగా హిందుత్వ ఆధిపత్య శక్తులు ఎంతో ఆలోచించి వేసుకున్న ప్రణాళిక అమలుచేయడం మాత్రమే. ”

ప్రభుత్వాన్ని మేము కోరుకుంటున్నా” అని రాశారు.

భరత్ భూపట అనే జర్జులిస్టు వ్యాసంలో ధిల్లీ సిడి నివేదికలను ప్రస్తావించారు. అవి ‘ఆర్ఎన్ఎవ్స్ అధినాయకుడు, గోల్వ్యాల్క్ గాంధీజీని చంపుతానని బెదిరించాడు’ అన్న నివేదికతో సరిపోలాయి. అందులో లక్ష్మీ సిడి ఉత్తరం కూడా ఉండి: డిసెంబర్ 1వ తేదీ, 50 మంది ఆర్ఎన్ఎవ్స్ కార్యకర్తలు మధురలో కలిసి, కాంగ్రెస్ నాయకులను ఎలా అంతం చేయాలా అని చర్చించారని తెలియచేసింది.

ఈ పరిస్థితులలో నాథురాం గోదే, అతని సహచరుడు గాంధీ హత్యచేశారు. హిందూ ఆధిపత్య శక్తులు ఈ క్రుటు పన్నాయి. అందులో సావర్క్షర్ ఆయున దగ్గరి వారు కీలకపాత్ర పోషించారు.

అది ఒక వ్యక్తిని మరో వ్యక్తి ఏదో ఉడుకు రక్తంలో, ఏ ప్రణాళిక లేకుండా చంపిన సాధారణ హత్య ఎంతమాత్రం కాదు. దాదాపు దశాబ్దంన్నరగా హిందుత్వ ఆధిపత్య శక్తులు ఎంతో ఆలోచించి వేసుకున్న ప్రణాళిక అమలుచేయడం మాత్రమే.

“టీస్టా శతల్వాద్ తన, ఇంటడక్షన్ ఆఫ్ ఎ బుక్ లో, గాంధీ హత్య సప్తంత్ర భారతదేశంలో జరిగిన వెంట్టువెదటి తీవ్రాడుల హత్య మాత్రమే కాదు... అది ఒక యుద్ధం” అని పేర్సోన్నారు. ఆర్ఎన్ఎవ్స్ దాని అనుబంధ సంస్థలు భారతదేశంలోని ప్రణాళిక లౌకిక శక్తులులైని నిరంతరంగా పోరాటుతూనే ఉంటాయని, లౌకికతత్వానికి అండగా నిలిచిన వారందరితో లేదా ఆ సిద్ధాంతాలకి కట్టబడి ఉన్నారందరితో నిరంతరం వుర్షుణ వడతామని ప్రకటించాయి. వారంతపరకు వెళతారో, ఎంతపరకు వెళ్లడానికి సిద్ధపడ్డారో ఇంకా చూడాల్సి ఉంది. గాంధీని హత్య చేయడం అంతే గాంధీ కట్టబడి ఉన్న విలువలను

ప్రాధాన్యత గల అంశం. ఎందుకంటే గతంలో కొండరు మతతత్వ మూలాలున్న వారు కాంగ్రెస్లో జోరబడ్డారు అని చెప్పారు.

2

‘యుద్ధం ప్రకటించడం’, ‘భారతదేశంపై మొదటి ప్రగ్రహాద దాడి’ వంటి వాటికి ఈ రోజు ఉండవలనిసినంత ప్రాధాన్యత ఉండకపోడం ఆందోళన కలిగిస్తున్నది. పైగా అందుకు పూర్తి భిన్నంగా వాస్తవాలు ఉన్నాయి. ఆర్ఎన్ఎవ్స్ భారపాత్రంలో కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న నెటి మెజారిటీర్యాన్ ప్రభుత్వం, తమ కార్యకర్తలు చేసిన ఘనకార్యాలకు పొంగిపోతున్నారు.

ఆ విట్టలో ఈమయ్యే చేరినది ‘గాంధీని కీర్తించండి’ అనే ప్రచారం. దాక్షర్ పూజ శక్తున్ పొందే అనే మహిళ ఆగ్రాలోని ఒక గణితశాస్త్ర ఆచార్యాలు. గాంధీ ప్రాణం బిల్దానం చేసిన రోజు గాంధీ బోమ్మెలు కాలులు జరిపి, గాంధీ మెడలో పూలమాల వేశారు.

ఆమె వచ్చింది యూపీలోని మీరట్ నుండి. అఖిల భారతీయ హిందూ మహాసభ జాతీయ కార్యదర్శి. స్వయం ప్రకితిత్ మొదటి హిందూ కోర్సు మహాశాస్త్ర దీనిని ఈ మధ్య స్టాపించారు. ఇది పరియా కోర్టుకి ప్రతిచిత్య అట. తాను నాథురాం గాంధీ కన్నా ముందు పుట్టి ఉంటే, తానే తన చేతులతో మహాత్మా గాంధీని కాల్చి చంపేదానిని అని దాక్షర్ పూజ అన్నారు. ఇది పరియా కోర్టుకి ప్రతిచిత్య అట. తాను నాథురాం గాంధీ కన్నా ముందు పుట్టి ఉంటే, తానే తన చేతులతో మహాత్మా గాంధీని కాల్చి చంపేదానిని అని దాక్షర్ పూజ అన్నారు. గాంధీని ‘మతం ఆధారంగా దేశిభజనకు’, ‘అక్షులాది హిందూపుల మరణానికి’ కారణమని నింద మొవుతూ, గాంధీనే కాదు, మరో మహాత్ముడిగా అవతరించడానికి ప్రయత్నించిన ఎవరిషైనా హత్య చేస్తానని అన్నారు. ఆమె గాంధీకి ‘విధేయ దేశభక్తురాలు’, గాంధీని కీర్తిస్తూ, గాంధీని రాక్షసుడిగా విత్తిస్తూ విద్యార్థులకు చెప్పున్న తప్పుడు చరిత్ర పాతాలు ఇక్కెన్నా అమె కోరారు.

బిజపి ఎంపి, సాక్షి మహారాజ్ పార్ట్ వెంటులో మాట్లాడుతూ గాంధీ జాతీయవాదనీ, దేశభక్తుడనీ కీర్తించడం ఎంతటి దుమారాన్ని లేపించో గుర్తుకుటెచ్చుకోండి. 2014 అక్షోబర్లో ఆర్ఎన్ఎవ్స్ అధికార మలయాళ పత్రికలో, గాంధీని కాదు పూర్వ ప్రధాని జవహర్లలో నెప్పెంబర్ 19న రాసిన మరో నరులైర్లో కూడా నెప్పుళా కాంగ్రెస్ సభ్యులు మతతత్వ సంస్థలకు చాలాదూరంగా ఉండి ఉండవలసినది. మన పనిలో, ఎన్నికలలో కూడా మతతత్వ సంస్థలే మన ప్రధాన శత్రువులు అన్నారు. తలాగే నెప్పెంబర్ 19న రాసిన మరో నరులైర్లో కూడా నెప్పుళా కాంగ్రెస్ విధానాలకు మతతత్వాదుల విధానాలకు పొంతనే లేదని చెప్పారు. అందుపల్ల కాంగ్రెస్ సభ్యులను నమోదు చేసుకునే టప్పుడు శర్ధ మహాత్మా. సభ్యులుగా ఉండవలుచుకున్న వారు మహాత్మా. సభ్యులుగా ఉండవలుచుకున్న వారు మతతత్వాదులు కాకూడదు. మతతత్వ సంస్థలతో సంబంధాలు ఉన్న వారిని ఈ విషయంలో అనుమానించాలి. ఇదెంతో

ఆఎవెన్సెన్కి సంబంధం లేదని, అది అతని వ్యక్తిగత అభిప్రాయమని చెప్పుకునే విషల ప్రయత్నం చేసింది. ఈ గాంధీ దేశ భక్తులు' దేశవ్యాప్తంగా గుడులు కట్టాలనే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. గాంధీ హత్య కేసులో ప్రధాన నిందితుడు సావర్దన (జీవన్ లార్ కమిషన్ ఎంతో శ్రమకోర్చు ఈ విషయాన్ని పరిశోధించింది) అఖిల భారతీయ హిందూ మహాసభకు చెందిన వాడు. ఈ సంస్కరణ దేశవ్యాప్తంగా గాంధీ విగ్రహులు ప్రతిష్ఠించడానికి వూనుకుండి.

"మేము అఖండ భారతమాత, గాంధీ గుడులకి జనవరి 30న శంకుసాధవన చేయడానికి ప్రణాళిక సిద్ధం చేసుకుంటున్నాము. పూనాలో ఇప్పుడున్న గాంధీ అస్తికలు, ఆ రోజు అక్కడికి వచ్చే అశేష ప్రజానీకం సమక్షంలో సీతాఫూర్స్ కట్టే ఈ మందిరంలో పెట్టాలనుకుంటున్నాం. మా కల అయిన అఖండ భారత్, అంటే అవిభాజిత భారతదేశం, అంటే హిందూ రాష్ట్రాల్ని సాధించాలుకుంటున్నాం. మేము మా కల సాకారం చేసుకున్న తరువాతే గాంధీ అస్తికలు నిమజ్జనం చేస్తాం అని హిందూ మహాసభ వర్యింగ్ ప్రైసిడెంట్ కమలేష్ తివారి ఇ హెడ్ లైన్స్ టుడే పత్రికకు చెప్పారు.

"ఇటువంటి కదలికలను పరిశీలించిన ఒక ఆంగ్ల దిన పత్రిక ప్రాధాన్యత గల వ్యాఖ్య చేసింది" గాంధీని కీర్తించడం ఒకరకంగా పెత్తనం చేసే రాజకీయాలను మొదలుపెట్టడం అవుతుంది. ఇది భారతదేశ ఐక్యతకు, చిత్తశ్శికి భంగం కలిగిన్నంది. 2007లో సంరభావుతా ఎక్స్‌ప్రైన్ లో బాంబులు వేయడాన్ని మనం చూశాం. ఇది గాంధీ విధానాల ప్రతిరూపమే. అందులో నిందితులు భారతదేశంలోని సైనిక సంప్రదాయాల వల్ల ప్రభావితుడై, ఆ ట్రైన్లో ప్రయాణిస్తన్న పాకిస్తాన్ జాతీయులను అంతం చేయాలనుకున్నారు. అసులు గాంధీనే పెడారి పట్టిన దేశభక్తుడు. బహిరంగంగా ఇటువంటి వ్యక్తిని అడర్చు వురుషునిగా చూపడం, మిత్రవాద రాజకీయాలు ఎంతట నష్టం కలిగిస్తున్నాయో తెలియచేస్తుంది.

నిజానికి ఇటువంటి చర్యలకు పాల్పడినందుకు ఎవరిపైనై చట్టబడ్డంగా చర్యలు తీసుకోవచ్చ. హింసను కీర్తించడం, లేదా హత్య చేసిన వారిని అమరుడిగా చిత్రించడం, విద్యోషాన్ని రెచ్చగొట్టడం, లేదా విభిన్న జాతుల మధ్య దురబ్రితివానం సృష్టించడం చట్టరీత్యా (153వ అధికరణం)

“2006 ప్రపిల్లలో నాందెడ్లలో, అపఖ్యాతి తెచ్చిపెట్టే బాంబు పేలుళ్ళలో, రాజీవ్ రాజకొండవర్, హిమాంశు పన్నే అనేవాళ్లు మరణించారు. తీప్రవాద వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు పర్యవేక్షించే యాంటీ పీరాలిస్ట్ స్టాఫ్ ఈ కేసును పరిశోధించిన మీదట, ప్రమాదానికి గురైన వారితో హిందుత్వ కూటములు సంబంధాలు కలిగి ఉన్నారని, ఆ బాంబులను 'గాంధీ అమరత్వం పాంబిన రోజు' పేట్లడానికి క్రమం తప్పకుండా ఉత్పత్తి చేస్తుం టారని తేలింది. 99

నీరం. ఇటువంటి చర్యలకి కనీసం రెండేళ్ల కారాగార శిక్ష అనుభవించవలసి రావచ్చ. అయితే గాంధీ విషయానికి వచ్చేనరికి విషయం

నీర్పించుకోవడం వార్తా వత్తికలలో ప్రమరించబడుతూనే ఉంది.

2006 ఏ ప్రిల్లలో నాందెడ్లలో, అపఖ్యాతి తెచ్చిపెట్టే బాంబు పేలుళ్ళలో, రాజీవ్ రాజకొండవర్, హిమాంశు పన్నే అనేవాళ్లు మరణించారు. తీప్రవాద వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు పర్యవేక్షించే యాంటీ పీరాలిస్ట్ స్టాఫ్ ఈ కేసును పరిశోధించిన మీదట, ప్రమాదానికి గురైన వారితో హిందుత్వ కూటములు సంబంధాలు కలిగి ఉన్నారని, ఆ బాంబులను 'గాంధీ అమరత్వం పాంబిన రోజు' పేట్లడానికి క్రమం తప్పకుండా ఉత్పత్తి చేస్తుం టారని తేలింది.

3

మహాత్మా గాంధీని హత్య చేయడానికి హిందుత్వ మూర్ఖులు ఎలా ప్రణాళిక రచించారో ప్రపంచానికంతటబో తెలుసు. సావర్కర్, గోల్యోల్చర్ లాంటి ఆర్ఎసెన్స్ అధినాయకులు ప్రజల మధ్య విద్యోపాలు రెచ్చగొట్టడానికి కారణమని, అవే ఇటువంటి దారుణ హత్యలకు దారితీస్తాయని అందరూ ఎరుగుదరు. సర్దార్ వట్ల నుండి, శ్యాం ప్రసాద్ ముఖ్యీ (అప్పుడాయన హిందూ మహాసభ సభ్యుడు, అ తరువాతి కాలంలో భారతీయ జనవరి 30న నుండి తప్పకుంచేసేనిను విషయం చేయడం తప్పని పరిస్తితుల్లో జరిగిన దురర్జ్య సంఘటన అనే నిర్ణయానికి వచ్చారు."గాంధీ కోర్టులో ఇచ్చిన నుదీర్చు కుప్పన్నాం గాంధీని హత్య చేయడానికి రాజకీయ కారణాలు ఉన్నాయని ఎల్లి చూపింది. నాథురాం గాంధీ భారతదేశ స్పుతంత పోరాట చరిత్రను, అందులో గాంధీ సాధువుని అని అమరుడికి రాజకీయాన్ని విషయం చేయడానికి కమాన్డో ప్రైసిడెంట్ కమలేష్ తివారి ఇ పాంబిన రోజు. ఇచ్చిన నుదీర్చు కుప్పన్నాం గాంధీని హత్య చేయడానికి రాజకీయాల నుండి విషయం చేయడానికి క్రమం తప్పకుండా ఉత్పత్తి చేస్తుం టారని తేలింది.

ఆ సంస్కలు, వాచికి దగ్గరగా ఉన్న వ్యక్తులు, బిహారంగానో, మరీ బిహారంగా కాకుండానో డశబోలుగా గాంధీ గురించి మాట్లాడుతూనే ఉన్నారు. హిందుత్వకి సంబంధించిన గ్రూపులు ప్రతి సమంబర్ 15వ తేదీ-గాంధీ తన నేరానికి ఉరితియబడిన రోజు - మహారాష్ట్రలోనూ, ఇతర పాఠిమ భారతదేశ ప్రాంతాలలో కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తానే ఉన్నారు. ముంబై, మునాలలో గాంధీ వారసత్వాన్ని స్వరించుకుంటూ కార్యక్రమాలు

“ తమ అజ్ఞాయాలు మాత్రమే గొప్పవని భావించే హిందుత్వశక్తులు, సమాజంలో మూలల కంటా ఎలా పాతుకు పోయాయో చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. వారి నేరపూర్తి చర్యలు, ఒక మహానాయుక్తుడిని హాత్య చేయడం, సరైనదని భావింపచేసే పరిస్థితులు కల్పించ గలుగుతున్నారు. ॥

అందిన నివేదికలు తెలియజేస్తున్నాయి. కాలం గడుస్తున్న కొండి అర్థవ్యాఖ్యన్ వారు మరింత ధిక్కరిస్తున్నారు. మరిన్ని విధ్యంనకర కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతున్నారు” అని చెప్పారు.

తమ అభిప్రాయాలు మాత్రమే గొప్పవని భావించే హిందుత్వశక్తులు, సమాజంలో మూలలకంటా ఎలా పాతుకు పోయాయో చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. వారి నేరపూర్తి చర్యలు, ఒక మహానాయుక్తుడిని హాత్య చేయడం, సరైనదని భావింపచేసే పరిస్థితులు కల్పించ గలుగుతున్నారు.

గాంధీని చంపడానికి హిందుత్వ శక్తులు అనేక ప్రయత్నాలు చేశాయి. ఈ సందర్భంలోనే గాంధీజీవితాన్ని కాపాడిన ఒక యువ స్వతంత్ర సమరయోధుని నాథ, అదీ గాంధీ చనిపోయిన తరువాత వెలుగుచూసింది. అతని పేరు భిలారే గురూజీ.

భిలా దాజి భిలారే (1919లో పుట్టారు) తన 91వ ఏట మరిణించారు. అతనో ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిత్వం గలవాడు. అతని అంతిమ యాత్రలో అన్ని తరగతుల, అన్ని రంగాల, అన్ని రాజకీయ పార్టీల వారు పాల్గొన్నారు. ప్రధాన స్రవంతి ప్రసార మాధ్యమాలు కూడా ఆ వార్తను ప్రసారం చేశాయి. దానికి ప్రధాన కారణం అతడు తన యవ్వనంలో రాష్ట్రియ సేవదళ సభ్యునిగా ఉండడం. సత్యారా జిల్లాలో విషపుకారుడు నానా పట్టేలు, ఇతరులు నదిపే “సమాంతర ప్రభుత్వం” ఉధృషునంలో క్రియాలీల కార్యకర్తగా ఉండడం. సామాజిక రాజకీయ సేవలలో చురుకుగా పనిచేయడం. 18 సంవత్సరాలు జవాలి శాసన సభకు ప్రాతినిధ్యం వహించడం. గాంధీ జీవితాన్ని కాపాడడంలో అతను ప్రదర్శించిన దైర్ఘ్యసాహసాలు చాలా కొండి మందికి తెలుసు. ఆ ఏదాది స్వతంత్రం రావడం దాదాపు భరాలైంది. గాంధీ ప్రధాన పాత్ర పోషించవలసిన అవసరం ఉంది.

1944లో గాంధీ పంచగిని దర్శించసున్నారు. అది పూనా దగ్గరిలో ఉన్న ఒక పర్వత ప్రాంతం. 15-20 మంది యువకులు ఒక జిన్లో ఆక్కడికి చేరారు. రోజుంతా గాంధీకి వ్యతిరేకంగా ధర్మాకు దిగారు. గాంధీ వారిని చర్పలకు అప్పోనించారు. కానీ వారు చర్పించడానికి అంగీకరించలేదు. ఆ సందర్భంలోనే దాడి జిరిగింది.

గాంధీజీ ముని మనవడు తుపౌర్ గాంధీ, తన పుస్తకం ‘గాంధీని చంపేద్దా’లో ఈ సంఖటనను ప్రస్తావించారు. ప్రొర్ఫ్ న సమయంలో నాథురాం గాంధీ నెప్రోరూ కుర్రా వేసుకుని కత్తి పట్టుకుని గాంధీజీ వైపుకు గబ్బాగబా పరుగులు పెట్టాడు. అతన్ని భిలారే గురూజీ, మణిశంకర్ పురోహితు బంధించారు. గాంధీతో కలిసి వచ్చిన ఇద్దరు యువకులు పారిపోయారు.

ఈ విపుల్యాన్నే భిలారే గురూజీ చాలా సార్లు ప్రస్తావించారు. చాలా బోట్లు దీని గురించి రాశారు కూడా. “గాంధీజీ ప్రొర్ఫ్ న సమావేశానికి అందరు అప్పోనిటులే. ఆ రోజు అతసు సహచరులు, ఉఛా మొహతా ప్యారేలార్, అరుణ అసఫలీ, మొదలైన వారు వచ్చారు. గాంధీ కత్తి పట్టుకుని పరిగెతుకుంటూ గాంధీ పద్ధతు వెళ్లారు. గాంధీని కొన్ని ప్రశ్నలు అడగాలనుకుంటున్నట్టు చెప్పారు. నేనతనికి అపాను. అతని చేయి వెలేసి, కత్తిని స్వాధీనపరచుకొన్నాను. కనీ గాంధీ అతనిని లోపలి అనుమతించారు.”

ఈ సంఖటనను గురించి ఎన్.డి పాటిల్ రాస్సూ, “గురూజీ గాంధీజీని రక్కించిన వార్త సత్యా అంతటా దావాలలంలా పాకింది. మాలాంటి విద్యార్థులమంతా సైకిక్కు వేసుకుని గురూజీని కలవడానికి బయలుదేరాము. అతను వూకు ఒక ఆదర్శమార్గిగా అనిపించారు. చాలా సాధారణమైన జీవితాన్ని గడిపేవారు. గాంధీ నూత్రాలను తుచ్ఛమండ పాటించేవారు అని రాశారు”.

అయితే ఈ ఉదంతం ఇప్పుడు అంతగా ప్రచారంలో లేదు. అయితే గాంధీజీపై నాథురాం గాంధీ నె అతని మిత్ర బ్యాందంగానీ ఎందుకు దాడికి దిగిందో ఇప్పటికి ప్రశ్నగానే మిగిలిపోయింది.

4

మహాత్మా గాంధీని నాథురాం గాంధీ హత్యచేయడానికి ముందు అతనిపై 5 హత్యలు జరిగించారు. జిరిగింది మొదటి జరిగింది మానాలో, 1934 జూన్ 25వ తేదీ కార్పోరేవెన్ అడిలోరియంకి ఒక ప్రసంగం ఇప్పడానికి వెళుతుండగా. అప్పుడు కస్తూరీబా గాంధీ అయిన వెంట ఉన్నారు. ఆనాడు అనుకోకుండా గాంధీ ప్రయత్నం చేస్తున్న కారుకి ఏదో లోపం వచ్చి ఆగింది. అతనితో వెళ్లాల్చిన కార్లు పరుసగా ముందుగా సభాస్థలికి చేరాయి. దానితో బాంబు దాడి నుంచి బాపు తప్పించుకో గిలిగారు. కొంతమంది పోలీసులు, సాధారణ ప్రజలు బాంబు దాడిలో గాయాలపాలయ్యారు. పంచగనిలో జిరిగింది రెండో ప్రయత్నం. మాడ్సో ప్రయత్నం గాంధీ 1944 సెప్టెంబర్లో జిన్నాతో చర్చలకు వెళ్లిన సందర్భంలో జిరిగింది. గాంధీ జిన్నాతో చర్చలు జరుపడానికి ముంబై వెళ్లడానికి సేవగ్రాం నుండి బయలుదేరుతుండగా, నాథురాం గాంధీ నాయకత్వంలో కొంత మంది హిందు మూడు భక్తులు అతనిని అడ్డగించే ప్రయత్నం చేశారు. అప్పుడు కూడా నాథురాం గాంధీ అధినంలో ఒక కత్తి దొరికింది. నాలుగో ప్రయత్నం 1946లో జిరిగింది. హాట్కె గాంధీజీని తీసుకుని వెళుతున్న రైలు నీరులూ, కర్కూత్ మధ్య ఆక్షిడెంట్కి గురయ్యాంది. రైలును పట్టులు తప్పించడానికి అడ్డు పెట్టారుని డ్రెవర్ లెటియచేశాడు. 1948 జనవరి 20వ తేదీ జిరిగిన హత్యాయత్వంలో మదన్ లాల్ పహ్లవంక కిస్త్యార్యా, దిగంబర్ బడ్, పిప్పు కర్కూత్, గోపాల్ గాంధీ, నాథురాం గాంధీ, నారాయణ్ తోపలి ఉన్నారు. వారు గాంధీని చూస్తే జీవ్ లెంబును గుడ్డతో చుట్టీ పెట్టారు. ఆ బాంబు పేలింది. మదన్ లాల్ పట్టుబభద్రారు. గాంధీని చంపమని వెలుగుతున్నారు.

ఆదేశాలతో ఆయుధాలు అందిచ్చిన మిగిలిన సభ్యులు భయపడి పారిపోయారు.

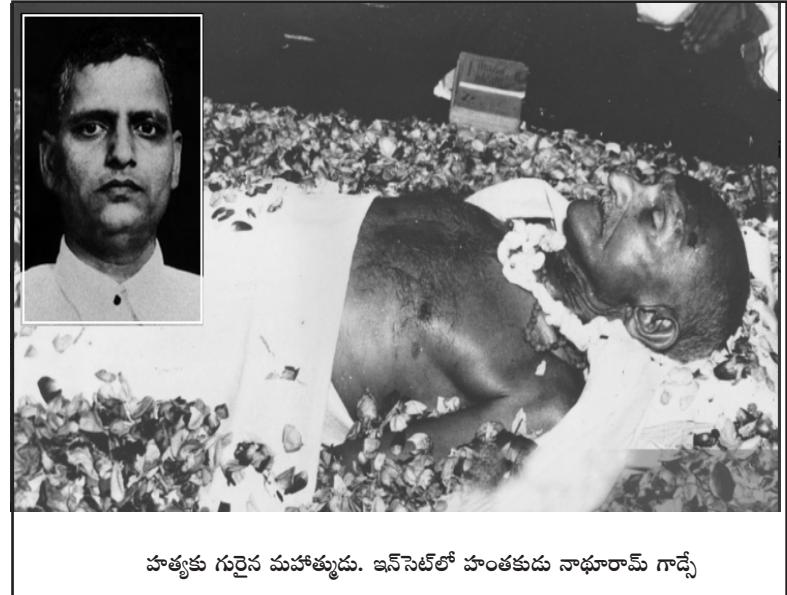
చివరి ప్రయత్నం 1948 జనవరి 30వ తేదీ, సాయంత్రం 5 గంటల. 17 నిముషాలకి జిరిగింది. నాథురాం గాంధీ గాంధీ దగ్గరికివచ్చి కాల్చివచంపారు. ఈ కుటుంబాలో భాగస్వాము లందరిని పట్టుకుని కోర్టులో ప్రవేశపెట్టారు. ఇదంతా ప్రసార మాధ్యమాలను ఆకర్షించింది నాథురాం గాంధీ, నారాయణ ఆశ్చేలకి మరణ శిక్ష విధించబడింది. మిగిలిన వారికి జైలుశిక్ష పడింది. కానీ సాపర్కర్నీ మాత్రం సొక్కొలు లేవని విడుదల చేశారు.

5. గాంధీని చంపిన హంతకుడు వారి నేరాన్ని ఎలా హేతుబ్దమైనిగా చూపగలిగారు?

గాంధీ ముఖ్యింలకు ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఇచ్చే ఆలోచనను సమర్పించారు. అందువల్ల పాకిస్తాన్ ఏర్పడడానికి కారణం అతడే. ముఖ్యింలు యుద్ధానికి కాలు దువ్వదానికి కారణం గాంధీ వారిని బుజ్జిగించడవే. మతసహనం పాచించడానికి, అందుకు జీవితాంతం కట్టబడి ఉండడానికి హిందుత్వ వాదులు పూర్తిగా వ్యతిరేకం. హిందూ ఆధిపత్యం ఉండాలన్నది అర్థాన్ని, హిందూ మహాసభ సభ్యులవాదన. హిందుత్వ శక్తుల ఆలోచనలలో దేశమంటే ఒక మతపరమైన, మతానికి సంబంధించిన కట్టబూటు. గాంధీకి సంబంధించినంతపరకు భాగీళిక సరిహద్దులు. అందులో రకరకాల మతాల, జాతుల వారు కలిసి జీవిస్తారు. గాంధీజీపై 14 వీళ్ళ కాల వ్యవధిలో జిరిగిన హత్యల్నాలను పరిశీలిస్తే - 1934 - 1948 -, అతనిని హత్య చేయాలన్న ఆలోచన చివరి ప్రయత్నానికి చాలాకాలం ముందు నుండి ప్రారంభమైందని తెలుస్తున్నది.

గాంధీని తప్పనిసరిగా హత్య చేయాలని 1930లలోనే నిర్ణయించడం మనం నమ్మగలమా? ఎందుకంటే అప్పటికి బ్రిటిష్ వారి నుండి స్వాతంత్యం నంపాడించడం కోసం అనేక రకాల పోరాటాలు జరుగుతున్నాయి. ఒక్క కాంగ్రెస్ మాత్రమే కాదు, సోషలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు కూడా ఈ పోరాటాలు చేస్తున్నారు. అంబేద్కర్ - పెరియార్ - మంగోలామ్ - అమృతాసంద - వంటివారు సామాజిక విముఖీ కోసం అనేక రకాల పోరాటాలు లేవదీన్నాన్నారు. హిందుత్వశక్తులు వీటన్నిటీకి చాలా దూరంగా ఉన్నారు. వారు హిందుత్వ సంఘాలు నిర్మించుకోడంలో, గాంధీని హతమార్చే

“చివరి ప్రయత్నం 1948 జనవరి 30వ తేదీ, సాయంత్రం 5 గంటల. 17 నిముషాలకి జిరిగింది. నాథురాం గాంధీ దగ్గరికివచ్చి కాల్చివచంపారు. ఈ కుటుంబాలో భాగస్వాము లందరిని పట్టుకుని కోర్టులో ప్రవేశపెట్టారు. ఇదంతా ప్రసార మాధ్యమాలను ఆకర్షించింది నాథురాం గాంధీ, నారాయణ ఆశ్చేలకి మరణ శిక్ష విధించబడింది. మిగిలిన వారికి జైలుశిక్ష పడింది. కానీ సాపర్కర్నీ మాత్రం సాక్ష్యాలు లేవని విడుదల చేశారు. „

హత్యకు గుర్తెన మహాత్ముడు. ఇన్సెట్లో హంతకుడు నాథురామ్ గాంధీ

ప్రయత్నాలు చేయడంలో విజీగా ఉన్నారు.

స్వాతంత్య పోరాటాలాలంలో, కాలం గడుస్తున్న కోడ్సీ, బహుళ గాంధీగారి సామాన్య నహాజీవనం ప్రతిపాదనకి ప్రాచుర్యం వచ్చి ఉంటుంది. హిందుత్వ శక్తులు ప్రతిపాదించిన హిందుత్వ ఆధిపత్యం గాంధీ జీవితండ్రించిన భాగాలని భావించి ఉంటారు. అందుకనే ఏదో ఒక తీవ్రమైన చర్య తీసుకోవాలని నిర్ణయించుకుని ఉంటారు. వారి లక్ష్మణ గాంధీ. ఎందుకంటే అతడో తిరుగులేని నాయకుడిగా సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక ఉద్యమంలో ఎదిగారు. ఔగ్గా అతను ఉపన్యాసాలలో, ప్రచారాలలో మతసహనాన్ని గురించి వాడే భాష. అతని ప్రత్యర్థులు గాంధీ జీవితి ఉన్నన్న రోజులు హిందూ రాష్ట్ర సాధన అనే వారి కల ఏ మాత్రం ముందుకు సాగడని నమ్మారు.

గాంధీపై వారి పోరాటం రెండు స్థాంయులలో ఉండని తెలుసుకోవడం

ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. మొదటిది, జాతి అనే ఆలోచన - గాంధీకి హిందూయిజం అంటే, సర్వ ధర్మ సంభవం, కానీ హిందుత్వ శక్తులకు దాని ఆర్థం పూర్తిగా వ్యతిరేకం.

1930లలో ఎందరో దేశభక్తులు ప్రాణత్యాగాలు చేశారు. ప్రధానంగా - భగవత్ సింగ్, రాజగురు, సుఖదేవులు ప్రాణత్యాగం చేసిన 1931, మార్చి 23వ తేదీ. ఆ కోపం బాధ ప్రజలలో నిండి ఉంది. ప్రజలలో స్వాతంత్రం పొందాలన్న వాంఛ బలంగా ఉంది. కరాచీ కాంగ్రెస్ మహాసభ ప్రజల్లో ఉన్న ఈ కోరిక ప్రతిబింబించింది. అందుకే స్వామ్రాజ్య ఆలోచన ముందుకొచ్చింది. కాంగ్రెస్ అతిరథ మహారథులందరూ పాల్టోని, స్వార్థ వల్లభాయ్ పట్లే అర్థక్రతన జరిగిన కరాచీ కాంగ్రెస్, రాజ్యం మతపరంగా తలస్టంగా ఉండాలని తీర్చానించింది. ఈ మహాసభ గురించి తీస్తే సెతెల్పూడ్ ఇలా రాశారు: “ఈ కాంగ్రెస్ మహాసభ భారత దేశం

“కానీ గోపాల్ గాంధీ ‘మహాత్మ గాంధీని నేనెందుకు చంపాను’ అనే పుస్తకంలో గాంధీ స్వస్తంగా, ‘అతడు (నాథురాం) ఆర్ఎవ్సెన్స్ ని వదిలిపెట్టినట్టు చెప్పాడు. ఎందుకంటే గాంధీ హాత్య జలగిన తర్వాత, గోల్వౌల్ఫ్, ఆర్ఎవ్సెన్స్ పీకల్లోతు కష్టాలలో మునిగిపోయారు. కానీ నిజానికి అతను ఆర్ఎవ్సెన్స్ ని విడిచిపోలేదు.’”

హిందూ ముస్లింల ఐక్యత లేనిదే సాధ్యం కాదని చెప్పడం.

6

సాధురాం గాంధీకి ఆర్ఎవ్సెన్స్ కి ఉన్న సంబంధం ఇప్పటికీ తేలేదు. నిజానికి మహాత్మ గాంధీ హాత్యకీ సంబంధించిన విషయం చర్చకు వచ్చినా చివరికి అది ఆగేది ఆర్ఎవ్సెన్స్, దాని అసుబంధ సంస్థలు గాంధీ, అతని సహచరుల గురించిన వారి ప్రకటనల దగ్గరే. వారిరువురుతో తమకు ఎటువంటి సంబంధాలు లేవని చెప్పడానికి - కనీసం హాత్య జరిగిన సమయంలో - గత్తి ప్రయత్నాలు చేస్తుండడం స్వస్తంగా కనిపిస్తానే ఉంటుంది. ఎల్.కె అద్వానీ గారి ప్రకటననే చూడండి. ‘నాథురాం ఆర్ఎవ్సెన్స్ ని తీవ్రంగా విమర్శించేవాడు. ఆర్ఎవ్సెన్స్ హిందువులను అసుర్భులుగా చేసిందనేది అతని వాదన. మాకు గాంధీతో ఏ సంబంధం లేదు. ఇతర విషయాలు ఏవీ లేనప్పుడు కాంగ్రెస్ కి ఈ విషయాన్ని బయటికి లాగుతుండడం అలవాటుయింది.’

కానీ గోపాల్ గాంధీ ‘మహాత్మ గాంధీని నేనెందుకు చంపాను’ అనే పుస్తకంలో గాంధీ స్వస్తంగా కనిపిస్తానే ఉంటుంది. ఒక రాజ్యంగా ఉండడానికి కారణం - మన మతం, జాతి, సంస్కృతి, చారిత్రక బంధాలు, సంబంధాలు. ఇవే మనలనందరినీ ఒక దేశంగా బంధించి ఉంచాయి. గోల్వౌల్ఫ్: ‘పజలు జాతీయ జీవితాన్ని పొందగలుగుతామని భావిస్తున్నారు. భూమ్యుదు, ప్రజలందరూ, ఐక్యంగా, సాధారణ ‘జాతి వేదికగా, రాజ్యంగం ద్వారా’ స్వేచ్ఛగా ‘ఒక దేశంలో నివసిస్తుంటారు. ప్రజాస్వామ్యమంటే బలమైన తప్పుడు అభిప్రాయాలు ఏర్పడడం వల్ల, మనకు మనమే మన పూర్వీకులపై దాడులు జరిగిన వారు, శత్రువులు భారతీయులనే పెట్టిన పేరుతో చూసుకోవడం వల్ల, మనం అందరం ఒక జాతి అని భావిస్తున్నాం. ఈ విషం విరచిమిస్తున్న ఘరీతం మనకు కనపడుతూనే ఉంది. మన న్వహాస్తాలతో మన జాతిని కించవరచుకుంటున్నాం. “ఈ జాతికి సంబంధించని వారందరూ, అంటే హిందూ జాతి, మతం, నంస్కృతి, భాషకి సంబంధించని వారు సహజంగానే నిజమైన ‘జాతిగా ఇక్కడ జీవించలేరు. మళ్ళీ ఒకసారి చెప్పున్నాను : హిందూస్తాన్, హిందువుల భూమి. ఇక్కడ జఱికే వారు హిందూ దేశస్తులు గానే బతకాలి. ఆధునిక ప్రపంచంలో దేశమంటే ఉండే శాస్త్రీయ దృక్పథానికి అనుగుణంగా, తప్పినిసరిగా పాటించవలసిన 5 అత్యంత ప్రధానమైన అంశాలు, ఇక్కడున్న వారందరూ కలిగి ఉండాలి.” అంటే, సాపర్క్, గోల్వౌల్ఫ్, దేవరసెల అలోచనలు, ఈనాటి ‘స్థాపనాత్మిక జాతీయవాదం’ - దేశం అంటే భాగోళిక అంచులు గల ప్రాంతం కాదు, జాతి, మతంతో ఏర్పడినది అనే భావన. ఇది గాంధీజీ అభిప్రాయానికి పూర్తిగా భిన్నమైనది. అంటే, గాంధీజీ తప్పంతా, ‘స్వరాజ్యం,

హాత్య జరిగినవ్వడు నాథురాం ఆర్ఎవ్సెన్స్ సభ్యుడుగా లేదు అని అద్వానీ అనడం ‘పిరికితనం’ అని గోపాల్ గాంధీ అడే పుస్తకంలో అన్నారు. ప్రంట టైన్‌కి ఇచ్చిన ఒక ఇంచర్యూల్ ప్రశ్నలకు ఆయన ఇలా సమాధానాలు చెప్పారు.

ప్ర : మీరు ఆర్ఎవ్సెన్స్ లో భాగస్వాములా?

జ : మా అన్నదమ్ములందరం ఆర్ఎవ్సెన్స్ లోనే ఉండేవారం. నాథురాం, దత్తాత్మీయు, నేను, గోవింద్. మేము నిజానికి మా జంట్లోకన్నా ఆర్ఎవ్సెన్స్ అఫీస్లోనే ఎక్కువా పెరిగాం. అదే మా కుటుంబం.

ప్ర : నాథురాం ఆర్ఎవ్సెన్స్ లోనే ఉన్నారా? ఆర్ఎవ్సెన్స్ ని విడిలేయలేదా?

జ : నాథురాం ఆర్ఎవ్సెన్స్ లో కార్యాహాకుడు (మేధోపరమైన కార్యక్రమాలు నిర్వహించేవాడు) అయ్యారు. అతను ఆర్ఎవ్సెన్స్ ని విడిచిపెట్టని ప్రకటించాడు.

కారణం గాంధీ హత్య జరిగిన తరువాత గోల్వెల్వర్, అర్ఎవెసెవన్ చిక్కుల్లిప్పద్దరు. కానీ అతను అర్ఎవెసెవన్ ని విడిచిపెట్టలేదు.

ప్ర: ఈ మధ్యనే అహాని గారు నాథురాంకి తమకి ఎటువంచి సంబంధం లేదన్నారు కదా!

జి: నేను అతనిని వృత్తిభేకిస్తున్నాను. అది ఫిరికితనం. ‘మీరు వెళ్లి గాంధీని చంపండని అర్ఎవెసెవన్ తీర్మానం చేయలేదు’ అని అనవచ్చు. కానీ మీరు నాథురాంని వదిలించుకోకూడదు. హిందూ మహాసభ అతనిని వదిలించుకోలేదు. 1944లో అర్ఎవెసెవన్ బొదిక్ కార్బూహాక్ గా ఉన్నప్పుటి నుండి హిందూ మహాసభలో పనిచేయడం మొదలుపెట్టారు.

తన తమ్ముడు, నాథురాంని ఉర్తియుడానికి కొన్ని గంటల ముందు జరిగిన సంఘటనల గురించి చర్చిస్తూ, ఉరికంబం ఎక్కు ముందు తాను మాతృభాషా పట్ల విధేయతను ప్రదర్శించే కొన్ని పద్య పంక్తులు చెపిపడు. ‘నమస్తే సదావత్తులే మాతృభాషా, త్వయ హిందుభాషా సుఖంవ్యర్థితే హామీ, మహామంగళే పుణ్య భాషా త్వ దర్శే, పటివేర్క కాన్యా నమస్తే నమస్తే.

అర్ఎవెసెవన్ దినచర్యలు తెలిసినవారెవరైనా ఈ పద్యం అర్ఎవెసెవన్ శాఖలో ప్రతి దినం పాడే పద్యమని ఇట్టి గ్రహిస్తారు.

గాంధీ హత్యకేసులో కోర్టు ముందు సాక్షం చేప్పే నమయంలో నాథురాం తనకు అర్ఎవెసెవన్, సాపర్కర్ లతో ఎటువంటి సంబంధాలు లేవని చెప్పడం వేరే విషయం. నాథురాం ఈ విషయాన్ని స్పృహపోనే చెప్పాడు. కానీ ప్రాచీన దస్తావేజులు తిరగేస్తే, 1935 నుండి అర్ఎవెసెవన్, సాపర్కర్ కి నాథురాంతో దగ్గరి సంబంధాలు ఉన్నట్టు తెలుసుస్సుది. నాథురాం అతని సహానిదితుడు సాపర్కర్ నేరంలో కీలక పొత్తు పోషించినా, వ్యాహాత్మకంగా మెలిగి, శిక్క పడకుండా కాపాడారు అనడంలో సందేహం లేదు.

నిజానికి వెంద ద ట విచారణ జిలీపేటప్పదు, జడ్డి అత్తు చరణ ఎనిమిది మంది నిందితులపై చార్జీపీట్ పెట్టారు. వారంతా గాంధీ హత్యచేయడంలో కుమ్మక్కు అయినట్టు అభియోగంమోపబడింది. మిగిలిన అందరు నిందితుల విషయంలో అయిన అందరినీ ఒప్పించారుగాని, అశ్వర్యంగా సాపర్కర్ విషయంలో సాంకేతిక కారణాలు చూపి వదిలి వేశారు అతనిపై నేరారోపణను ధృవీకరించడానికి ఆధారాలు లేవని విడుదల చేయడం జరిగింది. ¶

● నిజానికి మొదట విచారణ జరిపేటప్పదు, జడ్డి అత్తు చరణ్ ఎనిమిది మంది నిందితులపై చార్జీపీట్ పెట్టారు. వారంతా గాంధీ హత్యచేయడంలో కుమ్మక్కు అయినట్టు అబ్బయోగం మోప బడింది. మిగిలిన అందరు నిందితుల విషయంలో అయిన అందరినీ ఒప్పించారుగాని, అశ్వర్యంగా సాపర్కర్ విషయంలో సాంకేతిక కారణాలు చూపి వదిలి వేశారు అతనిపై నేరారోపణను ధృవీకరించడానికి ఆధారాలు లేవని విడుదల చేయడం జరిగింది. ¶

వేశారు అతనిపై నేరారోపణను ధృవీకరించడ నొనికి ఆధారాల లేవని విడుదల చేయడం జరిగింది.

బాగ్గె హిందూ మహాసభ కార్బూక్కత అత్తే, నాథురాంకి మదన్లాల్కి తుపాకీ పత్తిని సరఫరా చేశాడు. గాంధీ హత్య కుట్రలో సాపర్కర్ జోక్క్యానికి సంబంధించిన అంక అసక్కికరమైన వాస్తవాలు ఇతనే కోర్ఱుకు వెల్లించాడు. బాగ్గె హత్య చేయడానికి ప్రేరణ విమిటన్ పోలీసుల ప్రశ్నకు, “ఆప్టే సన్ను తనతో ధీట్లీకి వస్తావా అని అడిగాడు. ఎందుకు వెళుతున్నారని” నేను అడిగితే, తాత్యారావ్ (సాపర్కర్) గాంధీ జీని, నెప్రశ్నాని, నుంచూ వార్ధిల లను హత్య చేయలాని నిర్ణయించారని, ఆ వనిని తమకు అప్పగించారని చెప్పాడు.”

“సన్ను కిందనే ఉండమన్నారు... వీళ్లిడ్దరు అంటే, ఆప్టే, గాప్సే ప్రైక్ వెళ్లారు. సాపర్కర్ దర్శనం చేసుకున్నారు. పది పది హేసు నిముషాల తరువాత ఇద్దరు బయలికి వచ్చారు. వాళ్ళు కిందికి దిగుతుండగా సాపర్కర్ వారి వెంట మెట్లు దిగారు. ‘బిజయం వరింగుగాక’ అని అన్నారు. సాపర్కర్ నుండి సెలవు తీసుకున్న ఆప్టే, బాగ్గె ‘తాత్యా రావ్, గాంధీకి సూరేక్కలు నిండారుని జోస్యం చెప్పారని’ అన్నారు. బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ డిసిపి, జంపెస్ నాగర్ాల్సిని, అప్పబి బొంబాయి ప్రొంత గ్రూపుమంత్రి మొరాళ్లే దేశాయ్, బాంబు పేల్లు తరువాత సాపర్కర్ అంటి మీదనిఫూ పెట్టాలని అడిగారు. అందుకు కారణం లేకపోలేదు. మదన్ లార్ పహ్వా, నిందితుడుగా ఉన్న జనవరి 20 బాంబు పేలుడు ఘుటనలో పచ్చిన నేర పరిశేధన నివేదికలో,” అందుబాటులోకి వచ్చిన అధారాల ప్రకారం, సాపర్కర్ ప్రత్యక్షంగా మహాత్మాగాంధీ హత్యక్కును అభియోగంమోపబడింది. మిగిలిన అందరు నిందితుల విషయంలో అయిన అందరినీ ఒప్పించారుగాని, అశ్వర్యంగా సాపర్కర్ విషయంలో సాంకేతిక కారణాలు చూపి వదిలి జరిగించాడు. అప్పబి జబ్బుపడినట్టు, రాజకీయాల నుండి వైదొలగినట్టు చెప్పడం పూర్తిగా కట్టుకఢే. అందువలనే అతని ఇంటికి నిఫూ పెట్టాలని ఉన్నట్టు తెలిపారు.

అయితే దినిపై మొరాళ్లే స్పందించమని కోరగా, భిన్నంగా మాట్లాడారు. “నేను నా కారణాలు చెప్పారు. నేను సమాధానం చెప్పాలా వద్ద అన్నది సాపర్కర్ నిర్ణయించాలి. నేను నా సమాధానం చెప్పాలానికి సిధ్ంగా ఉన్నాను”. వెంటనే సాపర్కర్ న్యాయపాది, తాను ప్రశ్నని ఉపసంహరించుకుంటున్నట్టు ప్రకటించారు.

గాంధీజీ చనిపోయిన 16 సంవత్సరాల తరువాత ప్రజాగ్రహం మరో కమిషన్ చేత విచారింపచేసింది. ఏడైనా కుట్ర కోణం ఉన్నదా, లేదా ఎవరైనా తమ బాధ్యత సరిగా నిర్వహించండి అనే విషయం పరిశోధించాలని ఆడేశించడం జరిగింది. నేరస్తులు తమ శిళ్జా కాలాన్ని పూర్తిచేసుకుని విదుదల అవుతున్న సందర్భంగా జిరుపుకుంటున్న ఉత్సవాల నేపథ్యంలో బహిరంగ నభ జరిగింది. అందులో కొంతమంది తమకు అన్నటనే పాఠ్యంగా అధిగొప్పించాడని చెప్పాడు. రానిప్పలు పార్లమెంటులో 29 మంది పార్లమెంటు సభ్యులు, అప్పబి గృహ మంత్రి గుల్జారీ లాల్ నందాని పరిశోధించానికి ఒక కమిషన్ నేయాలని కోరగా, జీవన్ లాల్ కపూర్, అనే రిటైర్ అయిన సుట్రీం కోర్సు జడ్డి ఆధ్వర్యంలో విచారణ జరపడానికి ఒక కమిషన్ వేశారు. ఆ కమిషన్ చాలాకాలం పరిశేధన చేసి, ‘సాపర్కర్ గాంధీ కుట్ర కేసులో కీలక నిందితుడు’ అని తేల్చింది. “పాస్తవాలనిటిని పరిగణనలోని తీసుకుంటే, హత్య చేయాలనే కుట్రకు సాపర్కర్ అతని సమాపూరం తప్ప పోవేవారు కారణం కారణి సప్పణంగా తెలుస్తున్నది” అని నివేదించింది.

(అనువాదం: కె. ఉపారాణి)

ఏది అనలైన్ భారతీయ సంస్కతి?

పేణ చాలి

ఏది అనలైన్ భారతీయ సంస్కతి? ఈ విషయం తెలియాలంటే మనం వేద కాలం నుండి వివిధ సంస్కతులు వాటి గుణవిశేషాలు, అవి సమాజాన్ని ఏ వైపుకు ఎలా ప్రభావితం చేశాయి అన్నది తెలుసుకోవాలి. ఆయా సంస్కతులు అసమానతలు లేని సమాజం వైపు నడిపించాయి లేక సమానత్వం లేని, మనిషిని మనిషిగా గుర్తించని మూర్ఖత్వం వైపు నడిపించాయా. లేక శాస్త్రీయంగా, కాస్తంత సమాజ అభివృద్ధికి రోహదం చేశాయి లేక మాధవత్వంలో ఈ విషయం ముంచే ప్రయత్నమే చేశాయా అన్నది వివిధ సంస్కతులను పరామర్శిస్తే ఏది అనలైన్ భారతీయ నంస్కతి అన్నది అర్థమవుతుంది.

వేదకాలం నాటి నంస్కతి ప్రధానంగా యజుసంస్కతి. వీర్యహంతులైన మట్రిలను, ఆహారాన్ని, గోవులను, యుద్ధాల్మో విజయం చేకూర్చుమని వైదిక రుషులు దేవుళ్ళు అయిన ఇంద్రుడిని, వరుణుడిని, నవితా సావిత్రులను, సూర్యుని, అలాగే ప్రకృతిలో ఉన్న కొండలు కోసలు నదులు పర్వతాలు అరజ్యాలకు మానవీయ రసావకల్పన చేసుకొని ఆరాధించారు. యజ్ఞ క్రతువులలో పశు పులు బలి ఇచ్చేవారు. గోవులు, ఎద్దులు, గుర్రాలు, గూర్లు, మేక ఒకచేమితి అన్నిరకాల పశువులను జిలిపశువులుగా మార్చి పోశామగుండంలో కాల్పుకొని, వారి దేవుళైన ఇంద్రుడికి హవనం (వైద్యం) పెట్టి తినే వారు. వేద బుంధులు

నిస్సంకోచంగా గోవులను చంపి మాంసాన్ని ఆరగించే వాళ్ళ. వీరి సంస్కతి పశు బలుల సంస్కతి. మన దేశానికి బయటునుంచి వచ్చిన ఈ ఆర్యులు, ఆర్య బుములు ఇక్కడ ఉన్న స్థానికులపై అనేక యుద్ధాలు చేశారు. స్థానికులడైన శంబరుడు అతని సైస్యంతో భరద్వాజ బుమై పురోహిత్యంలో దివోదాసు అనే నాయకుడి నాయకత్వంలో 40 వికు ~ యుద్ధం చేసి ఇ శంబరుడిని వధించినట్లు బుగ్గేదం వర్షిస్తుంది. శంబరుడికి ఉన్న సూరు పురములలో 99ని ధ్వంసం చేసి మిగిలిన ఒక్క పురాన్ని దివోదాసునకు ఇంద్రుడు ఇచ్చినట్లుగా బుగ్గేదం వర్షించింది. ఈ ఆర్యుల, ఆర్య రుషులది మరో సంస్కతి యుద్ధ సంస్కతి.

యజ్ఞాలలో వశవులను బలి ఇవ్వడం వల్ల ముఖ్యంగా గోవులను, ఎద్దులను వధించచటం వలన వ్యవసాయం చేసే వ్యవసాయ కులకు వ్యవసాయంలో ఉపయోగపడే పశువుల కొరత ఏర్పడింది. దానితో ఈ పశు బలుల, యజ్ఞసంస్కతికి వ్యతిరేకంగా వ్యవసాయ కులు తిరగబడ్డారు. యజ్ఞ గుండాలను ధ్వంసం చేశారు. ఇలా ధ్వంసం చేసిన వ్యవసాయకులను వేద బుములు వారిని రాశ్శసుల అని పేరు పెట్టి ప్రచారం చేశారు. బలి ఇవ్వబడిన పశు పుల మాంసం ఎంతో కాలం నిల్వ ఉండదు. అవి పశువులను వ్యవసాయంలో వినియోగిస్తే నిల్వ ఉండే తృణధాన్యాలను పండిస్తే, ఆ సమాజంలోని అనేక రెట్ల మందికి ఆహారాన్ని అంది వ్యవచ్చు. అందువల్లనే యజ్ఞ సంస్కతికి వ్యతిరేకంగా,

రచయిత క్రౌదరాబాద్ లోని ఇపిఐల్‌లో రిటైర్డ్ సీనియర్ మేనేజర్

వశవుల బలికి వ్యతిరేకంగా వ్యవసాయకులు తిరగబడ్డ పశులి వచ్చింది. ఆ తిరుగుబాటు అహింస సిద్ధాంతానికి దారితీసింది. ఆనాడు వ్యవసాయాన్ని ప్రింట్పుహించింది ప్రధానంగా క్షత్రియులు. దాని చరిత్రకు సాక్షి గౌతమ బుద్ధుడు. బుద్ధుడు యజ్ఞయాగాలును తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాడు. అందులో చేస్తున్నబలులకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించాడు. అహింస ఒక తాత్క్విక సిద్ధాంతంగా ప్రతిపాదించాడు. వ్యవసాయం అభివృద్ధి అయ్యేక్కాద్ది, యజ్ఞ క్రతువులను వ్యతిరేకించే కొద్ది, బుద్ధుని తాత్క్విక సిద్ధాంతమైన అహింస ఆ సమాజాన్ని అమితంగా ప్రభావితం చేసింది. వ్యవసాయ అభివృద్ధికి అటంకంగా మారిన వైదిక రుషుల పశు బలుల సంస్కతిని బుద్ధుని అహింసా సిద్ధాంతం సంపూర్ణంగా కాకపోయినా నిరోధించగలిగింది. ఈ వరిశాత్క్వికవైన మార్పు సమాజంలో గుణాత్మక మార్పుకు దారి తీసింది. ఉత్త్రత్తీ శక్తుల పెరుగుదలకు, వ్యవసాయ అభివృద్ధికి బాటలు వేసింది. బుద్ధుని అహింసా సిద్ధాంతం మెరుగైన సమాజ అభివృద్ధికి దోహాద వడింది. వైదిక రుషుల యజ్ఞసంస్కతి వెనకపట్లు పట్టింది. అంటే బొధుమతం బుద్ధుడు ప్రవచించిన అహింసా సిద్ధాంతం వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్వడింది అన్నమాట. శాకాహారం అఱున తృణధాన్యాలు పండించడం వల్ల అనేక రెట్ల మందికి సమాజంలో అహింస అహింసా సిద్ధాంతికి ఇప్పటి అధునిక సమాజానికి

అవనరహా అన్నది ప్రతి ఒక్కరూ ఆలోచించాలి. సంఘపరిపార్ ప్రశ్నాధించే సనాతన ధర్మము ఇదేనా? ఇలాంటి ధర్మం మనకి కావాలా?

రుగ్నేదంలోని ఆఖరిశైన పదవ మండలంలో మొదటి సారిగా చాతుర్వ్య వ్యవస్థను గురించి ప్రస్తావించబడింది. అప్పటి వరకు అందరూ అన్ని రకాల వృత్తులు చేసుకుని జీవించే పద్ధతికి ఇది తూట్లు పొడిచింది. బ్రహ్మ ముఖమునుండి బ్రాహ్మణులు, వక్షస్థలం నుండి క్షత్రియులు, తౌడలనుండి వైశ్యులు, కాళ్ళ నుండి సూద్రులు పుట్టురని వారు చేయవలసిన విధులు కూడా నిర్వచించినది. బ్రాహ్మణులు వేదాధ్యయనం, క్షత్రియులకు (క్రీత అంటే రక్షించబడు) ప్రజల రక్షణ అంబే వై వర్షాల రక్షణ, వైశ్యులకు (విశ అనే ధాతువు నుండి వచ్చింది వైశ్య) వ్యవసాయం ప్రధాన వృత్తిగా, నాలుగో వర్షమైన సూద్రులు పై మూడు వర్షాలకు నిర్మంధంగా సేవ చేయబడఁ అనే విధులను నిర్వచించిది. ఈ కుల వ్యవస్థ మనుస్కుతి కాలానికి లేదా స్మృతుల కాలానికి మహావ్యక్తమైనది. అనేక ఇతర కులాలను కూడా స్ఫ్టోచించి ఈ మనుస్కుతి. నిచ్చెన మెట్ల కుల వ్యవస్థను స్తీరీకరించింది. ఈ కుల వ్యవస్థ ఇప్పటికే నమాజాన్ని అతలాకుతలం చేస్తానే ఉన్నది. ఈ కుల వ్యవస్థ అనే బిడ్డకు పురుదు పోసింది వేదాలే. వేదాలే కుల సంస్కృతికి బీజం వేసింది.

కుల వ్యవస్థ పై బుద్ధుడు ప్రతిస్పందించిన తీరు చాలా శాస్త్రీయంగా ఉంటుంది. బ్రహ్మముఖం నుండి బ్రాహ్మణులు పుట్టురని, అందువలన వారే వైశ్యులు అని, బ్రాహ్మకు దాయాదులని అశ్వలాయనుడు అనే వాడు బుద్ధునితోవాదిస్తాడు. అప్పుడు బుద్ధుడు ఇలా అంటాడు. ఓఱు అశ్వలాయనా! బ్రాహ్మణ శ్రీ కూడా అందరిలాగానే బుతుమతి అవుతున్నది. గర్భిణీ అగుచున్నది. కనుచున్నది. శిశువకు పొలిస్తున్నది. ఇదంతా జరుగుతున్నది మనం నిత్యం చూస్తానే ఉన్నాం కదా. ఇతర కులములలో కూడా శిశువులు జ్ఞివంచే పద్ధతి ఇదే కదా! అలా అఱువుడు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మదేవుని ముఖం నుండి పుట్టురసుట ప్రకృతి విరుద్ధం కాదా. అని బుద్ధుడు

“ స్తుతుల కాలానికి కుల వ్యవస్థ మరింతగా ఘనీభవించింది. నాలుగో వర్షంగా చెప్పబడిన శూద్రుల పరిస్థితి మరింత కించి మనుస్కుతిలో శూద్రుని గురించి మనుపుచెప్పిన అభిప్రాయాలు ఒకసారి చూడండి.” భగవంతుడు శూద్రునికి ఒకే వ్యతించే కేటాయించాడు. అటి ప్రమాదు కులాల వాలని వినయంగా సేవించటం (మనుస్కుతి 1.91). సూద్రుడిని కొనుక్కున్నా కొనుక్కే కపాయీనా పై కులాల వ్యక్తి అతని చేత దాస్యం చేయించుకోవచ్చ. ఎందుకంటే అతడు (శూద్రుడు) బ్రాహ్మణుడికి ఊడిగం చేయటానికి భగవంతుని చేత స్పష్టించబడ్డాడు. ”

ప్రశ్నలు కాలానికి ఈ కుల వ్యవస్థ మరింతగా ఘనీభవించింది. నాలుగో వర్షంగా చెప్పబడిన శూద్రుల పరిస్థితి మరింత గాదిగజారి పోయంది. మనుస్కుతిలో శూద్రుని గురించి మనుపుచెప్పిన అభిప్రాయాలు ఒకసారి చూడండి.” భగవంతుడు శూద్రునికి ఒకే వ్యతించే కేటాయించాడు. అది పై మూడు కులాల వారిని వినయంగా సేవించటం (మనుస్కుతి 1.91). సూద్రుడిని కొనుక్కున్నా కొనుక్కే కపాయీనా పై కులాల వ్యక్తి అతని చేత దాస్యం చేయించుకోవచ్చ. ఎందుకంటే అతడు (శూద్రుడు) బ్రాహ్మణుడికి ఊడిగం చేయటానికి భగవంతుని చేత స్పష్టించబడ్డాడు. యజమాని స్వాతంత్రం ఇచ్చినా శూద్రుడు స్వంతంతుడు కాలేదు. బాణిసత్యం అతని నమాజ లక్ష్మణం. కాబట్టి అతనికి స్వాతంత్ర్యాన్ని ఎవ్వరు ఇష్టగలరు? (అదే గ్రంథం 8.413-14). వీలున్నా సరే శూద్రుడు సంపదను సేకరించరాదు. ఎందుకంటే సంపదను సేకరించుకున్న శూద్రుడు బ్రాహ్మణుడికి బాధాకరంగా తయారపుతాడు (అదే మనుస్కుతి 10-129). అతడు (శూద్రుడు) చేతి వ్యక్తి అనుసరిస్తే బ్రాహ్మణులకు ఎక్కువ సేవలు అభిస్సుందో వాటిని అనుసరించనిప్పుడు (అదే గ్రంథం 10.99-100).

గాత్రముని స్కృతి మరి ఇంత భయం కరమైన వివరాలను కలుపుతుంది. అతనికి (శూద్రునికి) నిజాయాతీ, వినయం, పవిత్ర

నీరేశించబడ్డాయి. అతడు అగ్రవర్ధాల వారిని వినయంతో సేవించాలి. తన జీవన భృతిని వారినుండి ఆద్రులంబించి పొందాలి. వారు వదిలేసిన పాదరక్షలను, గొడుగులను, బట్టల్చి చాపల్ని మాత్రమే అతడు ఉపయోగించాలి. వారు అంటే పై వర్షాలులా తినిగా మిగిలిన అపాస్నాని మాత్రమే తినాలి. (గొత్తు స్కృతి 10.51-60).

ఒకవేళ శూద్రుడు కావాలని వేదఫలం వింటే కరిగించిన సీసం గాని లక్ష్మతో గాని అతని చెవలు నింపాలి. అతడు వేదాన్ని ఉచ్చరిస్తే అతని నాలుక తెగ కోయాలి. అతడు వాటిని జ్ఞావకం వుంచుకుంటే అతని శరీరాన్ని రెండుగా చీల్చలి. కూర్చున్నప్పుడు పడుకున్నప్పుడు, మాటల్చడేవప్పుడు, రహదారి మీద శూద్రుడు బ్రాహ్మణులతో సమానంగా ప్రవర్తిస్తే అతడికి శారీరక దండన ఇవ్వాలి. (గొత్తు స్కృతి 12.4-7).

ఇలా స్మృతులు భయంకరమైన వివరాలు ఇస్తా పోతూ ఉంటాయి. అని మన దేశానికి, మనసంస్కృతికి శాశ్వతమైన అవమానం కాదా! ఇదా సంఘ పరిపార్ శక్తులు పునర్పుతిష్ఠించాలి అనుకుంటున్న నంస్కృతి? ఇదే నా మన భారతీయ సంస్కృతి? మనుపు ఇంటాయి. అని శూద్రుడు స్వాతంత్రం ఇచ్చినా శూద్రుడు స్వంతంతుడు కాలేదు. బాణిసత్యం అతని నమాజ లక్ష్మణం. కాబట్టి అతనికి స్వాతంత్ర్యాన్ని ఎవ్వరు ఇష్టగలరు? (అదే గ్రంథం 8.413-14). వీలున్నా సరే శూద్రుడు సంపదను సేకరించరాదు. ఎందుకంటే సంపదను సేకరించుకున్న శూద్రుడు బ్రాహ్మణుడికి బాధాకరంగా తయారపుతాడు (అదే మనుస్కుతి 10-129). అతడు (శూద్రుడు) చేతి వ్యక్తి అనుసరిస్తే భూప్రశ్నలతో కుల కట్టును దాటిన వారితో, మిథ్య చారులతో, స్వతంత్రంగా ఇలోచించే వారితో (పోతువాడుల తో) ఎవరూ మాటల్చడకూడదు. (మనుస్కుతి 4-30). ఇదీ మన స్కృతులుమనకు అందించే సంస్కృతి.

శ్రీమతు చేసేవారు ఆలోచించకూడదు. ఆలోచించే వారు శ్రీమతు చేయరు. వాస్తుమానికి కుల వ్యవస్థ యొక్క అర్థం ఇదే. అందుకే స్కృతులలో బ్రాహ్మణుడు నాగలి తాగకూడదని

“ బ్రాహ్మణాలు, ఉపనిషత్తులు, శారీరక త్రమను చాలా నీచంగా చూశాయి. శారీరక త్రమ చేసే వారిని పందులతో, కుక్కల తో సమానం చేయబడ్డారు (చాందీగోపనిషత్తు 5-10-8). దీనిర్థం భౌతిక వాస్తవికతను నిరాకరించడం శారీరక త్రమను, త్రమ చేసేవాడిని అనహ్యంచుకోవడం. స్వతంత్ర ఆలోచనావరులను దొంగలతో, అబద్ధాలకోరు లతో, మోసగాళ్ల తో సమానం అని చెప్పటం ఈ స్ఫూర్తులకే చెల్లింది. ”

శాసించారు. అంటే త్రమ పడకూడదు. ఎదుచ్చివారు (సూడ్రులు) కష్టపుడి స్మృతించిన ఆహరణాన్ని సుష్టుగా భోంచేసి ఊకడంపుడు ధర్మపన్మాలు వల్లించడానికి వీరు ఉన్నారన్న మాట.

బ్రాహ్మణాలు, ఉపనిషత్తులు, శారీరక త్రమను చాలా నీచంగా చూశాయి. శారీరక త్రమ చేసే వారిని పందులతో, కుక్కల తో సమానం చేయబడ్డారు (చాందీగోపనిషత్తు 5-10-8). దీనిర్థం భౌతిక వాస్తవికతను నిరాకరించడం శారీరక త్రమను, త్రమ చేసేవాడిని అనహ్యంచుకోవడం. న్నతంత్ర ఆలోచనావరులను దొంగలతో, అబద్ధాలకోరు లతో, మోసగాళ్ల తో సమానం అని చెప్పటం ఈ స్ఫూర్తులకే చెల్లింది. న్నతంత్ర ఆలోచనావరులు వారు వెల్లడించిన అభిప్రాయాలు, సిద్ధాంతాలు సమాజం లో పేసు మార్పులకు దారి తీశాయి కనుకనే ఈ శాపనార్థాలు. మనుషులను కాసింత శాస్త్రియంగా ఆలోచించడానికి తర్వారా సమాజ అభివృద్ధికి ఈ స్వతంత్ర ఆలోచనావరుల వలన పునాదులు పడ్డాయి కనుకనే ఇన్ని తిట్టు. ఆనాడు స్వతంత్ర ఆలోచనావరులు స్ఫూర్తుల భావజాల సంస్కృతికి వ్యక్తిగతంగా అనేక ప్రశ్నలు లేవనెత్తారు. ఎవరూ !ఈ స్వతంత్ర ఆలోచనావరులు ఒక్కసారి చూర్చాం.

ఉపనిషత్తులు తప్ప మిగిలిన దార్ఘనిక చింతనలు అన్ని భౌతికవాద తాత్త్విక ఆలోచన సరభ్ల లే. కర్మకారణ సంబంధాన్ని వివరించిన వే. కవిలుడి సాంబ్యం, కణాదుడివైశేఖికము, మీ మాంస, లోకాయత ము., తొలినాళ్ల బొధ్ధం, జైన మతం అన్ని కూడా అనుభవ తత్త్వం, తర్వా

మీద అధారపడిన నూతనమైన స్వతంత్ర ఆలోచన సరళి యే.

లోకాయత లు ఆత్మను, భగవంతుని, వేద ప్రామాణిక తను నిర్వంద్యంగా తిరస్కరించారు. జగత్తు పుట్టుకు, అభివృద్ధి, వైద్యున్నికి మూలకాల స్వభావమే కారణమన్నారు. మరొక రకంగా చెప్పాలంటే ఈ ప్రపంచం ఎలా పుట్టింది అన్న ప్రశ్నకు భగవంతుడు లేకపోవటం చేత, మూలకాల స్వభావం చేత అని సమాధానం చెప్పారు. మూలకాలు ఎవరి చేత సృష్టించబడ్డాయి అన్న ప్రశ్నకు తావే లేదు అన్నారు. లోకేపుత్తలు లోకాయతః . అంటే లోకంలో వ్యాపి చెందిన ప్రజల దృక్పూర్థం. అది ప్రజల తత్త్వశాస్త్రం. లోకాయత లు ప్రపంచం వాస్తవం అన్నారు. శరీరం, ముక్కు మొఖం, కాళ్ల చేతులు అందరికీ కేలా గునడస్తుప్పుడు ఈ వర్జకుల తారతమ్యాలు ఉండాల్చిన అవసరం ఎందుకు అని ప్రశ్నించారు. నాలుగు లేదా బధు మూలకాల సంయోగం వలన ఈ ప్రపంచం ఏర్పడిందని నొక్కి చెప్పారు. నాలుగు మూలకాలు భూమి, నీరు, నిష్ఠు, గాలి ఎదవది ఆకాశం అన్నారు. చైతన్యం భూతాల నుండి వస్తుంది అని చెప్పారు. (భుతోబ్ధో చైతన్యం). అని లోకాయత గట్టిగా చెప్పారు. మత్తు వదార్థాలు పుట్టుకోవటం ద్వారా వచ్చే శక్తి లాంచిదే ఈ చైతన్యం అన్నారు. ఓడాహారణకు సారాంయి తయారు చేయడానికి ఉపయోగించే వివిధ పదార్థాలు వేరువేరుగా తీసుకుంటే అవి ఎలాంటి మాత్రము కలగచేయవు. కానీ వాటిని కలిపి ఉడకబెట్టి, పులియబెట్టి తాగితే సాధారణ మానవుల్లో లేని ఒక రకమైన చైతన్యము కలగచేసాయి. మాదక స్థితిలో ఈ చైతన్యం ఎలా వచ్చింది?

ఆది అది కొన్ని వదార్థాలు, కొన్ని వరిస్తితులలో, కొన్ని వరిమాణంలో కలియటం వల్ల వచ్చింది. అలాగే కొన్నిపదార్థాలు, కొన్ని వరిస్తితులలో కలియటం చేత మామూలు చైతన్యం మాత్రం ఎందుకు ఉద్ధవించ కూడదు? అని ప్రశ్నించారు లోకాయతలు.

వ్యవసాయం, వశ పొలన, ఉద్యోగాలు మొదలైన వ్యతిలు తెలివైన వారు మాత్రమే చేయగలరు. కానీ ఒళ్లంతా బాడిద పూసుకుని, అగ్నిపోశాత్రం మొదలైన మత కర్కులను అనునరించే వారు బుట్టిమేసులు. కాబట్టి మానవులు అనుభవం మీద అధారపడ్డ, వాస్తవిక ప్రయోజనం ఉన్న శాస్త్రాలను, పనులను అనుసరించాలి అన్నారు లోకాయతలు.

నిజమైన బానిసత్యం ఇతరులకు ఊడిగం చేయడం. స్పేచ్చస్పాతంత్రమే నిజమైన మోక్షం. వేరే మోక్షం ఏమి లేదు. మానవ జీవితం చాపుతో ఆఖరి అయిపోతుంది. పునర్నస్తి లేదు. పరలోకం లేదు. భగవంతుడు అనేది లేదు. కాబట్టి ఇ ధర్మం వేరుతో చేప్పే మోసు మాటలు, మోక్షం అనే మాట మగతనం ఉన్న వారి ఆదర్శాలు ఎంతమాత్రం కావు. వేదాలు మూడింటిని రచించినవారు ఏద్దాయి చారులు, కుబ్చితులు, టక్కరి దొంగలు, రాక్షసులు. కర్మకాండల కోసం వారు రూపాందించిన పొందిత్య ఆడంబర సూత్రాలన్నీ దక్షిణ సంపాదించుకోవడానికి మాత్రమే అని లోకాయతలు చేశారు.

పురోహితులు చెప్పినట్లు అగ్నిషోయ యజ్ఞంలో బలి ఇప్పబడిన పవవు సరాసరి స్వర్ంసికి చేరేటట్లు అయితే, ఆ యజ్ఞం చేసేవాడు తన తండ్రిని ఎందుకు బలి ఇప్పమాడదు? అలా చేస్తే అతనికి స్పీగం ప్రాప్తిస్తుంది కదా! అని ప్రశ్నించారు.

లోద్దుంలో పెట్టే పిండాలు చనిపోయిన వారికి ఆకలి తీర్చేలా ఉంటే ప్రయూషికాల వదార్థాలు ఆవోరి ప్రయోగించిన అవసరం కొని వారు వేళ్లే వాడికి ఇంట్లో క్రాద్ధంపెడుతూ ఉన్టే దూరాన ఉన్న ప్రయోజనం కదా? అలా ఇంటి ప్రయోజనికి వున్న శాస్త్రాల వారికి అందాలి కదా? ఇలాంటి ప్రశ్నలకు స్ఫూర్తి కారులు వద్ద

సమాధానం లేదు.

ఈ లోకంలో లో సామాజిక దొర్కన్యాన్ని , మానసిక దోషిడినీ అంతం చేయడమే నిజమైన స్వాతంత్యం అని, అదే మోక్షమని లోకాయత లు నొక్కి చెప్పారు. ఉన్నత వర్గాలు చెలాయించే పెత్తనాన్ని, పొగుబోతు తనాన్ని, కపటట్యాన్ని తూర్పుర పట్టింది లోకయతం. ఈ వాదనలు ఆణాటి మనుషులను నమాజాన్ని ఆలోచింపజేసేవిగా ఉమే కాకుండా ఒక సూతన సంస్కృతికి ఖాటలు వేసింది.

సాంబ్యులు ఈ జగత్తు పుట్టుక గురించి ఏమని ప్రతిపాదనలు చేశారో కూడా చూడాలి. సాంబ్యుం అంతిమ సత్యం ప్రకృతి అని నమ్ముతంది. ప్రకృతి నిర్వహించే పొత్ర సాంబ్యహాదానికి పునాది. ప్రకృతిలో లో పరి శుద్ధమైన పదార్థం, తక్కువ పరిశుద్ధమైన పదార్థం, ఆ పరిశుద్ధమైన పదార్థం ఉన్నాయి (సత్యం, రజన్సు, తమసు). మొదట ఈ మూడు పదార్థాల మధ్య సమగ్రమైన సమతుల్యత ఉండటం పల్ల ప్రకృతిలో చలం ఉండేది కాదు. ఎలాగో ఈ సమతుల్యత చెడిపోయింది. ప్రకృతిలో చలనం ప్రారంభమయింది. అంటే ప్రకృతి మార్పు చెందడం ప్రారంభించింది. ఈ మార్పు ఘలితంగానే ప్రతి వుపు లో వైధ్యం, సంక్లిష్టత, ఈ వరిణామం ఏర్పడుతుందని సాంబ్యులుప్రతిపాదించారు. ఆణాటి గొప్ప శాస్త్రాన్ని అలోచన. సాంబ్యుం పరిణామ వాదాన్ని ఈ పరిణామానికి కార్యకారణ సంబంధం ఉండని చెబుతుంది. కార్యం సూక్ష్మ రూపంలో కారణం లోనూ, అలాగే కారణం సూక్ష్మరూపంలో కార్యం లోను ఉంటుంది. ఇది కార్యకారణ సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి ఉపయోగవదే గతితార్పిక వర్ధతి. ఇవి ఇవి సాంబ్యులస్వతంత్ర అలోచనా ధోరణి.

ఈ కణాదుడి కైశేషికము ఈ ప్రపంచం గురించి దాని పుట్టుక గురించి ఎలాంటి ఆలోచనలు చేసిందో ఒకసారి వరిశేఖర్చూ. అఱువుల నంయాగ వియోగాల చేత ఈ ప్రపంచం ఏర్పడినదని వైపేశికలు ప్రతిపాదించారు. అఱువులకు ప్రారంభం లేదని, వాటిని ఎవరు స్వప్తించలేదని కూడా చెప్పారు. దీనితో భాతిక శాస్త్రములో సూతన సిద్ధాంతాల

“ సమాజాన్ని చాతుర్పడ్డంగా మార్చి, విచ్చేసు కుల వ్యవస్థకు పునాదులు వేసిన వైతిక మత సంస్కృతా ఈ నాటి భారత దేశానికి కావా ల్పించి? ఉపనిషత్తులు స్త్రీలు, సూద్రులు, వైశ్వలకు కనీసం మోక్షం ప్రసాదించడానికి సైతం నిరాకరించిన సంస్కృతా మన సంస్కృతి? త్రమసు, త్రమ పడితే వాలిని సీచంగా చూసే సంస్కృతా మన భారతీయ సంస్కృతి?”

ఆవిష్కరణలకు పునాది ఏర్పడింది. ఈనాడు మనం “శాస్త్రాన్యం” అంటున్నది న్యాయ, బైశేషిక, సాంబ్యు దర్శనాలలో శౌలినాటి జ్ఞానం బౌద్ధంలో కనిపించే ప్రాథమిక భౌతిక దృష్టానం ఇది. అంతిమ సత్యం విచ్చేదం చేయడానికి సాధ్యం కానీ భౌతిక పదార్థమైన అఱువులు. ఇదే వారి నిద్ధాంతానికి ప్రాతిపదిక. వాటిని ఎవరూ స్వప్తించలేదు. తర్వాత వచ్చే అన్ని పరిణామాలకు వాటి సంయోగం వియోగలే కారణము. ఈ రకమైన స్వాతంత్ర అలోచన సంస్కృతియే ఈనాడు అభివృద్ధి చెందుతున్న సైన్యకు శౌలినాళ్ళలో బీజాలు వేసింది. ఇది కదా అనసుల సిన్నానైన భారతీయ సంస్కృతి? సమాజాన్ని చాతుర్పడ్డంగా మార్చి, నిచ్చేసు మెట్ల కుల వ్యవస్థకు పునాదులు వేసిన వైదిక మత సంస్కృతా ఈ నాటి భారత దేశానికి కావాల్సింది? ఉపనిషత్తులు స్త్రీలు, సూద్రులు, వైశ్వలకు కనీసం మోక్షం ప్రసాదించడానికి సైతం నిరాకరించిన సంస్కృతా మన సంస్కృతి? త్రమసు, త్రమ పడితే వారిని సీచంగా చూసే సంస్కృతా

మన భారతీయ సంస్కృతి? వయసులో ఉండి వైభవయ్యం ప్రాప్తించిన స్త్రీకి గుండు గొరిగించి తెల్ల భీర కట్టి, ఎలాంటి స్వతంత్రతకు నోచుకోని, ఎదురుపడితే అవశకునం అని ప్రవచించేసంస్కృతా భారతీయ సంస్కృతి? చనిపోయిన భర్తతో పాటు చిత్తమంటల మీద భార్య సతీస్వాగతునం చేయటమా మన భారతీయ సంస్కృతి? ఈ రకమైన సంస్కృతిని స్వప్తించిన వైదికమతం, తదనంతర సాహిత్యం, మనిషిని నిరీర్ధ్యం చేసి, స్వతంత్ర అలోచనకు, మేధస్సుకు మేకులు కొట్టింది ఈ సంస్కృతియే. ఇలాంటి సంస్కృతిని వెయ్యి అడుగుల లోతున పాతి పెట్టవలసిన అవసరం లేదా? ప్రతి ఒక్కరూ తిరస్కరించనవసరం లేదా? ఇలాంటి దారుణమైన సంస్కృతిని ఈ ఆధునిక నమాజంలో కూడా పాటించాలనా? ఇలాంటి సంస్కృతినుచి మిమోజుకోరుకోవడా? దీనికి భిన్నంగా ఆనాడే శాస్త్రాన్యంగా అలోచించి పనికిమాలిన మత క్రతువులను, నిరుపయోగమైన ఆచారాలను, ప్రశ్నించి,

‘మార్క్రిష్ణు’ పై మీ అభిప్రాయాలు తెలుపండి!

‘మార్క్రిష్ణు’ సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక పైనా, పత్రికలోని నిర్ధిష్ట వ్యాసాలపైనా మీ అభిప్రాయాలనూ, సూచనలనూ అప్పొనిస్తున్నాం. ఆయా వ్యాసాలపై మీరు చర్చించాల్సిన అంశాలున్నా, అదనపు సమాచారమున్నా క్లూప్టంగా రాసి పంపండి.

మీ లేఖలు అందాల్సిన చిరునామా!

ప్రజాశక్తి భవనం, అమరారెడ్డి కాలనీ, అరవింద సుఖ్యల్ వర్ధ, తాదేపల్లి .

ఫోన్: 522501, గుంటూరు జిల్లా. సెల్: 9490098977

“ ఒకవైపు మనది వసుదైక కుటుంబకం అని గొప్పలకు పోతూ నే సమాజంలో ఫోరమైన తరతమ బేధాలు, అసమానతలను స్థాపిస్తుంటారు. ఇది వారి ద్వాండ వైఖలి. అదే సంసాతన ధర్మం అంటూ నెత్తినెట్టుకొని చలనం లేకుండా గడ్డకట్టుకుపోతియిన జీవితాలను గడవ మంటారు. కానీ అందరూ నడుస్తున్న మార్గంలో నడవటం సులభం. గొర్రెలు అలానే చేస్తాయి. కానీ వివేకంతో అల్లోచించి మనమే ముళ్ళను తొలగించుకుని దారి చేసుకుని కొత్త దారిలో నడవాలి. ప్రశ్నించడంలోనే మానవ ప్రగతి దాగి ఉంది. ”

మనిషి స్వేచ్ఛ స్వాతంత్రాలకు, స్వాతంత్ర అలోచనలకు పునాదులు వేసిన లోకాయత, సాంఘం, ప్రైషిక, స్వాయ, మీమాంస లాంటి అలాగే తొలి నాటి బోధం జైనం యొక్క స్వాతంత్ర అలోచన సంస్కృతులను అనలనిసలైన భారతీయ సంస్కృతిగా స్వీకరించాలి. ఈనాటి పైన్నుకు బీజప్రాయంగానైనా అనాడే పునాదులు వేసిన వారి సంస్కృతికి మనం వారసులం కావాలా వద్దా? ఆ సంస్కృతులను మనం గొరవించాల వద్దా? అవే కదా అసలు సిసలైన సంస్కృతి.

భారతదేశంలో శాస్త్రీయ ఆవిష్కరణలు అన్నే ప్రాచీన బుమలు హిమాలయ పర్వత సూమాపుల్లో కూర్చుని తమ తపశ్శక్తితో, అతీంద్రియ శక్తితో, అంతఃకరణ ప్రేరణతో కనుగొన్నారని వేదాంతులు వారి వారనులు చేపేస్తారు, అభిధ్యాత కల్పనల కబుర్లు ఇంకా ఈ ఆధునిక సమాజంలో కూడా సమ్మూలా? మనదేశంలో సైన్సు అభివృద్ధి చేసింది తపశ్శక్తి సంపన్ములు అని చెప్పుకుంటున్న రఘులు, మనులు కాడు. శాస్త్రీయ పర్వతులు అనుసరించి, ప్రకృతిని పరిశీలించి అనేక విషయాలను ఆవిష్కరించిని శాస్త్రవేత్తలు మాత్రమే. ఆర్యభాష్య, వరహో మిహిరుడు, కుమారిలడు, చరండు, సుశ్రవుడు లాంటి అనేకమంది ప్రకృతి పరిశీలకులు, సమాజ పరిశీలకులు, లాంటివారి వలన శైన్సు అభివృద్ధి అయినది కానీ ఆవిష్కరణ అనంతరం ఇవన్నీ మా వేదాల్లోనే ఉన్నాయిష అని గొప్పలు చెప్పుకుని తిరిగి వారి వల్ల ఎప్పుడూ ఏమీ కాలేదు.

మనదేశంలో ఈ నాటికీ కొనసాగుతున్న కుల ప్ర్యాప్సలో ప్రతి కులము

పై కులాల కంటే తక్కువదిగా, అపవిత్రమైనదిగా పరిగటించబడుతుంది. అలాగే ప్రతి కులము క్రింది కులాల కంటే ఎక్కువ దిగా, వపిత్రవైనదిగా భావించబడుతున్నది. వుతం విషయంలోనూ, సామాజిక, ఆర్థిక విషయాలలోనూ ఒక కులం జీవించే విధానానికి, మరొక కులం జీవించే విధానానికి సంబంధం ఉండదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో హీథ్‌టంపా ఎలా ఏకమవుతారు? ఎలా కలుస్తారు? తమను సామాజికంగా, సాంస్కృతికంగా, మతపరంగా, ఆర్థికంగా తొక్కి పెదుతున్న, పీడిస్తున్న వారిపీద అప్పా తిరుగుబాటు చేస్తారు? భారతదేశంలో రాజకీయ తిరుగుబాట్లు, సామాజిక సాంస్కృతిక తిరుగుబాట్లు అనుకున్న మోతాదులో రాకపోవడానికి ఈ నిచ్చే వెంట్ల కులవ్యవస్థ ఒక కారణం. దానితోపాటు అన్ని మతాల భూలోకంలో తమకు లభించిన దానితో సంతోషపడుని, పూర్వ జన్మలో చేసుకున్న పాప పుణ్యాల వితంగా ఇలా ఉన్నారు, వరలోకంలో వోక్కం గురించి ప్రయుక్తించమని చేపే కర్మసిద్ధాంతం మరొక కారణం. అందువల్ల కుల విషక్షతక్షుతిరేకంగా వర్ధ పీడనకు వ్యతిరేకంగా జమిలిపోరాటాలు నిర్వహించవలనిన కర్తవ్యం బాధ్యత ఎంతో ఉన్నది. అది జరిగినప్పుడే నమాజ స్థితిని మార్చగలుగుతాము.

చివరగా

మనదేశం ఆధ్యాత్మిక దేశం అని, మనదేశం విష్ణుగురువు అని, మనద్వాపై పారతొకిక మని, మనం మాయను జయించి వాళ్ళమని బిడ్డాలు కబుర్లు ప్రచారం చేస్తుంటారు. వాళ్ళ మరొకవైపు భౌతిక

సంపదల కోసం ఎగబడుతుంటారు. వేరే వాళ్ళను అంగ తొక్కిపైకి రావాలని తాపత్రయ పదుతూనే ఉంటారు.

ఒకవైపు మనది వసుదైక కుటుంబకం అని గొప్పలకు పోతూనే సమాజంలో ఫోరమైన తరతమ బేధాలు, అసమానతలను స్థాపిస్తుంటారు. ఇది వారి ద్వాండ వైఖరి. అదే సంసాతన ధర్మం అంటూ నెత్తినెట్టుకొని చలనం లేకుండా గడ్డకట్టుకుపోతియిన జీవితాలను గడవమంటారు. కానీ అందరూ నడుస్తున్న మార్గంలో నడవటం సులభం. గొర్రెలు అలానే చేస్తాయి. కానీ వివేకంతో అల్లోచించి మనమే ముళ్ళను తొలగించుకుని దారి చేసుకుని కొత్త దారిలో నడవాలి. ప్రశ్నించడంలోనే మానవ ప్రగతి దాగి ఉంది. మొళ్ళం మొళ్ళం అని మొకరిల్లడం అంటే మన ఈ జీవితాలను మెడకు చుట్టుకున్న పాములా భావించడమే అవుతుంది. ఇష్టటికీ మన సమాజం మూడుట్టం, మూర్ఖుట్టం అనే రాహువు కేతువు బాహువల్లో ఇరుక్కొని ఉన్నది. యమ ద్వారం వద్ద ఉన్న వైతరణి నది దాటడం ఎలా అన్నది కాదు మనం ఆల్చించ వలనినది. ఈ సమాజంలో కొనసాగుతున్న దోషిటిని కవట్టాల్ని అంతం చేసినమ సమాజానికి భాటులు వేసే వైతరణి ని ఎలా దాటాలో అల్లోచించాలి. ఒక సమాజం తన ఒరవడిలో కొన్ని ఆచారాలను సంప్రదాయాలను వీర్పరచుకుంటుంది. అవసరం తీరిన తర్వాత కాలానుగుతున్న దోషిటిని కవట్టాల్ని అంతం చేసినమ సమాజానికి భాటులు వేసే వైతరణి ని ఎలా దాటాలో అల్లోచించాలి. ఒక సమాజం తన ఒరవడిలో కొన్ని ఆచారాలను సంప్రదాయాలను వీర్పరచుకుంటుంది. అలాంటి సమాజానికి ఒక సంస్కృతి చరిత్ర ఉంటుంది. అలా కాకుండా ఎలాంటి మార్పులు లేకుండా ఒక నిశ్చల తటాకంలా ఉండి పోతే అందులో క్రిములు కీటకాలు వీర్పుడి రోగాలు వ్యాపిస్తాయి. అదే సమాజంలో అయితే అనేక రుగ్సులు ప్రబలుతాయి.

విమానం ఆకాశంలో మబ్బులను చేందించుకుంటూ పైకి పోతియి నిర్వాలాకాశాన్ని చూడ కలిగినట్లు మనం ఐక్యంగా శాస్త్రీయ దృష్టితో వరికించి వరిశీలించుకుని ముందుకు నడవాలని అప్పుడే అభ్యర్థయానికి, సమాజ అభివృద్ధికి దోషపడిన వారం అవుతాం..

వ్యతిరేకంగా నిలబడింది. పార్శ్వమెంటులో విజిపికి వ్యతిరేకంగా ప్రతిపక్ష పార్టీలతో సహకరించింది. ‘ప్రశ్నలో ప్రస్తావించిన రైతు వ్యతిరేక నల్లచట్టలను సమర్థించేడు. పార్శ్వమెంటులో వ్యతిరేకించింది. ఇప్పుడికి విజిపి తీఆర్ఎస్‌ని మధ్య మాటల యుద్ధం నడుస్తునే ఉంది.

అయితే భిఅర్ఎస్ మొదటి నుండి మాడవ త్రంటు పట్ల ఆసక్తి ప్రదర్శిస్తున్నది. అది ప్రస్తుత పరిస్థితులలో అసాధ్యం అన్నది మొదటి నుండి సిపిబిఎస్ అఖిప్రాయం. ఈ విషయంలో రెండు పార్టీలకు మొదటి నుండి తేడా వుంది.

ఈ మధ్య అఖిలభారత స్థాయిలో ‘ఇండియా’ పార్టీల వేదిక ఏర్పడినప్పుడు భిఅర్ఎస్ అందులో చేరేడు. సిపిబిఎస్ అఖిలందంలో వుండి బిజెపిని ఓంచే కృషిలో భాగస్వామి కావడానికి నిర్ణయించుకున్నది. సిపిబిఎస్ యొక్క ఈ విధానంలో భిఅర్ఎస్ విభజించింది. అప్పుటి వరకు వామపక్షాలతో సీట్ల సర్వూటుకు చర్చలు జరుపుతున్న భిఅర్ఎస్

ఈ వంకబెట్టి ఏకపక్షంగా సీట్లు ప్రకటించి నర్సూబాటుకు స్వాస్థి పలికింది. నిజంగా ‘ఇండియా’లో వామపక్షాలండండం కారణమా? అది ఒక సాకా? మీదియాలో వచ్చినట్లు ఇతర కారణాలున్నాయా అన్న ఊహగానాలు చేయవచ్చు. ఏమైనా బిజెపికి వ్యతిరేకంగా సాధ్యమంచిని ఎక్కువ శక్తులను సమీకరించాలన్న ప్రయత్నానికి భిఅర్ఎస్ విఫూతం కల్గించిందనేది వాస్తవం. రాష్ట్రంలో అది అనుసరిస్తున్న ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలపై రాజీ లేకుండా పోరాదుతున్నది. ఇందుకు భిఅర్ఎస్ కోపంగా వున్నది.

ప్రాంతీయ పార్టీల స్వభావంలోనే ఇటువంటి అవకాశవాదం వున్నదన్న విషయం సిపిబిఎస్ అందులో చేరేడు. సిపిబిఎస్ అ బ్యండంలో వుండి బిజెపిని ఓంచే కృషిలో భాగస్వామి కావడానికి నిర్ణయించుకున్నది. సిపిబిఎస్ యొక్క ఈ విధానంలో భిఅర్ఎస్ విభజించింది. అప్పుటి వరకు వామపక్షాలతో సీట్ల సర్వూటుకు చర్చలు జరుపుతున్న భిఅర్ఎస్

అన్నదాకా కాపలాగా ఎందుకు వున్నది అన్న ఆశ్చేషణ సరైంది కాదు. చివరివరకు బిజెపి వ్యతిరేక శక్తులను రాబట్టాలన్న వైఖరిని, వామపక్షాలు జేసిన ప్రయత్నంగా ఈ అంశాల్ని చూదాలి.

బుర్జువా పార్టీలు, ‘చి’ తీంలు అని ఒకరినాకరు ఆడిపోసుకోవడం అనవాయితీగా చూస్తున్నాం. సిపిబిఎస్ మాత్రం మతోన్నాద ప్రమాదం తీవ్రమవుతున్న ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల్లో రాజకీయ పార్టీలను బిజెపి కూటమి వ్యతిరేక శక్తులా, అనుకూల శక్తులా అన్న తేడాతో మాత్రమే చూదాలని, బిజెపి వ్యతిరేక లౌకిక శక్తులన్నింటితో, అవి ఎంత తాత్కాలిక మైనావ్మొనా, కలిసి పనిజేయాలని భావిస్తున్నది. అది భిఅర్ఎస్ అయినా, కాంగ్రెస్తో సహ ‘ఇండియా’లోని ఇతర పార్టీలొనా సిపిబిఎస్ పట్టింపు లేదు. అయితే కొన్ని సందర్భాలలో స్థానిక పరిస్థితులను బట్టి, ఎన్నికలలో ఇలా కలిసి వనిజేయదం సాధ్యంకావచ్చు, కాకపోవచ్చు. *

వత్తికా స్వచ్ఛపై పైశాచిక దాడి

(ఎప్ప పేజీ తరువాయి)

ఇప్పబీవరకు అరెస్టు చేయలేదు. ప్రపంచ సిగ్నల మాలిన కష్టాలు అని ఒకటుంది. ‘కమిటీ టు ప్రొట్స్టేజ్ జర్రులిష్ట్స్’ అనే సంస్ శిక్షపదుతుందను బయం లేకుండా నేరాలకు పాల్వె దే దేశాల సూచిని తయారు చేసింది. దీనిలోని వారు సిగ్నలమాలిన కష్ట సభ్యులన్నమాట. భారత దేశం ఈ కష్టాల్లో శాశ్వత స్థానం సంపాదించింది. ఇటీవల వైర్ పత్రికలో ప్రచరితమైన ఒక వ్యాసం ప్రకారం 16 మంది జర్రులిష్టులను చట్టవిఱద్ద కార్బూకలాపాల (నిరోధక) చట్టం క్రింద అరెస్టు చేశారు. వారిలో ఏదుగురు జైల్లో ఉన్నారు. ఎనిమిది మంది దేయులైపై బయటకు చెంచారు. ఒకర్కరిని అరెస్టు చేయలేదు. వీటిలో ప్రతి కేసును ప్రాధాన్యతగల సీరియస్ కేసులుగా తీసుకోవాలి. స్వాతంత్ర్య, విమర్శనాత్మక జర్రులిష్టుల గళాన్ని రక్షించడమే కాదు, వారి జీవితాలనూ, భద్రతనూ, రాజ్యంగం వారికి ప్రసాదించిన ప్రాథమిక మాక్షులను రక్షించడం కోసం, ఒక్కటికి నష్టం జరిగినా అందరికి జరిగినట్టే సన్సు భావనతో లోలైన ప్రజాతంత ఉద్యమాన్ని నిర్మించడానికి దీన్ని అలంబనగా చేసుకోవాలి.

(అనువాదం: ఎస్. వెంకత్రావు)

గాజా యద్దం

(20వ పేజీ తరువాయి)

పెద్ద మూల్యం చెల్లిస్తూ కూడా ప్రతిఘటన కొనసాగించడం, అన్నిటికి మించి అరబ్బు ప్రపంచంలోనూ, వర్ధమాన దేశాల్లోనూ పాలస్టీనా సమస్యకు లభిస్తున్న మర్చతు... ఇప్పుడ్నే కూడా ఇజ్రాయితో పోత్తుకు తొందరండ్రపక్షదాడని ఈ ప్రాంత నేతుల మీద ఒత్తిడి తెస్తాయి. అరబ్బు-ఇజ్రాయిల్ దేశాల సయోధ్య ద్వారా పాలస్టీనియాన్న హక్కులు కాపాడబడతాయన్న మాయమాటలను పాలస్టీనా ప్రజలు గానీ, వారి అరబ్బు మిట్రులు గానీ ఇంకెంత మాత్రం నమ్రమోరు. దీని గురించి సాదీ జర్రులిష్ట్ ప్రైసెల్ అబ్బాస్ అరబ్బు స్యాన్ పత్రికలో ఇలా రాశారు: “...సాధారం ప్రజలను రక్షించే ఉత్తమ పరిష్కారం రెండు దేశాల ఏర్పాటులు మాత్రమే. అంతర్జాతీయ సమాజం ఈ దిగుడు ఇప్పబీకైనా చర్చలు తీసుకోవాలి”.

పాలస్టీనా జాతీయ కవి మహమ్మద్ దార్జీమ్ రాసిన ఈ కవితలో పాలస్టీనా సమస్య ప్యాదురుం దాగి ఉంది. అయిన ఇలా రాశాడు: నీవు మా పూర్వీకుల పచ్చని తోటలు దొంగిలించావు నేను పండించే పంటభూములను కూడా నీవు మాకు ఏమీ పదిలిపెట్టలేదు ఈ రాభ్లు తప్ప... అందువల్ల నాకు ఆకలి వేసే దోషిదీదారుని మాంసమే నా ఆహారమవుతుంది.

(అనువాదం: ఎస్. వెంకత్రావు)

తలసరి విద్యుత్ వినియోగంలో భారత్ వెనుకబాటు

ఒక దేశం యొక్క నిజమైన అభివృద్ధిని తక్కువగా ఉంటే ఆ దేశం అభివృద్ధి చెందినట్లు తక్కువగా ఉంటే అభివృద్ధి తక్కువగా ఉన్నట్లు. తిరగేసి చెప్పాలంటే అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో విద్యుత్ వినియోగం ఎక్కువగా ఉంటుంది. అభివృద్ధి చెందని దేశాల్లో వినియోగం తక్కువగా ఉంటుంది.

జిడిపి ఇత్యా భారత దేశం అయిదవ అతి పెద్ద దేశం అయినప్పటికీ తలసరి విద్యుత్ వినియోగంలో మన దేశం ఇప్పటికీ చాలా పేద దేశాల సరసన ఉంది. 2021 నాటి లక్ష్ల ప్రకారం ప్రపంచ తలసరి విద్యుత్ వినియోగం ఏడాదికి సగటున 3,204 యూనిట్లు కాగా భారత దేశంలో కేవలం 1,025 యూనిట్లు మాత్రమే తలసరి వినియోగించడం జరుగుతోంది.

25.5 లక్ష్ల కోట్ల దాలర్లతో ప్రపంచంలో అతి పెద్ద అర్థిక వ్యవస్థ కలిగిన అమెరికాలో తలసరి విద్యుత్ వినియోగం 11,267 యూనిట్లు. 18 లక్ష్ల కోట్ల దాలర్లతో రెండో అతి పెద్ద అర్థిక వ్యవస్థ కలిగిన సోపలిస్టు చైనాలో తలసరి విద్యుత్ వినియోగం 5,474 యూనిట్లు. చైనా జనాభా భారత జనాభాతో సమానంగా ఉండన్న విషయం దృష్టిలో ఉంచుకుంటే అది సాధించిన అభివృద్ధి అర్థమవుతుంది. ఇక 4.2 లక్ష్ల కోట్ల దాలర్లతో ప్రపంచ మూడవ అతి పెద్ద అర్థిక వ్యవస్థ అయిన జర్మనీలో తలసరి విద్యుత్ వినియోగం 7,327 యూనిట్లు కాగా 4.1 లక్ష్ల దాలర్లతో నాల్గవ పెద్ద అర్థిక వ్యవస్థ అయిన జర్మనీలో 6,138 యూనిట్లు. కానీ 3.4 లక్ష్ల కోట్ల దాలర్లతో అయిదో పెద్ద అర్థిక వ్యవస్థగా ఉన్న భారత దేశంలో మాత్రం తలసరి విద్యుత్ వినియోగం వెయ్యి యూనిట్ల వద్దనే ఉంది. దాని కన్నా చిన్న అర్థిక వ్యవస్థలు కలిగిన బ్రిటిష్లో 4,266, ప్రాస్టోలో 6, 927 జర్మనీలో 6,138 యూనిట్ల తలసరి విద్యుత్ వినియోగం ఉంది.

బ్రిక్స్లోని ఇతర దేశాలతో పోలిస్టే కూడా భారతీలో తలసరి వినియోగం చాలా తక్కువగా ఉంది. చైనా గురించి పైన పేర్కొనడం జరిగింది. మిగిలిన బ్రిక్స్ దేశాల్ని రఘ్యాలో 6,864 యూనిట్లు, దక్కిణాట్రికాలో 3,216 యూనిట్లు, బ్రెజిల్లో 2,692 యూనిట్ల తలసరి వినియోగం ఉంది. యూరాప్, లాటీన్ అమెరికాలోని మొజారిబీ దేశాల్లో తలసరి విద్యుత్ వినియోగం భారత్ కన్నా చాలా మెరుగ్గా ఉంది.

చైనాతో సహా సోపలిస్టు దేశాలు విద్యుత్ వినియోగంలో మెరుగైన స్థితిలో ఉన్నాయి. వియత్నాంలో తలసరి విద్యుత్ వినియోగం 2,349 యూనిట్లు కాగా, క్యాబాలో 1, 421 యూనిట్లు, ఉత్తర కొరియాలో మాత్రం ఇది 462 యూనిట్లు.

ఇక దక్కిణాసియాలో చూస్తే బూటాన్ మినహ ఇతర దేశాలతో పోలిస్టే భారత్ పరిస్థితి కొంత మెరుగ్గా ఉంది. బూటాన్ ప్రజల తలసరి విద్యుత్ వినియోగం 4,244 యూనిట్లు కాగా పొకిస్టోన్ 570, బంగాదేశ్ 461, శ్రీలంక 689 యూనిట్లు.

చిరునామా

మేనేజర్,

మార్కిష్టు ల్రైఫ్సాంటిక మాసపత్రిక, ప్రజాశక్తి భవనం, అమరాద్దీ కాలని, అరవింద స్కూల్ పెద్ద తాడేపల్లి, పిన్: 522501.

గుంటూరు జిల్లా. సి.ఎస్: 94900 99422

చందా విపరాలు

విడిపాలిక: రూ.15, సంవత్సర చందా: రూ.150, పోస్ట్ ద్వారా రూ. 180

పోస్ట్ ద్వారా లేదా విషింటు ద్వారా తెప్పించుకోవచ్చు. లేదా మీ ఫోన్‌పై కార్యాలయంలో సంప్రేషించండి. ప్రజాశక్తి బుక్హాస్

అన్ని ప్రాంతాలలోను లభిస్తాయి.

e m a i l | marxistap@gmail.com

venkataraosankarapu@gmail.com

చందాదారుని చిరునామా

పోస్ట్ స్టోంపు

జింటి నెంబరు .....

వీథి .....

రూమం .....

మండలం లేదా పట్టణం .....

జిల్లా .....

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —